SAYI:1 | TEMMUZ'05

tartışma yazıları

stêrka bolşewîk
YAYINLARI

İ Ç İ N D E K İ L E R

Stêrka Bolşewîk Yazı Kurulu'na **AÇIK MEKTUP** 4
P. Sodır

"Stêrka Bolşewîk Yazı Kurulu'na açık mektup"a **TAVRIMIZDIR...** 30
Stêrka Bolşewîk Yazı Kurulu

Irak ve Kürdistan'daki emperyalist işgal ve direniş hakkında bazı Kürt çevrelerinin tutumu üzerine **DÜŞÜNCELER...** 50
A. Serdar

"Irak ve Kürdistan'daki emperyalist işgal ve direniş hakkında bazı Kürt çevrelerinin tutumu üzerine düşünceler" başlıklı yazı üzerine **NOTLAR...** 62
B. Fırat

Birleşik Filistin – Birleşik Kürdistan **SORUNU ÜZERİNE...** 67
A. Serdar

"Birleşik Filistin – Birleşik Kürdistan sorunu üzerine"ye **KİMİ NOTLAR...** 70
C. Karkêr

stêrka bolşewîk

V.i.S.d.P. & Navnişan Pevnvisî / Yazışma Adresi:
K. İnan · 12 Rue de Rome · Boite Postale
No. 287 · 67000 France
Tel. & Fax: 0033 / 388 607404

Biha / Fiyatı: 1.000.000 TL · 3 EURO

Değerli okurlar;
Artık STÊRKA BOLŞEWÎK'e İnternet üzerinden de ulaşabilir; her yeni sayı STÊRKA BOLŞEWÎK'i İnternet üzerinden de okuyabilirsiniz.

İnternet adreslerimiz:
E-Mail: bpnkt@web.de

www.geocities.com/bolsevik_partizan

Değerli Okuyucular,

Stêrka Bolşewîk'de yayınlanması için bize gönderilen kimi yazıları yayınlayarak tartışmanıza sunuyoruz.

Bu yazıların kapsamı, uzunluğu ve gerekse de içeriğinin çizgimizle açıkça çeliştiği ve bunlar hakkında tavır takınmamızın gerektiğini de gözönüne alarak, sözkonusu yazıları cevaplarıyla birlikte Stêrka Bolşewîk'de yayınlama yerine "Tartışma Yazıları" olarak bir arada yayınlamayı daha doğru bulduk.

Böylece okurlarımızın, çizgimizle çelişen düşüncelerle, bu düşüncelere karşı takındığımız tavrı birlikte okuma ve tavır belirleme, tartışmaları ilerletmek için tartışmalara katılmak için de malzemeyi toplu halde sunma durumundayız.

Hepinizi tartışmalara katılmaya, katkı sunmaya çağırıyoruz.

stêrka bolşewîk

Stêrka Bolşewîk Yazı Kurulu'na

AÇIK MEKTUP

P. Sodır

Ocak 2005

Değerli yoldaşlar;

Çıktığından beri, dergiyi düzenli aralıklarla ol masa da- okuyorum, takip etmeye çalışıyorum. Hiç söylemeye gerek yok ki, derginin ideolojik, politik, teorik olarak izlemiş olduğu yayın çizgisi sosyalist bir yayın çizgisidir.

*Dünyada olduğu gibi, Kürdistan'da da burjuva, küçük burjuva görüşlere ve onların değişik politikalarına rağbetin arttığı bir dönemde **stêrka bolşewîk** gibi sosyalist bir zeminde hareket eden ve ml bilimini kılavuz edindiği ısrarını terketmeyen bir derginin önemini devrimde çıkarı olan kitlelere taşımak biz okuyucuların görevidir.*

Derginin önüne koymuş olduğu hedef ciddi, önemli bir hedeftir:

Bolşevik Parti'nin Kuzey Kürdistan'da kuruluş ve inşasına katkı sunmak...

Kuruluş ve inşa sürecindelaşamasında teorik üretimin yanısıra propaganda malzemesini yaratmakta derginin hedefleri arasında... En önemlisi, dergi Kuzey'de kurulacak, inşa edilecek Bolşevik Parti'nin de merkez yayın organı olmayı hedeflemektedir. Elbetteki bu hedef, hem proleter dünya devrimi açısından, hem de onun bir bileşeni olan Kürdistan devrimi açısından bütün komünistlerin desteklemeleri gereken ve katkı sunmaları gereken önemli bir hedeftir! Bu bilinçle, ben de derginin okuyucusu ve gönüllü bir taraftarı olarak bazı eleştiri ve önerilerimle birlikte, küçük de olsa dergimize katkıda bulunmaya çalışacağım.

Dergimizde farklı görüşlerin yayınlanması; belli konularda tartışma yazılarının yayınlanması ve kimi temel konularda derin ayrılıkların ve çizgiye tekabül eden farklılıkların yansıması vb. dikkate alındığında, bütün bu olan-biten karşısında bir miktar kapsamını geniş tuttuğum böyle bir yazının kaleme alınması zorunlu hale geldi. Kuşku yok ki yazı içerisinde ele aldığım bir dizi konu aslında her biri ayrı bir makale şeklinde yazılması gerekiyor.

Amacım, yürüyen tartışmalara tavır takınmakla sınırlı değildir. Belli temel konularda yoğunlaşmak ve giderek netleşmek, böylece inşa görevine uygun davranmak ve görüşlerim doğrultusunda katkıda bulunmayı doğru bulduğum için bu yazıyı yazdım.

*Size yönelik eleştirilerim, önerilerim ve görüşlerimin Parti içerisinde tartışılmasını umut ediyorum. Bu mektubumun **stêrka bolşewîk**'te yayınlanmasını talep ediyorum. Sorunları yoldaşça tartışmak ve ortak sonuçlara ulaşmak; hem sizler ve hem de benim ve benim gibi düşünen (bu görüşlerime yakın düşünen) tüm arkadaşlar açısından önemlidir.*

Bu mektubu taslak halinde size teslim ettikten sonra yeniden üzerinde çalıştım ve yazının uzun olmaması amacıyla bazı bölümleri çıkardım.

Çalışmalarınızdan başarılar diliyorum. Yoldaşça selamlar.

Ocak sonu 2005
P. Sodır

ÜLKE OLARAK KÜRDİSTAN'IN DOĞRU ADLANDIRILMASI ÜZERİNE

Dergideki bazı yazı-makalelerde "ülkemiz Kuzey Kürdistan" gibi kavramlar kullanılıyor. Neden ve hangi politik propaganda ihtiyacından dolayı bu kavram kullanılırsa kullanılsın, bu kavram, Kürdistan gerçekliğine uymayan, daha doğrusu Kürdistan'ın ülke bütünüyle çelişen, olguyu karşılamayan bir kavramdır.

Bu tanımlama, kuruluş ve inşa aşamasında olan Partîya Bolşewîk (Kurdistana Bakur)'un (PBKB) ve onun yayın organı olan *stêrka bolşewîk*'in (sb) kimi tespitleri ile de çelişmektedir. PB(KB) ve onun yayın organı olan sb şimdiye kadar hiç bir açıklamasında ve teorik tartışmalarında birden fazla Kürdistan ülkesi ve/ya da birden fazla Kürt ulusundan söz etmedi. PBKB ve sb somutunda bu gerçek bilinmesine rağmen, "ülkemiz Kuzey Kürdistan" türünden yapılan yanlış tespit ve düşünce hatasını sorgularsak, çok rahatlıkla "ülkemiz Güney Kürdistan", "ülkemiz Doğu Kürdistan", "ülkemiz Güneybatı Kürdistan" gibi belirleme hatasına düşüp yanlış denklemlere varmak mümkündür. Bu düşünce hatası aşılmaz ise, yanlış teorik/pratik sonuçlara sapmak kaçınılmaz olacaktır.

Konu bağlamındaki tavrınıza bakalım:

"Kürdistan, Birinci Dünya Savaşı sonrasında, toprakları 4 sömürgeci devlet [Kürdistan'ın bu yeniden paylaşımında İran devleti yoktur./BN] arasında paylaştırılan, bölünüp parçalanan bir ülkedir. Kuzey Kürdistan sömürgeci Türk devletinin işgali altındadır. Kuzey Kürdistan, Kürdistan'ın bir parçası, sömürgeci Türk devletinin sömürgesidir. Kuzey Kürdistan Türkiye'nin bir parçası değil, işgal altında bulunan, ilhak edilen, sömürgeleştirilen ayrı bir ülkenin, Kürdistan'ın Kuzey parçasıdır. Kendisine komünist diyen bir parti bu gerçeklere uygun siyaset belirlemek ve uygulamak zorundadır." (sb, sayı 22, s. 22)

Bu belirlemeler, Kürdistan'daki tarihsel ve mevcut durum açısından (hatalı yanlarıyla birlikte) olgu tespitidir. Burada bir problem yoktur. MKP'ye yönelik bir eleştiri makalesinde, yukarıda alıntıladığımız paragrafın altında şunlar söyleniyor:

"MKP soruna hâlâ "Türkiye" penceresinden bakıyor. Ulusal sorunda ikili görevin önemini görmüyor. Tek partiyi savunarak, Kuzey Kürdistan'ın önemini görmüyor. Kuzey Kürdistan'ın ayrı bir ülke olduğu gerçeğini görmüyor." (abç)

Görüldüğü gibi, bu alıntı bir önceki aktarma ile çelişki halindedir. Tam da burada şu soruyu sormak gerekiyor: "Kuzey Kürdistan (...) ayrı bir ülke"mi, yoksa "işgal altında bulunan, ilhak edilen ayrı bir ülkenin, Kürdistan'ın Kuzey parçası"mı? Doğrusu, elbetteki sorunun ikinci tanımlamasıdır. Bu doğru, gerek sb'nin yayın çizgisinde, gerekse Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'nin (BPKKT) çizgisinde ve Bolşevik Partizan dergilerinde çoğu kez dile getirilmesine rağmen, zaman zaman "Ülkemiz Kuzey Kürdistan" şeklinde yanlış tanımlamalar şeklinde de kullanılmaktadır. Bu yanlış tanımlama, başka bir yanlış tanımlama olan "Kuzey Kürdistan (...) ayrı bir ülke"dir versiyonuyla tamı tamına örtüşüyor.

Bu belirlemede de görüldüğü gibi, ortaya 4 (dört) tane Kürdistan ülkesi çıkıyor.

Yayınlarımızda, "ülkelerimiz Kuzey Kürdistan-Türkiye" gibi kavramların kullanıldığı da oluyor. Bu da yanlış bir denkleme yolaçar. Bu anlayışa göre şu kavramları da kullanmak mümkün oluyor: "ülkelerimiz Güney Kürdistan-Irak", "ülkelerimiz Doğu Kürdistan-İran", "ülkelerimiz Güneybatı Kürdistan-Suriye"

Buradaki vurguda da Kürdistan'ın her bir parçasının ayrı bir ülke olduğu sonucu çıkıyor.

Bütün bunlara tekil olarak kullanılan Kürdistan "ayrı bir ülke"dir tespitini eklediğimizde ortaya 5 (beş) ülke çıkıyor. Bazende Bolşevik Parti'nin yayınlarında ülke tanımlaması tekil kullanılıyor: "ülkemiz Kuzey Kürdistan-Türkiye" gibi. Burada da başka bir yanlış denkleme varmak mümkündür: "ülkemiz Güney Kürdistan-Irak", "ülkemiz Doğu Kürdistan-İran", ülkemiz Güneybatı Kürdistan-Suriye" gibi. Bu 4 (dört) ayrı tanımı da eklediğimizde, ortaya tam 9 (dokuz) ayrı ülke tespiti çıkıyor. Açıkca görüldüğü gibi, dergimiz kesinleşmiş-net bir adlandırmaya ulaşmış değildir.

Ülke tanımlaması konusunda önerim şudur: Kürdistan. Parçaların adlandırılması sözkonusu olduğunda ise Kürdistan'ın Kuzey parçası veya ülkemizin Kuzey'i şeklindeki ifadelendirme doğru olanıdır.

Parti'nin ülke coğrafyasına göre isimlendirilmesi hakkında...

Bu başlık altındaki eleştiri ve önerim, Partîya Bolşewîk (Kurdistana Bakur) isimlendirmesine ilişkindir. Her şeyden önce belirtmek gerekir ki, parti isminin PB olması önemlidir. Şahsen benim itirazım buna değildir. Benim itirazım parantez içerisindeki "Kurdistana Bakur"(KB) belirlemesinedir.

"KB" isimlendirmesinde de anlaşıldığı gibi, bu isimlendirmeye ülkemizin 4 (dört) ayrı sömürgeci devlet tarafından bölünmüşlüğü gerekçe olarak gösterilmektedir. Bölünmüşlük sadece bizim ülkemize özgü bir olay değildir. Bu konuda onlarca örnek vardır. Örneklerden bazılarına kısaca değinmeye çalışalım.

► Ermenistan

Bilindiği gibi Ermenistan, Osmanlı devleti ve Rusya tarafından bölünmüştü. Dönemin sömürgeci devleti Osmanlı ve aynı dönemin emperyalist sömürgeci devleti Çarlık Rusya'sı tarafından bölünen Ermenistan'ın bölünmüşlüğü bugüne kadar devam ediyor. Ne Ekim Devrimi öncesi Ermenistan'daki milliyetçi örgütler (Osmanlı ve Çarlık Rusya'sı içerisinde faaliyet yürüten ayrı ayrı milliyetçi örgütler) ve ne de Ekim Devrimi sonrası Doğu Ermenistan'daki milliyetçi ve devrimci, komünist örgütler parti isimlendirmelerinde bölünmüş Ermenistan'ı baz almadılar. Bir örnek vermek gerekirse; Ekim Sovyet Devrimi'ni doğrudan destekleyen ve onun Kafkas ülkelerinde de gelişimini savunan ve enternasyonalist perspektifle hareket ederek, emperyalizm yanlısı işbirlikçi Taşnak partisini ve hükümetini alaşağı eden devrimci, komünist örgütün adı, Ermenistan Devrimci Askeri Komitesi'dir.

Bu konuda dünya proletaryasının ml önderi Stalin yoldaşı dinleyelim:

"YAŞASIN SOVYET ERMENİSTAN!

Eziyet ve çok çile çekmiş, Antant ve Taşnaklar tarafından açlığa ve yıkıma terk edilmiş ve kitle halinde kaçmaya mahkûm edilmiş, tüm "dost"ları tarafından aldatılmış olan Ermenistan, bugün kurtuluşu kendisini Sovyet ülkesi ilan etmekte bulmuştur.

Ne Ermeni çıkarlarının "ezeli koruyucusu" İngiltere'nin sahte teminatları, ne Wilson'un kötü ünlü ondört maddesi, ne de Milletler Cemiyeti'nin Ermenistan'ın yönetimi için kendi mandası üzerine çığırtkan vaadleri, Ermenistan'ı katliamlardan ve fiziksel imhadan kurtaramadı (ve kurtaramazdı da!). Yalnızca Sovyet iktidarı düşüncesi, Ermenistan'a barış ve ulusal yenilenme olanağını vermiştir.

...

Bugün Ermenistan'ın başkenti Erivan, Ermenistan Sovyet iktidarının elindedir.

Ermenistan ile çevredeki müslümanlar arasındaki yüzyıllara dayanan düşmanlık, Ermenistan, Türkiye, Azerbaycan emekçileri arasında kardeşçe dayanışma inşa edilerek bir çırpıda yok edilmiştir.

Eski emperyalist diplomasi kurtlarının boş yere kafa patlattığı sözümona Ermeni "sorunu"nu yalnızca Sovyet iktidarının çözebilecek durumda olduğunu, konuyla ilgili olan herkes bilmelidir.

Yaşasın Sovyet Ermenistan!" (Stalin, Eserler, Cilt 4, sayfa 362-363, İnter Yayınları'ndan aktaran Bolşevik Devrim, sayı 3. s. 28)

Stalin'den yaptığımız bu alıntıda da görüldüğü gibi, ne Ermenistan Devrimci Askeri Komitesi, ne Ermenistan Sovyet Cumhuriyeti ve ne de bu cumhuriyetin sınırları içerisinde yeralan Ermeni ulusundan ve diğer ulusal topluluklardan proletaryanın iktidardaki partisi (Ermenistan Komünist Partisi) kendilerini bölünmüş Ermenistan'ın sınırları temelinde isimlendirmediler.

► Azerbaycan

Azerbaycan, Rusya ve İran tarafından ikiye bölünmüştü. Bu bölünmüşlük, bugün de devam ediyor. Azerbaycanlı devrimciler, komünistler de Ermenistanlı devrimciler ve komünistler gibi, ülkelerinin ikiye bölündüğünün bilincindeydiler. Azerbaycanlı komünistler, sınıf bilinçli proletarya ve emekçi halk, Ekim Sovyet Devrimi'nin yolunu izleyerek iktidardaki emperyalizm yanlısı (1918'de kurulan antiSovyetik, antiBolşevik iktidar) Azerbaycan burjuvazisini alaşağı ederek, Azerbaycan Sovyet Cumhuriyeti'ni (28.04.1920) kurmuşlardı. Azerbaycan Komünist Partisi 1. Kongresi ile Azerbaycan ve diğer Transkafkasya Sovyet Cumhuriyetleri'nin federal birliğini kararlaştırmıştı. Bu birlik, 12.03.1922'de gerçekleşerek tüm Sovyet Cumhuriyetlerinin SSCB altında birleşmesine de olumlu bir örnek teşkil etmişti.

Bu örnekte de görüldüğü gibi, ne Azerbaycan Sovyet Cumhuriyeti ve ne de iktidardaki Azerbaycan ulusundan ve diğer ulusal topluluklardan proletaryanın komünist partisi (Azerbaycan Komünist Partisi) kendisini bölünmüş Azerbaycan'ın sınırlarını temel alarak isimlendirmemiştir.

► Moğolistan

Moğolistan da iki parçalı bir ülkedir: Moğolistan Halk Cumhuriyeti ve Çin Halk Cumhuriyeti sınırları içerisinde olan "İç Moğolistan" olarakta tanımlanan otonom bölge. Stalin dönemi sosyalist SSCB ile (sonraları da emperyalist SSCB ile) dostluk ve yardımlaşma anlaşması yürüten Moğolistan Halk Cumhuriyeti isminden de anlaşılacağı gibi, kendisini bağımsız olduğu parçaya göre isimlendirmemiştir, isimlendirmiyor. Aynı şey, geçmişte antiemperyalist olan iktidardaki parti ve ordu için de geçerlidir. Moğolistan Devrimci Halk Partisi ve Moğolistan Devrimci Halk Ordusu.

► Makedonya

Makedonya da parçalanan bir ülke/coğrafyadır. Makedonyalı devrimciler, komünistler kendilerini bu bölünmüşlüğü baz alarak isimlendirmediler. Makedonya'nın bölünmüşlüğü bugün de devam ediyor. Geçmişte Yugoslavya Federasyonu içerisinde yeralan ve daha sonra kendini ayrı bir devlet olarak ilan eden Makedonya Cumhuriyeti, Yunanistan devlet sınırları içerisinde kalan Makedonya ve Bulgaristan devlet sınırları içerisinde kalan bölge. Geçmişte diğer Yugoslav ulusları/halkları ile birlikte faşizme, emperyalizme karşı zafer kazanan Makedonyalı devrimciler, komünistler kendi ülkelerini ve birlik federasyonu içerisinde yer alan cumhuriyetlerini bu bölün-

müşlük temelinde isimlendirmediler.

► **Arnavutluk**

Bilindiği gibi, ülkeleri parçalanan uluslardan biri de Arnavutluk'tur. Bugün de bu bölünmüşlük hâlâ devam etmektedir: Arnavutluk ve Kosova. Ne devrim öncesi ve ne de devrim sonrası Arnavutluklu komünistler, devrimciler kendi partilerinin adını bölünmüş Arnavutluk ülkesi/ulusu temelinde isimlendirmediler. Adından da anlaşılacağı gibi, Arnavutluk Komünist Partisi (sonraki adıyla Arnavutluk Emek Partisi) idi partinin adı. Cumhuriyetin adı ise, isminden de anlaşılacağı gibi, Arnavutluk Demokratik Halk Cumhuriyeti (sonraki adıyla Arnavutluk Sosyalist Halk Cumhuriyeti) idi. Açıkca görülebileceği gibi, burada da parçalanmış Arnavutluk, parti ve cumhuriyetin isimlendirilmesinde temel alınmamıştır.

► **Slovenya**

Slovenya da parçalı bir ülkedir. Geçmişte Yugoslavya Federasyonu içerisinde olan ve daha sonra kendisini ayrı bir devlet olarak ilan eden Slovenya Cumhuriyeti ve İtalya sınırları içerisinde kalan bölge (Triyeste ve çevresi).

► **Almanya**

2. emperyalist paylaşım savaşında emperyalist Nazi imparatorluğunun/faşizminin yenilgisi ile Almanya ikiye bölünmüştü. Bu bölünmüşlük sonrası SSCB'nin desteğiyle kurulan Doğu Almanya'daki cumhuriyetin adı Demokratik Almanya Cumhuriyeti'ydi. Komünist Partisi ve Sosyalist Partisi'nin Doğu Almanya'da kalan örgütlerinin birleşmesiyle kurulan ve iktidarda olan partinin adı ise; Almanya Sosyalist Birlik Partisi'ydi.

Almanyalı sosyalistler, komünistler kendi partisinin adını ve bu partinin iktidarda olduğu cumhuriyetin adını bölünmüş Almanya temelinde isimlendirmediler. Ayrıca, Almanya'nın batı kısmında kalan Almanya Komünist Partisi'nin örgütü de bu temelde bir isim değişikliğine gitmedi ve Almanya Komünist Partisi ismiyle faaliyet yürütüyordu.

"Yaşasın birleşik, bağımsız, demokratik, barışsever Almanya!" şiarını defalarca yüksek dille haykıran da Stalin yoldaş olmuştur.

► **Kore**

Kore ülkesi/ulusu da iki parçalıdır. Bu bölünmüşlüğü yaratan Japon ve ABD'li emperyalistler ve onların uşaklarıdır. Parçalanmışlık hâlâ devam ediyor. Koreli devrimciler ve komünistlerin önderliğinde ülkenin kuzeyinde emperyalist işgalin ortadan kaldırılmasından sonra, Kore'nin kuzeyinde Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti kuruldu. Parti'nin adı ise Kore Emek Partisi'ydi. Bugün kendi ülkesinde kapitalizmi uygulayan ve geçmişte anti-emperyalist olan, bugün öyle bir sorunu olmayan Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti ve Kore Emek Partisi isminden de anlaşılacağı gibi, parça/yön esaslarına göre hareket etmemiştir.

"Ben, ülkesinin bağımsızlığını kahramanca savunan Kore halkının, birleşik, bağımsız, demokratik bir Kore için verdiği uzun mücadelenin başarıyla sonuçlanmasını diliyorum." diyen de Stalin yoldaştı.

► **Viet-nam**

Viet-nam'ın kuzeyinde emperyalizme karşı bölgenin kurtarılması ile Viet-nam Demokratik Cumhuriyeti ilan edildi. Ardından yapılan Ulusal Meclis seçimlerinde; ortak, birleşik, bağımsız, federal Çin-Hindi(Vietnam-Laos-Kamboçya) kabul edildi.

Bu dönemde Viet-nam'ın kuzeyinde ikti-

darda olan partinin adı Viet-nam İşçi Partisi'ydi (1973'te Viet-nam'ın tamamıyla kurtarılmasıyla, 1976'da adını Komünist Partisi olarak değiştirdi).

Viet-namlı devrimciler, komünistler hiç bir dönem kendilerini kuzeyli, güneyli olarak görmediler. Kendilerini Viet-namlı devrimciler, komünistler olarak gördüler. Güney Viet-nam'daki ABD işbirlikçisi hükümeti de tanımadılar. Bu anlamıyla, sadece ABD emperyalizmine karşı değil, güneyde ülkenin bölünmesini meşrulaştırmaya çalışan kukla hükümeti de ABD emperyalizmi ile birlikte ülkeden söküp attılar. Viet-namlı devrimciler birleşik, bağımsız, demokratik Viet-nam için tarihlerinin en kahramanca eylemini gerçekleştirdiler.

Başka birkaç örnek daha...

Yukarıda parçalanmış ve/ya da sonradan birleşmiş, veya hâlâ birleşemeyen ülkeleri ve bu ülkelerin devrimci, komünist partilerinin kendilerini parçalanmışlık temelinde adlandırmadıklarını ortaya koymaya çalıştık.

Şimdi de konumuz bağlamında, bölünmüş ülkelerin kimi politik yapılarının kendilerini nasıl adlandırdıklarına bakalım. Kendilerinin "sol", "devrimci", "sosyalist", "komünist" olduklarını söyleyen/iddia eden bazı örgüt ve partilerden örnekler vermek istiyorum.

► Katalanya

Katalonya parçalanmış ülkelerden biridir. İspanya'nın sınırları içerisinde bulunan otonom bölge ve Fransa'nın sınırları içerisinde kalan bölge. Başkenti Barselona olan Katalanya'nın parlamentosunun adı, Katalanya Parlamentosu'dur. "Sol", "sosyalist" vb iddiasındaki herhangi bir partinin adı "güney" yönüne/parçasına göre isimlendirilmiyor. Örnek olarak; Katalanya Sosyalist Birlik Partisi (P.S.U.C), Katalanya Sosyalist Partisi (P.S.C), Katalanya Komünist Partisi (P.C.C) ... gösterilebilir.

► Bask ülkesi

İspanya ve Fransa emperyalist devletleri arasında parçalı bir durumdadır. Bask ülkesinin İspanya sınırları içerisindeki bölgesi otonom bir bölgedir. Kendi parlamentoları vardır. Ne otonom bölge ve ne de parlamento, bölünmüş Bask ülkesinin yönlerine göre isimlendirilmiyor.

Bask ülkesindeki legal ve illegal örgütlerin durumu da böyledir. Hiç bir legal ve illegal örgüt kendisini bölünmüşlük temelinde isimlendirmiyor. Bu örgütler, kendilerinin Basklı (Bask ülkesinin) örgütleri olduğunu söylüyorlar. Somut olarak ETA örneği ortadadır.

► İrlanda

İngiliz emperyalistleri (sömürgecileri) tarafından iki ayrı idari bölgeye bölünen ve dolayısıyla parçalanan ülkelerden biri de İrlanda'dır. Katoliklerin yoğun olduğu ülkenin kuzey kesimindeki İrlanda Cumhuriyeti ve protestanların yoğun olduğu güney kesimi. İngiliz emperyalistlerinin-sömürgeciliğinin bu böl-parçala-yönet taktiklerinde mezhep çelişkisini kullandığı da bir gerçektir.

İngiliz emperyalist sömürgeciliğine karşı silahlı mücadele yürüten IRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) isminde de anlaşıldığı gibi, kendisini bu bölünmüşlük temelinde isimlendirmiyor.

► Filistin

Filistin Arap ulusu/ülkesi de iki parçaya bölünmüş durumdadır. Büyük parçası İsrail devletinin resmi sınırları içerisinde olan otonom Filistin devleti ve tartışmalı/çekişmeli bölgeler ve Ürdün'ün ilhak ettiği Filistin top-

rakları.

Otonom Filistin devleti ve parlamentosu da dahil hiç bir Filistinli örgüt/parti(devrimci, marksist olduğunu söyleyenler de) kendilerini doğulu ve batılı olarak isimlendirmiyorlar.

► **Kıbrıs**

Bir ada ülkesi olarak Kıbrıs, Türk ve Rum uluslarının/halklarının ortak ülkesinin adıdır. Bu anlamıyla, Kıbrıs da parçalı bir ülkedir. Güney'de Kıbrıs Cumhuriyeti ve Kuzey'de Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti. Bunlar bilinen olgular. Buna rağmen, Kıbrıs'ta sol, sosyalist, komünist olma iddiasındaki hiç bir örgüt/parti kendisini parçalanmış Kıbrıs temelinde isimlendirmiyor. Örneğin, Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan Türkiye)'nin de dost ve devrimci örgüt olarak değerlendirdiği Kıbrıs Sosyalist Partisi kendisini bu bölünmüşlük temelinde isimlendirmiyor.

Bu örneklerden çıkarılması gereken sonuç nedir, ne olmalıdır?

İşgal, istila, ilhak, sömürgeleştirme ve emperyalist paylaşım savaşları ile parçalanan ülkelerin komünist partileri, devrimci örgütleri, ulusal devrimci örgütleri, ulusal reformist çevreleri (karşıdevrimci, gerici örgütleri ve sonradan karşıdevrimci olan örgütleri, partileri, iktidarları/devletleri hesaba katmıyoruz..), kendilerini parçalanmışlık temelinde isimlendirmediklerini görüyoruz, öğreniyoruz.

Emperyalistler ve sömürgeciler tarafından parçalanan, sömürgeleştirilen sömürge/bağımlı ülkelerin/ulusların ezilen halklarının ve öncüsü örgütlerin parçalanmışlığı meşru görmedikleri, emperyalist ve sömürgeci yasaları ihlal ettiklerini görüyoruz.

Bütün bunlar, marjinal birkaç parti ve grubun görüşleri değil; sayıları milyonlarla ifade edilen proleterlerin, emekçilerin ve ezilen mazlum halkların görüşü ve istemidir. Bu durumdaki ülkelerde mücadele yürüten komünist, devrimci, ulusalcı parti ve örgütlerin, öncülerinin görüşüdür, istemidir-arzusudur...

Bölünmüş, parçalanmış ülkelerin/ulusların tümü ve/ya da sonradan birleşenler yukarıda verilen örneklerle sınırlı değildir. Dergimizin yazı kurulu olarak sizler de bunun bilincindesiniz. Bunun bilincinde olmanıza rağmen, mesele bizim ülkemizin somutuna gelince parti isimlendirmesinde (ülke coğrafyası bakımından) farklı bir bakış açısına sahipsiniz. Yukarıda verilen örneklerin bu anlamıyla dikkatinizden kaçtığını düşünüyorum.

Geçmişten bugüne kadar onlarca ulusalcı örgüt ve parti (ulusal devrimcisinden, ulusal reformistine kadar) kendisini şu ya da bu parça ismiyle değerlendirmediler. Ülkemiz Kürdistan'daki ulusal hareket(ler)in tarihine baktığımızda bu bir olgudur. Bu olgunun dışında, bazı ulusalcı reformist örgütler kendi parti isimlerinin başına-sonuna sömürgeci devletlerin başında bulunduğu ülkelerin adını da eklediler. Irak-KDP, İran-KDP, Türkiye-KDP, Türkiye Kürdistanı Sosyalist Partisi (daha sonra Kürdistan Sosyalist Partisi adını aldı), Suriye-KDP gibi.

Yukarıda isimlerini sıraladığım bir kısım reformist örgütlerin adlarının böyle olması, aslında düzen içi reformist programlarına da uygun düşüyor. Çünkü bu partiler, ulusal sorunun çözümünü parçaları egemenliği altına alan, sömürgeleştiren sömürgeci devletlerin sınırları içerisinde savunuyorlar. Sömürgeci-burjuva sınırlar içerisinde otonomi ve biraz daha ilerisi federasyon gibi çözümler... Bu anlamıyla reformist ulusal hareketlerin/partilerin isimlerindeki parçalanmış Kürdistan'ın şu ya da bu parçasını çağrıştıran tanımlamalar, parçalanmışlığı meşru kılan ve derinleştirmeye çalışan tanımlamalardır.

PBKB adlandırmasında, parantez içerisindeki "Kuzey Kürdistan" tanımlamasıyla, açıkca ülke temelinde değil parça ekseninde soruna yaklaştığını ve "Kuzeyli" bir örgüt (hatta Türkiye örgütü ile aynı merkeze sahip bir örgüt) olduğunu söylemiş oluyor. PB açısından - propaganda düzleminde- gerçek durum bu olmasına rağmen, kimi zaman bu isimlendirmeye uymayan/denk düşmeyen çelişkili belirlemeler de yapılıyor. Şöyle deniyor:

"Bunun için biz Kürdistanlı komünistler diyoruz ki, Kürt sorunu ["Kürt sorunu" diye bir sorunun olmadığını; KÜRT ULUSAL SORUNU'nun varolduğunu, bu bağlamda sanki 'herhangi' bir sorunmuş şeklinde bir belirlemenin gayet yanlış olduğunu bu vesile ile belirtelim./BN] uluslararası konferanslarla, emperyalistler tarafından çözülemez. Kürt sorununun tek bir gerçek çözümü vardır: Kürdistan'da devrim yapmak! Devrim yapmak için de Partiya Bolşewîk (Kurdistana Bakur)'da örgütlenmek gerek!(aç.sb)"(stêrka bolşewîk, sayı 2, s. 5)

Burada "Kürdistan'da devrim yapmak!" için yapılan doğru çağrı ile, "Devrim yapmak için de Partiya Bolşewîk (Kurdistana Bakur)'da örgütlenmek gerek!" çağrısı birbiriyle örtüşmüyor. Bu söylenenlerin birbiriyle uyuşması için, örgüt isminin sonuna konulan parantez içerisindeki "(Kurdistana Bakur)" yerine ülke olarak Kürdistan olgusunu ifade eden adlandırmanın olması gerekiyor.

Konuyla bağlantısı bakımından BP(KK-T)'nin ülke tanımlamasındaki başka bir yanlışlığı da şudur:

"... Ülke isimlendirmesi, partinin kendini bir Bolşevik enternasyonal'in adı geçen ülkedeki temsilcisi olarak gördüğünü vurgulamak amacıyla, Bolşevik Parti isimlendirmesinin ardına ek olarak konacaktır.

Bu durumda partimizin ismi tam olarak "BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)" olacaktır. Kısa yazımı BP(KK-T)'dir.

Parti, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de yaşayan milliyeti, cinsiyeti, dini, mezhebi ne olursa olsun tüm komünistlerin partisidir." (Bolşevik Partizan, sayı 87, s.12)"(Aktaran, sb, sayı 1, s. 19)

Aktardığımız bölüm, BP(KK-T)'nin 5. Kongresi'nde kararlaştırılan ve halen geçerli olan bir karardır. Hâlâ parti isminin sonunda parantez içerisinde tutulan "(KK-T)" tanımlamasına göre, ülke adı ne oluyor? Kuzey Kürdistan-Türkiye! Yani KK-T bir "ülke"nin adı olmuş oluyor. Bu karar yanlıştır. Alınan bu yanlış karar kimi zaman parti yayınlarında kullanılan "ülkemiz KK-T" tanımlamasıyla tamı tamına örtüşüyor.

Yayın organlarımızda kullanılan "ülkelerimiz Kuzey Kürdistan-Türkiye" tanımlaması da yanlıştır. Bu anlamıyla, "ülkelerimiz" tanımlamasında "Türkiye" vurgusunda bir yanlışlıktan söz etmiyoruz. "Kuzey Kürdistan" vurgusundaki yanlışlığa dikkat çekmek istiyoruz. Çünkü böylece Türkiye ile beraber Kuzey Kürdistan "ülkeler" olmuş oluyor ve böylece Kuzey'in Kürdistan'ın bir parçası olduğu olgusu gözardı edilmiş, yoksayılmış oluyor.

5. Kongre'nin yürürlükteki bu kararı sb'den yaptığımız(Mkp eleştirisinden) şu alıntı ile de çelişmektedir:

"Kürdistan, Birinci Dünya Savaşı sonrasında, toprakları 4(dört) sömürgeci devlet arasında paylaştırılan, bölünüp parçalanan bir ülkedir. Kuzey Kürdistan sömürgeci Türk devletinin işgali altındadır. Kuzey Kürdistan, Kürdistan'ın bir parçası, sömürgeci Türk devletinin sömürgesidir. Kuzey Kürdistan Türkiye'nin bir parçası değil, işgal altında bulunan, ilhak edilen, sömürgeleştirilen ayrı bir ülke

nin, Kürdistan'ın Kuzey parçasıdır. Kendisine komünist diyen bir parti bu gerçeklere uygun siyaset belirlemek ve uygulamak zorundadır."

Bu söylenenler (ülke tanımlamasındaki kafa karışıklığına rağmen) olgu tespitidir. Takınılan tavır doğrudur. Fakat bu olgu tespitleri ve takınılan doğru tavır 5. Kongre'den alınan ve yürürlükte olan bir kararla -farkında olunmadan- çelişmektedir. 5. Kongre'de alınan karar ile "Bolşevik Parti isimlendirmesinin ardına ek olarak" konulması gereken "ülke isimlendirmesi"nin adı "(KK-T)" oluyor. Bu anlamıyla, sözkonusu sb sayısının olgu tespiti olarak takındığı tavır (sözkonusu alıntıdan sonra gelen parağrafta söylenenler yanlışta olsa..), doğru bir tavırdır. 5. Kongre'nin kararı ise yanlıştır. Parti, meseleye özeleştirel yaklaşmalıdır. Ülkemiz somutunda ülke adıyla "oynama" keyfiyetçiliğinden kurtulmalıdır.

"ORTAK DEVRİM" - "BİRLEŞİK DEVRİM" İÇİN İLERİ SÜRÜLEN GEREKÇELER ÜZERİNE...

Konu bağlamında dergide ileri sürülenlere bakalım. Şöyle deniyor:

"Aynı politik koşullar ve aynı düşmanın varlığı, ayrı ayrı devrim stratejileri ile programları değil; bir devrim stratejisi ve ortak bir programı zorunlu kılar. Bir devrim stratejisine ve ortak bir programa sahip olmak ise, ortak örgütlenmeyi gerektirir. Fakat ortak bir program temelinde örgütlenmek, değişik bölgelerin farklılıklarını, gözönüne almamak anlamına gelmez." (sb, sayı 1, s.18)

"Kuzey Kürdistan-Türkiye'de yaşayan tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçiler, aynı siyasi koşullar altında yaşamakta ve aynı düşmana sahiptirler. Faşist Türk devleti! Faşist Türk devletini yıkmak bir devrimin sorunudur."(aynı sayı, s.24)

"Bir devrim stratejisine ve ortak bir programa sahip olmak" şeklindeki bir "zorunlu"luk neye bağlanıyor? "Aynı politik koşullar"ın "varlığı"na! Ve bu tespitler de İbrahim Kaypakkaya yoldaşın söyledikleriyle uygunluğuna, yani İK referansına dayandırılıyor.

Kısaca, soruna bakalım; gerçek durum bu mudur/böyle midir?

TC devleti sınırları içerisinde, Türk ulusal kimliğiyle her türlü ırkçı, şoven, faşist, Türk milliyetçisi parti, grup, hareket (aralarında, ideolojik olmayan politik çelişkilerine rağmen) istediği gibi örgütlenebiliyor ve kendilerine bütün yasal olanaklar sunuluyor. Yeri geldiğinde, sosyalşoven reformist, legalist küçük ve orta burjuvazinin politik temsilcileri örgütlenebiliyor ve TC'nin meclisine girebiliyorlar.

Peki, ezilen ulus milliyetçileri ve reformist milliyetçileri açısından durum bu mudur? Hayır! Ezilen ulus milliyetçileri ve reformist milliyetçiler kendi ulusal kimlikleriyle, ulusal talepleriyle "biz de bir ulusuz" ya da "Kürdistanlı partileriz, örgütleriz" şeklinde politik faaliyetler yürütüp serbest örgütlenebiliyorlar mı? Hayır! Çünkü bu tür faaliyetler adına "hukuk" dedikleri sömürgeci-ırkçı-faşist kanunlarıyla/yasalarla yasaklanmıştır ve "suç" olarak görülmektedir.

Ezilen ulusa mensup insanlar, ulusal kimliğini reddettiği ölçüde parlamentoya, meclise, yüksek bürokrasiye, orta-alt bürokrasiye, generalliğe, subaylığa, astsubaylığa girebiliyor/gelebiliyor. Bu kategorilerde yeralabilmeleri için ancak kendi ulusal kimliklerini reddetmeleri ve egemen ulus kimliğini benimsemeleri, bir bakıma iltihak etmeleri gerekiyor.

Durumun daha iyi görülmesi bakımından Dehap örneğine bakalım.

HEP, DEP, ÖZDEP, HADEP, DEHAP

partilerinden hiç birinin programında "Kürtler bir ulustur", "Kürdistan bir ülkedir" gibi belirlemeler olmamasına rağmen, bu partilerin yöneticileri ve kadrolarının başına gelenler çok yakından biliniyor. Bu partiler, şöyle ya da böyle "Kürt sorunu" diye bir sorundan bahsediyorlardı/ediyorlar.

Kürt dilinin ve kültürünün serbest bırakılmasını ve bazı reformist talepler ileri sürüyorlardı/sürüyorlar.

Dehap'ın "Türkiyelileşme" siyasetini savunduğu biliniyor. Bu parti TC'nin resmi devlet sınırlarını esas alıp kutsadığı sürece ve ölçüde legal örgütlenme olanağı bulduğu/bulabildiği açık. Buna rağmen, hakkında; kadro ve yöneticileri hakkında açılan pekçok dava var. Benzer başka bazı partilerin ve bir biçimde "Kürt sorunu" çerçevesinde örgütlenmek isteyen Kürt siyasal çevrelerinin başına nelerin geldiği ortada. Ya kapatma, ya ağır cezalar; hiç olmazsa faaliyet sürdürmesini en alt sınıra indirme. Kesin olan-kural olarak bilinen ise hiç bir biçimde ulus temelinde, Kürt ulusal istemleri temelinde örgütlenme özgürlüğünün bulunmadığıdır.

Diğer yandan Türk milleti (!) adına her tür örgütlenme ve saldırganlık ise sonuna kadar serbest. Milliyetçisinden faşistine, dincisinden burjuva liberaline kadar TC'deki bütün siyasal partiler aralarındaki iktidar dalaşına rağmen, Kürt ulusal hareketine karşı, onun reformist milliyetçi kesimine karşı tam anlamıyla "milli mutabakat" adıyla, stratejik bir ittifak içerisindedirler; her türden gelişmenin bastırılıp ezilmesinden yanadırlar.

TC'nin devlet sınırları içerisinde ezilen ulus burjuvazisi ile egemen ulus burjuvazisi aynı politik olanaklara sahip değildir. Ulusal hak talebinde bulunan Kürt burjuva, küçük burjuva milliyetçiliği ancak illegal olarak örgütlenip kendisini ifade edebilmekte. Egemen ulus burjuvazisinin bütün milliyetçi kanatları açısından durum böyle midir? Hayır! Bunlara iktidar olmanın, faşist sömürgeci devleti yönetmenin bütün yolları açıktır ve garanti altına alınmıştır. Bu anlamıyla ne TC'nin anayasasında, ne kanunlarında/yasalarında ve ne de bunların pratik uygulanmasında Kürt burjuvazisi ile Türk burjuvazisi için "aynı politik koşullar" yoktur. Çünkü, Türk burjuvazisi egemen, yönetici bir konuma sahiptir. Kürt burjuvazisi kendi ulusal kimliğini red ve inkar ettikçe, sömürgeci faşist devletin bütün totaliter yanlarını kutsadıkça, Türk milliyetçiliğini meşrulaştırdıkça, ona tabi olup onun bir parçası durumuna geldikçe ancak devletin baskıcı kurumları içerisinde yeralabilmektedir.

"Aynı politik koşullar" Kürdistan proletaryası, emekçileri ile Türkiye proletaryası ile emekçileri için de mevcut değildir. Kürdistan proletaryası, emekçileri kendi ülkesinde serbest dolaşma hakkına sahip midir? Hayır! Kürdistan proletaryası, emekçileri kendi ülkesinin şu ya da bu parçasına gidip serbestçe çalışma, yerleşme olanağına, hakkına sahip midir? Hayır! "Sınırlar"daki "bayramlaşma"lar bu konuda iyi bir örnektir.

Şunu belirtmek gerekir ki; Kürdistan'ın, Kürt ulusunun birçok devlet tarafından sömürge konumunda tutuluşu/bu statüsü bütün bu olanakları ve hakları Kürdistan proletaryasının ve emekçilerin elinden almıştır. Yani Kürdistan'ın her parçasında sömürgeci yasalar buna engeldir. (Hatta bu durum sadece egemenliği altında tuttuğu parça özgülünde değil, yaygınlaştırılarak hemen her parça bağlamında istem olarak "sınır ötesi"ne müdahale anlamında da gündeme gelebilmektedir.

Türkiye'de Kürt ulusuna mensup olmanın bile tek başına yasaklamalara maruz kalmak anlamına geldiği de ayrı bir olgu. Buna pek

çok örnek verilebilir, Türkiye'de Kürt tarım işçilerinin başına gelenler bunun bariz pratik örneğidir. Doğrudan devletin, devletin valilerinin yaptıkları apaçık ortadadır.

Sendikal faaliyete bakalım. Bu alanda faaliyet yürüten Kürt ulusuna mensup işçiler, Kürtçe propaganda ve ajitasyon yapma; Kürtçe gazete, bildiri, afiş çıkarma hakkına sahip değil. Ne Kürdistan'ın Kuzey'indeki sendikal faaliyette ve ne de Türkiye'deki sendikal faaliyette böyle bir durum/olanak yoktur. Çünkü, böylesi bir durumun olmaması için yasakçı faşist engeller vardır.

Kürt ulusundan insanlar kendi ülkelerinde mülteci/göçmen statüsünü de yaşamaktadırlar. Yani Kuzeyliler Güney'de, Güneybatı'da; Güneyliler Kuzey'de, Doğu'da mülteci/göçmen statüsünde-konumunda kalabilmektedirler.

Geçmişte, adına "isyan" dedikleri lokal-bölgesel ulusal hareketlere/direnişlere karşı izlenen politikalar somutunda da TC yasaları ve pratiği Kürt ulusuna ait her şeyin yasaklanması temeline oturmuştur.

TC'nin kendi denetimine alarak sömürgeleştirdiği Kuzey parçasında izlemiş olduğu yönetim ve uygulama/genel politikalar ile Türkiye'de izlediği yönetim ve uygulama/genel politikalar bir ve aynı değildir. Geçmişte Kuzey'de sömürge valisi yetkisine sahip "Bölge Müfettişleri" kendilerine verilen özel ve yasal görevlerinin yanında bir dizi gizli işleri yapmaları için de yetkili kılınmışlardı. Bu özel uygulamalar sonraki yıllarda "OHAL"a dönüştürüldü.

TC devleti, Kürdistan'ın Kuzey parçasında Kürdü Kürde kırdırtmak için de "özel" ve "ek" kanunlar çıkardı. Köy koruculuğu bu politika sonucunda oluşturuldu.

Geçmişte çıkarılan "Mecburi İskan Kanunu", sonraki yıllarda binlerce yerleşim biriminin zorla boşaltılıp insansızlaştırılması biçiminde sürdürüldü.

Dağa taşa "Vatandaş Türkçe Öğren" yazılması boşuna değil. Açık bir özel uygulama siyasetinin doğrudan bir sonucu olarak bunlar öne çıkarılıyor. Yoksa durduk yerde Kürtçe konuşanlara para cezası verilmiyordu...

Bunlar uzatılabilir, ama zannederim bu kadarı yeterlidir.

Bu olguları görmek için derin ekonomik, sosyolojik, politik ve teorik analizlere gerek yoktur. Bütün bu kısa belirlemeler, TC'nin Kürdistan'ın Kuzey'in de izlemiş olduğu politika ile Türkiye'de izlemiş olduğu politikanın bir ve "aynı" olmadığını göstermektedir. Bu politikanın TC tarafından yapılması/uygulanmasından hareketle "aynı politik koşullar"ın varlığından bahsedilemez. Zira bu durumun iki ülke proletaryası açısından da "aynı politik koşullar'ın varlığı anlamına gelmediği açık.

TC devleti farklı iki ayrı politika savunmakta ve uygulamaktadır.

İki ayrı politik uygulama/yaptırım sahibidir. Doğrusu iki ayrı politik koşulların varlığından hareket etmektir; ve fakat bunun için de öncelikle iki ayrı/iki farklı politik koşullar tespitinin olgu olarak teslim edilmesi gerekir.

Sorunun bir başka boyutuna bakalım.

İlhak, işgal, sömürge statüsünde olan bir ülke ile egemen sömürgeci bir devletin ilişkisinin özü meselesi bizim ülkemiz somutu ile sömürgeci devletler bağlamında da ele alınmalıdır.

Fransız, İtalyan, İngiliz emperyalistleri, sömürgecileri ile sömürgeleri arasındaki ilişkilere bakıldığında, bu devletlerin her biri hem kendi ülkesindeki işçi sınıfı ve emekçi halk üzerinde baskıcı ve egemen bir politikaya sahiptiler/sahipler; hem de kendi sömürgelerinde baskıcı ve egemen bir politikaya sahiptiler/sahipler

Geçmişte Fransız emperyalist devleti Cezayir üzerinde sömürgeci bir politika izleyerek ülkeyi sömürgeleştirmişti. Fransız devletinin yasaları geçerliydi ve kendisinin bir parçası sayıyordu. 1962 yılına kadar (bağımsızlık öncesi), Cezayirlilerin ulusal kimliğinde Fransız yazılıyordu; yani Fransız vatandaşı olarak görülüyorlardı. Devlet dairelerinde, okullarda vs. resmi dil Fransızca idi. Cezayir'deki sömürgeci devletin Fransız emperyalist devleti olması ve Fransa'da proletarya ve emekçiler üzerinde aynı devletin baskı politikası uygulamasından hareketle Cezayir ve Fransa'da "aynı politik koşullar"ın varlığından sözetmek mümkün mü? Elbetteki hayır!

Buradan şu sonuç çıkar; sömürgelerde geçerli olan sömürge kanunlarıdır. Bu yasa ve uygulamalar, bazen yazılı, kimi zaman "gizli" tutulsa da farklı politika ve uygulamalar esas olanıdır.

Politik koşulların farklılığı bakımından, fazla uzaklara gitmeye de gerek yok aslında. stêrka bolşewîk'te TC devletinin Kuzey'deki politikalarına ve uygulamalarına ilişkin çıkan yazılardaki tavırlara baktığımızda ülkemizin Kuzey'i ile Türkiye'de "aynı politik koşullar"ın varolmadığı sonucuna varmak mümkündür.

Diğer bir yanlış da "aynı düşmanın varlığı" şeklindeki tespittir.

Bu bağıntıda sb'de yazılanlara tekrar bakalım:

"Kuzey Kürdistan-Türkiye'de yaşayan tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçiler, aynı siyasi koşullar altında yaşamakta ve aynı düşmana sahiptirler. Faşist Türk devleti! Faşist Türk devletini yıkmak bir devrimin sorunudur." (sb, sayı 1, s.24)

Aktardığımız yerdeki tespite göre "aynı düşmana sahip" bulunuyoruz. Peki bu durumda ne yapmak gerekiyor? Dergimiz yanıtlıyor: "Bir devrim stratejisine ve ortak bir programa sahip olmak" gerekiyor! Bu yaklaşım yanlıştır.

Bolşevik Parti'nin yayın organlarında; propaganda ve ajitasyonunda "bir devrim stratejisi" ve "ortak bir program" mutlaklaştırılıyor ve tek bir alternatif olarak sunuluyor. Hatanın nerelerden kaynaklandığından bağımsız olarak, bu yaklaşım Kürdistan devriminin ayrı bir program ve strateji ile gelişeceğini reddediyor. Kürdistan proletaryası önderliğinde bir devrimin başarısını dıştalıyor. Kürdistan proletaryasının ve emekçi yığınlarının kendi öz güçlerine dayanarak devrim yapacaklarına güven duymayan; proletarya enternasyonalizmini dışlayan bu dayatmacı "bir"ci ve "merkezci" görüş terkedilmelidir.

Geçmişteki Fransız, İngiliz, İtalyan, Portekiz sömürgelerine bakalım. Bu devletlerin sömürgesi olan onlarca ülkede komünist, antisömürgeci, antiemperyalist devrimci örgütler vardı ve bağımsızlık mücadelesi yürütüyorlardı (ayrı program ve ayrı devrim stratejileri ile...). Bu ülkelerin ezilen halkları ile emperyalist metropollerdeki proletarya ve emekçiler aynı düşmana sahiptiler. Örneğin; Fransa'daki proletarya ve emekçilerin düşmanı ile Cezayir'deki proletarya ve emekçilerin düşmanı bir ve aynıydı: Emperyalist Fransa devleti! Aynı durum; İngiltere, İtalya ve Portekiz ile sömürgelerdeki ilişki için de geçerliydi. Ancak hiç birinde, BP yayınlarındaki yaklaşım, yani "Bir devrim stratejisine ve ortak bir programa sahip olma"larını gerektiren bir gelişme olmadı. Her bir ülke kendi özgünlükleri temelinde yolaldı. Zaten bu ülkelerdeki ulusal bağımsızlık ve sınıflar mücadelesinin gelişimi de; bir başka ifade ile tarih-yaşamda bunun böyle geliştiğini belgeledi-kanıtladı.

Ülke bütünlüğünü temel almamanın netice sinde ortaya çıkan yanlışlıklar.

Kürdistan'ın her bir parçası için ayrı ayrı düşman tespitleri yapmak (ülkenin tümü açısından), eksik bir tespittir. Eksiktir, çünkü bu bakış açısı Kürdistan'ın birden çok sömürgeci devlet tarafından sömürge bir ülke/ulus oluşunu kavramayan bir yaklaşımdır. Bu konunun bilince çıkarılmadığını düşünüyorum.

Eğer Kürdistan parçalanmış ve ayrı ayrı sömürgeci devletler tarafından sömürgeleştirilmiş ise, bu demektir ki Kürdistan ülkesinin/ulusunun düşmanları da ortaktır. Çünkü TC, İran İslam Cumhuriyeti, Suriye ve Irak devletleri Kürdistan özgülünde ortak bir sömürgeye sahiptirler.

Aralarındaki bütün çelişki ve çekişmelere rağmen, Kürdistan ülkesi/Kürt ulusuna karşı sömürgeci devletlerin stratejik bir işbirliği ve ittifak içerisinde oldukları tartışma götürmez bir olgudur. Sömürgecilerin işbirliği ve ittifakı bağlamında sb'de çıkan kimi yazılarda da bu yönlü tespitler vardır.

Sömürgeci devletlerin ittifakı üzerine kısaca birkaç örnek vermeye çalışalım.

* Ararat (Ağrı) Kürt ulusal direnişinde, direnişin bastırılması için TC ve İran sömürgecileri ortak hareket etti. Direnişin bastırılması karşılığında toprak takasında bulundular (takas ettikleri toprak kendilerine ait olmasa da!).

* Irak ve Suriye sömürgecileri kendi kontrollerindeki "sınır boyu" Kürdistan topraklarını Arap toprakları olarak görürler. Güney'deki 1975 ulusal direnişine karşı birlikte hareket ettiler. Suriye devleti hava, kara kuvvetleriyle direnişe saldırdı. Vb.

* TC devletinin Güney'e yönelik politikası biliniyor. Defalarca Güney'i işgal etti, askeri üsler kurdu. Bugün de askeri varlığı bir biçimde sürüyor vs.

* Güney'deki gelişmelere karşı sömürgeci devletler ortak hareket ediyorlar. Bugün Güney'deki Kürt oluşumuna karşı birleşen sömürgeci devletlerin, yarın/bir başka gün diğer bir parçada benzer bir oluşumun teşekkülü halinde yine ortak hareket edecekleri konusunda açık bir mutabakat var; çünkü bu bağlamda stratejik bir ittifak içerisindedirler. İran, TC ve Suriye devletlerinin Güney'deki gelişmelere ve Kongra-Gel'e karşı ortak tavır takınmaları sözkonusu stratejik ittifakın güncel boyutunu açıkca ortaya koyuyor.

* Bütün çelişki ve çatışmalara karşın, Kürdistan ve Kürt ulusu sözkonusu olduğunda mevcut resmi devlet sınırlarını koruma noktasında ortak hareket etmektedirler. Kürdistan'ın herhangi bir parçasındaki ulusal harekete karşı birleşmelerinin bir nedeni de bu mevcut resmi sınırların korunması gayesidir; yani Kürdistan'ın parçalanmışlık halinin devamını savunmalarıdır.

"Ortak devrim" ve "birleşik devrim" üzerine biraz daha...

Yazının içerisinde bu konuda sb'nin işe neredeyse mutlaklaştırarak ve bir biçimde tek alternatif şeklinde yaklaşarak hatalı davrandığına değinmiştim. Konu hakkında sb'den bir pasaj aktararak meseleye nasıl yaklaştığını yakından görelim:

"Kürdistan'ın şu ya da bu parçasında, sözkonusu sömürgeci devleti yıkma mücadelesi, değişik ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin birliğini, ortak mücadelesini gerektiriyor. Dört sömürgeci güç/devlet, dört parça aynı zamanda dört devrimi gerektiriyor. Sömürgecilere karşı mücadele, devrim için mücadeledir. Devrim(ler) olmadan Kürdistan sömürge olmaktan çıkmaz. Onun içinde sömürge olmaktan çıkmanın tek yolu var: devrim! Görev sömürgeci güçleri tarihin çöplüğüne atacak devrimler için mücadeleyi yükseltmek, Kürdistanlı işçi ve emekçileri devrim(ler) mücadelesine kazanmaktır." (sb, sayı 27, s.15)

Sömürgecilere karşı mücadele bağlamında "devrim" olgusuna vurgu yapılmasında yanlış olan bir şey yok. Sorun, sb'nin mutlak belirlemelerde bulunması, "ortak" ve "birleşik" vurgusunda ısrar etmesidir. Buna göre, "Kürdistan sömürge olmaktan" kurtulacaksa, mutlaka sömürgeci devletlerin yıkılması, "ortak mücadele" zorunluluğu ve "dört devrim" şartı ileri sürülmektedir. Başka türlü sömürge olmaktan çıkmak mümkün değildir!

Genel olarak ülke somutunu-Kürdistan gerçekliğini bilmeyen/kavramayan; sömürgeci işgal ve sömürge olgusunu, parçalanmış ülke gerçekliğini ve buna karşı ulusal kurtuluşun ne anlama geldiğini; görev ve sorumlulukların nelerden ibaret olduğunu vb doğru tespit etmeyen bu anlayışın "enternasyonalizm" adı altında ileri sürdüğü bu yaklaşıma(lara) yabancı değiliz.

Kürdistan'daki gelişmeler ve yaşanılanlar "ortak devrim" tezini çürütüyor...

Kürt ulusal hareketinin geçmişine ve bugününe dair özet bir aktarma yaparak "ortak devrim" ve "birleşik devrim" yaklaşımının neden yanlış olduğunu biraz daha somut örnekleriyle ortaya koymaya çalışalım.

* Kuzey'de, 1938 Dersim ulusal direnişine kadar geçen zaman dilimi içinde (yaklaşık 20 yıl), yüzbinlerin katıldığı onlarca Kürt ulusal direniş hareketi gelişti. Bu hareketler diğer parçalardaki (Güney ve Güneybatı) kitlelerin ilgisini çekti, sömürgeci TC'i protesto hareketleri yapıldı ve direnişçilerle dayanışma içine girildi.

1970-1980 yılları arasında Kuzey'de milyonlara varan ulusal demokratik, ulusal devrimci bir hareket vardı.

Son yirmi yılda sayıları on bini geçen gerilla gücü ve yüzbinlerin, milyonların ulusal mücadeleye katılımı vb. yakınen bilinen bir olgu.

* Doğu'da, Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin kuruluşu ulusal mücadelenin sonucudur. Bu mücadele kitlelerin yoğun ve aktif katılımına sahne olmuştur.

Hareketin başarısı için Güney'den silahlı güçlerin katılım gösterdikleri ve çok önemli görevler üstlendikleri vb. biliniyor.

Doğu'da küçümsenmeyecek ölçüde bir silahlı ulusal direniş vardı ve 1970'lerin sonunda başlayan bu ulusal dalga 1990'ların başına kadar sürdü. Ulusalcı güçlerin kurtarılmış bölgeleri dahi vardı.

* Güney'deki 1975 yenilgisine kadar onlarca ulusal direniş hareketi gelişti. Berzencilerden Kürt Otonomi'sine kadar geçen süre içinde yüzbinlerce insanın katıldığı güçlü-yaygın bir ulusal hareket ve sayıları birkaç on bini bulan peşmerge güçleri vardı. Farklı tarihlerde, Güney sömürgeci Irak devletinin denetiminde çıkmıştı.

Mart Otonomi'sinden günümüze kadar yaşanan gelişmelere bakıldığında artık hareketin milyonlarla ifade edildiği, kurumlaşma doğrultusunda hayli yolalındığı ve bunun bütün Güney'i kapsadığı çok açık.

* En son Güneybatı'da geçen yıl Newroz döneminde yüzbinlerin eyleme geçmesi ve ulusal istemler temelinde taleplerini dile getirmeleri ve diğer parçalardaki gelişmelere ilgi duymaları bilinen şeyler.

Özetlemek gerekirse:

Kürdistan'ın değişik parçalarında toplam 80 bin civarında ulusal Kürt silahlı gücü bulunmaktadır. Onbinlerce kadro ve çalışana sahip yüzlerce Kürt parti ve örgütü vardır. Kitlesel nitelikte Kürt kurumları gün geçtikçe güçlenmektedirler. Milyonlarca Kürt ulusal hareketin politik kimliği etrafında örgütlenmiş durumdadır. Güney'deki ulusal kurumlaşmaya, Kuzey ve diğer parçalardaki yerel yönetim ve benzeri oluşumlara on milyonlar

ca Kürt destek sunmakta ve onay vermektedir.

Kısaca ifade etmeye çalıştığım bu tarihsel olgular, "ortak devrim" ve "birleşik devrim" programı ve ısrarı ile gelişmedi. Kendi doğal ulusal mecrasında [Berzenci hareketinin kurduğu Kürt idari yapısı; Mahabad Kürt Cumhuriyeti dönemindeki Kürt siyasal yapısı; Mart Otonomi'si ile oluşan Kürt yönetimi; Federe Kürt Devleti ve Kuzey'deki ulusal kurumlaşma adımları sömürgeci devlet(ler) yıkılmadan kaydedilen gelişmelerdir...] gelişen bu direnişlerin, kalkışmaların, serhildanların, silahlı kuvvetlerin, kurumların ... vb. egemen ülke devrimcilerinin iddiasının tersine "ortaklaşma-birleşme-tekleşme.." siyaseti ile değil, Kürt parti ve örgütlerinin kendi özgünlüklerinden hareket eden ulusal program, taktik ve stratejilerinin bir sonucu olarak gelişti/gelişiyor ve gelişecek.

Kürdistan'daki bu gelişmeler, kendi özgün ulusal politik zemini üzerinden; Kürdistanlı ulusalcı siyasal güçlerin kendi programları doğrultusunda gelişmiştir. Merkezdeki parti ve örgütlerin "ortak/birleşik devrim" ve "tek program" türündeki siyasetlerine rağmen bu gelişmeler yaşanmıştır. Ne Türkiyeli devrimcilerin ve ne de İran, Irak ve Suriyeli devrimcilerin beklentileri ("bizi bekleyin", "ancak birlikte kurtuluruz" türünden istemleri) hayat bulmamıştır.

Ulusal hareketin burjuvazinin önderliğinde geliştiği, geçmişte olduğu gibi anda harekete damgasını vuranın Kürt burjuvazisi olduğu olgu. Durum böyle diye, Kürdistan proletaryası ve komünistlerin kendilerini bu hareketten soyutlamaları; öncülük görevlerine ve sorumluluğuna sahip çıkmamaları düşünülebilir mi?

Elbetteki hayır!

Gelişmeler böyle, peki Kürdistanlı komünistlerin tavrı ne olmalıdır?

Proletaryanın ve onun öncüsünün antisömürgeci, antiemperyalist ulusal kurtuluş savaşını/bağımsızlık savaşını örgütlemek, sermayenin ilişkilerini ortadan kaldırma diye bir sorunu vardır. Proletaryanın "milli hareket"lere "damgasını" vurma ve önderlik etme diye bir problemi (emperyalizm ve proleter devrimleri çağında) vardır ve bu görev atlanamaz.

Geçiş işte sömürge ülkelerde komünist partilerin ve onların üyesi oldukları 3. Enternasyonal (Komintern)'in izlemiş olduğu politika biliniyor.

Şöyle deniyor:

"Hindiçini'nde ve Hindistan'da komünist partisi önderliğinde proletarya, daha şimdiden ulusal kurtuluş savaşında kendi hegemonyası uğruna mücadeleye girmiş bulunuyor. Filipinler'de, Kore'de, Mısır'da, Suriye'de, Filistin'de, Cezayir'de, Endonezya'da daha şimdiden komünist partileri oluştu. Sömürge ve yarısömürge ülkeler, devrimlerin ve savaşların ikinci turuna, büyüyen ve mücadelelerde çelikleşen komünist partilerle giriyorlar." (6. defter, s. 161, inter yayınları)

Demek ki, ülkemizde de ulusal hareket/ulusal kurtuluş hareketi biçiminde gelişen mücadeleye komünistlerin önder ve etkin bir güç olarak katılmaları gerekiyor. Sömürgeciliğe ve emperyalizme karşı bağımsızlık mücadelesini örgütlemeleri gerekiyor. Yanısıra işbirlikçi ve reformist ulusal burjuva hareketin politikalarını boşa çıkarma görevi de ihmal edilmemelidir. Bütün bu ve diğer görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi için de bağımsız bir programa sahip bir gücün, yani komünist partisinin varlığı şart. Çok gecikilmiş olsa da, ülkemizde komünist partisini kurmak en acil ihtiyaçtır ve böyle bir partinin kurulması güncel görev olarak önümüzde durmaktadır.

Konumuzla bağı içinde yeniden "ortak/birleşik devrim" olayına dönelim.

Kürdistan'ın şu ya da bu parçada sömürge cenderesinden kurtuluşu için, egemen ulusların proletaryası ile birlikte dört ayrı devrim(leri) savunup, ortak devrim/birleşik devrim olarak mutlaklaştıran sb, "Kürdistan'da devrim", "Kuzey Kürdistan Devrimi" gibi belirlemeler de yapabiliyor. Kürdistan'ın sömürge olmaktan kurtulması için savunulan dört ayrı birleşik/ortak devrimi eklediğimizde ortaya beş(5) ayrı devrim savunuculuğu çıkıyor. Buna "Kuzey Kürdistan Devrimi"ni eklediğimizde altı (6) devrim savunuculuğu ortaya çıkıyor.

"Kuzey Kürdistan Devrimi"nin mantıki sonucu şudur:

► "Güney Kürdistan Devrimi"
► "Doğu Kürdistan Devrimi"
► "Güneybatı Kürdistan Devrimi"

Bütün bunları yanyana/altalta sıraladığımızda ortaya dokuz(9) ayrı devrim çıkıyor. Dokuz ayrı devrim, -yazı içerisinde eleştirdiğim- dokuz ayrı ülke tespiti ile tamamen uyuşuyor. Bu olacak şey değil, ama ne var ki yoldaşlar bu "olmayacak" şeyi onyıllardır savunmaktadırlar.

Bir kez daha, ülke baz alınmalı ve Kürdistan Devrimi savunulmalıdır.

Kürdistanlı marksist-leninistler Kürdistan Devrimi'ne önderlik etme görev ve sorumluluğuna sahiptirler. Bu sorumluluk hiç bir şekilde ve gerekçe ile başkalarına "havale" edilemez.

Komünistlerin önderliğinde bağımsızlıkçı perspektife sahip devrimci bir odağı örgütlemek ve harekete geçirmek günün en önemli temel görevlerinden biridir. Komünistler bu doğrultuda çalışmalarını yoğunlaştırmalı, etkin ve aktif bir güç olarak bunun gereklerini yerine getirme sorumluluğunu taşımalıdırlar. Bu anlamda, şu ya da bu parçada Kürdistan'ın sömürge statüsünden kurtuluşu, özgürleşmesi egemen ulus proletaryası ve emekçileriyle birlikte savunulan ortak/birleşik devrime ve sömürgeci devletin yıkılması sonrasına bırakılmamalıdır. Şu ya da bu sömürgeci devletin, proletaryanın önderliğinde işçi, emekçi ittifakı ile yıkılmasının ön koşullarından biri de, onun parçalanması demek olduğu, olması gerektiği bilince çıkarılmalıdır ve savunulmalıdır.

Kürdistan devrimi ile şu ya da bu sömürgeci devletin parçalanması demek; şu ya da bu sömürgeci devletin yıkılışının ön koşullarından biri olduğu gibi, mesele salt Kürdistan'ın şu ya da bu parçasının bağımsızlığı/kurtuluşu olarakta sınırlandırılmamalı ve böyle de algılanmamalıdır. Bu koşullarda Kürdistanlı komünistlerin önüne koyacakları görevlerden biri de şudur: en geniş sosyalist cumhuriyetlerde birleşmek için, egemen ulus proletaryasının önderliğinde gerçekleşecek işçi, emekçi cumhuriyeti ile tam hak eşitliği temelinde birliğin propagandasını yapmak ve bu konuda Kürdistanlı işçi ve emekçileri aydınlatmak görevini yerine getirmekle mükelleftirler.

Kürdistan devriminin bağımsız örgütlenmesi şarttır.

Sömürgeci devletlerin tümünün, ya da herhangi bir sömürgeci devletin yıkılmasının önkoşullarından biri olan sömürgeci devletin/devletlerin parçalanması için de, Kürdistan proletaryasının bağımsız örgütlenmesi şarttır.

Görmek isteyenler açısından Kürdistan'da devrim yapacak bütün toplumsal dinamikler açığa çıkmış ve hareket halindedirler. Proleterinden emekçisine, işsizlerden köylülüğe ve gençliğinden kadınına ve aydınına kadar gerçek durum budur. Burada kelimenin gerçek anlamında eksik olan tek bir şey varsa, o da şudur: tüm bu yığın hareketlerine önderlik yapacak, sevk ve idare edebilecek komünist bir partinin yokluğudur. Komünist partinin olmadığı bu koşullarda, Kürdistan'daki yığın hare-

ketleri bağımsızlığa, devrime, sosyalizme kanalize edilmiyor. Yığın hareketlerinin bütün direnişi, demokratik talepleri reformlar çerçevesinde tutuluyor, tutulmaya çalışılıyor. Bu da esas olarak andaki reformist ulusal hareketin istemiyle sınırlandırılıyor.

Reformlarla sınırlandırılmış, sınırlandırılan kitlesel ulusal demokratik hareketin bağrında taşıdığı bağımsızlıkçı eğilimlerle, devrimci eğilimlerle buluşabilmemiz için; bağımsızlıkçı, devrimci eğilimleri güçlendirebilmemiz için; ulusal kurtuluş mücadelesinde güçlü bir taraf olabilmemiz için ... bütün imkanlarımızla seferber olmamız gerekiyor. Bunun, günün en acil görevlerinden biri olduğunu bilince çıkarmalıyız.

Gerçek şudur ki, gelişen ve ayakta olan bu muazzam kitlesel ulusal demokratik taleplerle sınırlı kitlesel hareket, biz Kürdistanlı komünistler açısından örgütlenebilmemiz için önemli olanaklar sunuyor. Yeter ki örgütlenmesini bilelim; yeterki kararlı, sabırlı, uzun vadeli bir çalışma yürütelim. Başarılı olabilmek için ise, Kürdistan'da Marksist-Leninist bir parti inşa etmek şarttır. Çünkü, komünistler böyle bir marksistleninist parti olmaksızın kitleleri ne örgütleyebilir ve ne de onların reformlarla sınırlı ulusal demokratik mücadelesini devrimcileştirebilirler.

KÜRDİSTAN'IN BİRLEŞTİRİLMESİ MESELESİ...

Kürdistan'ın birleştirilmesi bağlamında da partinin yaklaşımları üzerinde durmak istiyorum. Önce İK'nın konu hakkındaki tavrına bakalım. İK'nın nasıl bir tavır takındığı üzerine durmamızın nedeni, partinin bu görüşleri/tavrı aşmamış oluşudur.

İ. Kaypakkaya şöyle diyor:

"İbrahim KAYPAKKAYA'nın Kürdistan'ın parçalanmışlığı ve bunun devrim açısından oynadığı rol konusundaki görüşleri şöyledir:

"Lozan Antlaşması, Kürtleri çeşitli devletler arasında parçaladı. Emperyalistler ve yeni Türk hükümeti, Kürt milletinin kendi kaderini tayin hakkını çiğneyerek, Kürt milletinin kendi eğilimini ve isteğini hiçe sayarak, sınırları pazarlıkla tesbit ettiler.

Böylece Kürdistan bölgesi İran, Irak ve Türkiye arasında bölündü.

Burada bir noktayı daha belirtelim: Kürdistan'ın Lozan Antlaşmasıyla kendi kaderini tayin hakkı çiğnenerek parçalanması, elbette tarihi bir haksızlıktır. Ve Lenin yoldaşın bir başka vesileyle söylediği gibi, haksızlığı durmadan protesto etmek ve bütün hakim sınıfları bu konuda ayıplamak, komünist partilerin görevidir. Ama böyle bir haksızlığın düzeltilmesini programına koymak akılsızlık olur. Çünkü günün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş bir sürü tarihi haksızlık örnekleri vardır. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemekte devam eden bir tarihi haksızlık" olmadıkları sürece, komünist partiler bunların düzeltilmesini sağlamak gibi, işçi sınıfının dikkatini temel meselelerden uzaklaştırıcı bir tutuma giremezler. Yukarda işaret ettiğimiz tarihi haksızlık, artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek" gibi bir mahiyet taşımamaktadır. Bu nedenle komünistler onun düzeltilmesini istemek akılsızlığını ve basiretsizliğini göstermezler." (İ. Kaypakkaya, Seçme Yazılar, s.196)

İ. Kaypakkaya'nın söylediklerine kısaca tavır takınmak istiyorum.

Öncelikle belirtmek gerekir ki, İK'nın Kürdistan'ın bölünüp/parçalanması hakkındaki bilgileri eksiktir. Onun bu eksik bilgileri ken-

disini inkarcılığa götürmüştür.

Kürdistan'ın Lozan Antlaşması ile üç devlet arasında paylaştırıldığı iddiasına bakalım.

1. emperyalist paylaşım savaşıyla bölünen Kürdistan, Osmanlı sömürgeciliği işgali altındaki Kürdistan'dır. Bu, Kürdistan açısından 3.(üçüncü) kez bir paylaşım dönemidir. Kürdistan'ın ilk bölünmesi Osmanlı devleti ile Safevi devleti arasındaki Çaldıran savaşı ile başlar. Kürdistan üzerindeki tartışmalarda yaygın ve kabul gören görüşe göre, 1639 Kasr-i Şirin antlaşmasına kadar Kürdistan'ın birçok bölgesi Osmanlılar ile Safeviler arasında dönem dönem el değiştirir. Bu anlamda Kürdistan üzerindeki paylaşım savaşını/paylaşımı Çaldıran ile başlatmak doğru olanıdır.

Lozan Antlaşması'nda bölünen/paylaşılan İran egemenliği altındaki Kürdistan değil, Osmanlı egemenliği altındaki Kürdistan'dır. Bu yeniden paylaşımda İran devleti yoktur; Türkiye, İngiltere ve Fransa vardır. İngiltere Kürdistan'ın Güney'ini Irak'a; Fransa'da Güneybatı'yı Suriye'ye dahil etti. Osmanlı egemenliği altındaki Kürdistan'ın büyük bölümü ise, yani Kuzey kesimi de Türkiye'ye verildi. Görüldüğü gibi İran yoktur.

Kürdistan'ın son bölünmesi/parçalanması konusunda eksik bir bilgiye sahip bulunan İK'nın başka bir yanlışı da, Lozan somutundaki "Böylece Kürdistan bölgesi İran, Irak ve Türkiye arasında bölündü."bu saptamasıdır. Bu belirleme eksik ve yanlıştır. Ülkenin "bölge" olarak nitelendirilmesi yanlışı ve İran'ın dahil edilmesi hatası bir yana, Fransa'nın egemenliği altındaki Suriye'ye bırakılan/verilen Güneybatı'nın varlığı inkardan gelinmekte ve de Fransa'nın himayesindeki Suriye faktörü atlanmaktadır. İK'nın bu tavrı ülkenin son paylaşımında Fransız emperyalizminin ve sonraki süreçte Suriye sömürgeci devletinin sorumluluğunu/suçluluğunu görmemek anlamına gelmektedir.

İK'nın bir diğer yanlışı da [Lozan bağlamında takındığı tavırda yaklaşık elli(50) yıllık bir zaman geçmiş olmasına rağmen, bu zaman diliminin], "günün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş"şeklindeki değerlendirmesidir. Polonya örneği biliniyor. Polonya parçalı bir ülkeydi. Ülkenin burjuvazisi birleşme doğrultusunda mücadele ediyordu. Marx'ın Polonya meselesindeki tavrı açıktır: Polonya'nın bağımsızlığını desteklemek. Polonya birleşmeden önce ne Marx-Engels ve ne de Lenin-Stalin meseleye "günün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş" olarak yaklaşmadılar.

İbrahim yoldaşın bu konuda Leninist bir bakış açısına sahip olmadığı görüşündeyim. Lenin'i dinleyelim:

"Belirli bir kötülüğü protesto etmek, bu kötülüğü dıştalayan olumlu bir kavramın tanındığı anlamına mutlaka gelmez. Bu argümanın iler-tutar yanı olmadığı açıktır, ve herhalde bundan ötürüdür ki, basında hiçbir yerde yinelenmedi. Eğer bir sosyalist parti, "ezilen bir ulusun, ilhak eden devletin sınırları içinde zorla tutulmasına karşı" olduğunu ilan ediyorsa, bu parti bununla kendisini, iktidara gelir gelmez zorla tutmaktan feragat etmekle yükümlendirmektedir. " (6. Defter, s. 79-80, inter yayınları)

Tartıştığımız konu bağlamında, İK'nın yaklaşımlarına dair tavır takınan Bolşeviklerin görüşlerine ilişkin olarak da birkaç şey söylemek gerekir.

Suriye sömürgeci devletinin işgali/sömürgesi altındaki Güneybatı olgusunun kabul edilmesi olumlu; İK'nın içine düştüğü hatanın görülmesi bu anlamda iyi. Ancak İbrahim yoldaşa bu noktada tek bir eleştirinin yöneltilmemiş oluşu ise olumsuz bir durum. Yoldaş,

ların bu noktada İK'ya eleştiri yöneltmemelerini anlamak güç!

İ. Kaypakkaya haklı olarak Kürt ulusu ve Kürdistan'ın paylaşılmasından sözetmekte ve fakat paylaşılanın bir ülke olduğu olgusundan değil, parçalananın "Kürdistan bölgesi" olduğunu ileri sürmektedir. Yoldaşlarımız bu konuda haklı olarak parçalananın bir ülke/Kürdistan olduğunu tespit ediyor/değerlendiriyor; böylece İbrahim'i aşıyorlar ve fakat iş doğrudan İK'ı eleştirmeye gelince bir kez daha eleştirmemeyi tercih ediyorlar.

İbrahim'in "Kürdistan bölgesi" tanımlaması onun "izleyicileri", "savunucuları" olduğunu söyleyen bütün oportünist akımlar tarafından kabul görmektedir. Bunlar, Kürdistan'ın bir ülke olduğu gerçeğini hâlâ kabul etmiyorlar. Galiba, ülke demeleri/denilmesi için Kürt ulusunun kendine ait bir ulusal devletinin olmasını algılıyor/bekliyorlar.

Diğer bir mesele de, ilhaklar bağıntısındaki parçalanmışlık sorunudur.

İlhaklar meselesindeki siyasal protesto ile siyasal bir programın aynı anlama geldiğini belirten Lenin yoldaş, İK'aya kalırsa "akılsızlık", "basiretsizlik" yapmıştır(!) Soruna Lenin yoldaşın perspektifiyle yaklaşırsak, İK yoldaş bu konudaki tavrı itibarıyla komünist bir bakış açısına sahip değildir.

"Kürdistan'ın birleştirilmesi" hakkını, Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkının dışında bir hak olarak anlaması ölçüsünde İK'nın hatalı bir tutum içerisinde olduğunu belirtmek lazım.

İK yoldaş, ulusal kurtuluş mücadelesini ezilen ulusun burjuvazisine havale ettiği gibi, "Kürdistan'ın birleştirilmesi" meselesini de "Kürt milletinin kendisinin tayin edeceği bir şeydir." diyerek, meseleyi ulusa havale ediyor.

Komünistler, Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkını savundukları gibi, Kürdistan'ın birleştirilmesini de savunmak zorundadırlar. Olayı böyle koyduktan sonra tabiiki Kürdistan'ın birleşip birleşmemesi konusunda ulusun vereceği kararı da dikkate alırlar ve önemserler.

Parçalanmış ülkeler meselesinde Stalin yoldaşın tavrı ve pratik çözümü nettir. [Bu konuda, ayrıntılı bilgi için Stalin'in "Marksizm, Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu" adlı çalışmasına bakılabilir.]

Stalin yoldaş ile İK'nın ilhak edilerek parçalanmış sömürge ulusların/ülkelerin "birleştirilmesi" meselesinde yaklaşımları bir ve aynı değildir. Stalin yoldaş, bu ülkelerin/ulusların bağımsız devletler olarak yeniden birleşmelerinin hakkını savunduğu gibi, bu konuda da inisiyatif alarak, pratikte bunu yerine getirmiştir.

Kürdistan'ın ilhak, işgal ve sömürgeleştirilerek bölünen bütün parçalarının bağımsız bir devlet olarak birleştirilmesi meselesinde Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye), Lenin ve Stalin yoldaşların bakış açısını değil; İK'nın Leninist olmayan görüşlerini savunmaktadır. Aradan geçen 30 yıldan fazla zamana rağmen, yoldaşların İbrahim'in bu yanlış pozisyonunu hâlâ devam ettirmeleri anlayışla karşılanacak gibi değil!

Yoldaşlarımızın bir diğer yanlış yaklaşımı da Kürdistan'ın birleştirilmesinin Komünist Parti'nin (KP) programına alınmayacağı tespitidir. Bu konuda İK gibi hatalı bir yaklaşım içinde olan yoldaşlarımız, diğer yandan bu hedefe, yani birleşik Kürdistan hedefine nasıl varılacağı üzerine görüş belirtmeden de edemiyorlar.

Şöyle diyorlar:

"Bu bağlamda bağımsız, demokratik, birleşik Kürdistan hedefine, -eğer gerçek anlamda bağımsızlık ve demokratiklik kastediliyorsa, ve bu iki özellik 'birleşme' ile eşde-

ğerli özellikler olarak kavranıyorsa- varmak, bugün Kürdistan'ın bölünmüş olduğu devletler -yani İran, Türkiye, Irak, Suriye- işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimlerle yıkılmadan gerçekleşemez."

Buradan çıkan sonuca göre, adı geçen devletler işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimlerle yıkılmadan bağımsız, demokratik, birleşik Kürdistan(BBDK) "gerçekleşemez"!

KP'nin programında yeralmaması gereken BBDK hedefi mi, yoksa bu hedefe nasıl varılacağı meselesi mi sorusu bu bağıntıda zorunlu olarak gündeme geliyor. Bu zorunluluk, ama, yoldaşlarımızın içinde bulunduğu kafa karışıklığından ileri gelmektedir. BBDK'ın Komünist Parti'nin programında yeralmaması gerektiğini savunan yoldaşlarımız, programda yer vermedikleri istem için hedef belirliyorlar. Peki bir KP'nin programı ile hedefleri birbirinden ayrı-soyut şeyler mi? Bir KP programında yer vermediği istemler için hedef belirleyemez. Bu program ile hedefleri karşı karşıya koymak demektir.

Dört devlet yıkılmadan BBDK gerçekleşemez yaklaşımını mutlaklaştırmak yanlıştır. "Ortak devrim/birleşik devrim" bağlamında bu sorunu ele almıştım. Burada yeniden özetle belirtmek gerekir ki, yoldaşlarımız bu yaklaşımlarıyla Kürdistan proletaryasının önderliğinde antiemperyalist ve antisömürgeci demokratik devrimin başarısını mümkün görmüyorlar. Bir bakıma Kürdistan proletaryası önderliğinde sömürgeci devletlerin parçalanmasını olanaklı görmüyorlar. Bu, açıkca Kürdistan proletaryasına ve emekçilerine duyulan güvensizlik anlamına gelmektedir.

Hatalı yaklaşımın sonuçlarından biri de şudur:

"Emperyalizm şartlarında, burjuvazinin önderliğinde ancak emperyalizmle uzlaşma, anlaşma temelinde kurulması mümkün olan "Birleşik Kürdistan"ın demokratik ve bağımsız olması mümkün değildir."

Burada söylenenler, niyetten bağımsız olarak Kürdistan proletaryasına, emekçilerine duyulan güvensizlik anlamına gelmektedir. Yoldaşlara göre, emperyalizm şartlarında ancak ve ancak burjuvazi (Kürt burjuvazisi) önderliğinde "Birleşik Kürdistan"ın "kurulması mümkün"müş! Elbetteki bu koşullarda "kurulması mümkün" olan "Birleşik Kürdistan"ın "demokratik ve bağımsız olması mümkün değildir". Benim karşı çıktığım bu değildir. Karşı çıktığım, bu "mümkün"atın hep burjuvaziye ve onun emperyalizmle "uzlaşma"sına, "anlaşma"sına havale edilmesidir. Bu ne anlama geliyor? Kürdistan proletaryası önderliğinde antiemperyalist, antisömürgeci demokratik devrimle BBDK'ın kurulması "mümkün" değildir anlamına geliyor.

Yukarıdaki aktarma, şu anlama da gelmektedir:

Komünist Parti BBDK'ı programına almayacağına göre, KP dışında her kim ki bunu programına alırsa/alıyorsa o bu hedefe varmak için "ancak emperyalizmle uzlaşma, anlaşma temelinde" hareket etmek zorundadır. Bu yaklaşım, Kürdistan devrimine karşı tamamıyla komplo teorilerine hizmet eden bir bakış açısıdır. Mümkündür, Kürt burjuvazisi de "Birleşik Kürdistan"ı isteyebilir. Burjuvazi istiyor/isteyebilir diye Kürdistanlı komünistler BBDK isteminden vazgeçip, bu istemi programlarına almamaları mı gerekiyor? Partimize kalırsa, buna evet demek gerekir. Parti, bir yanda bu görevi burjuvaziye havale edip emperyalizmle uzlaşma şeklinde keyfi bir sonuca ulaşırken, ama diğer yandan bu tavrıyla bu görüşü savunan herkesin yanlış bir iş yaptığını da kendince hükme bağlamış oluyor.

Yoldaşlarda bir kafa karışıklığının varoldu-

ğunu belirtmem gerekiyor. Yazdıklarını bir biçimde geçersiz kılan değerlendirmeler de yapmaktadırlar:

""Birleşik Kürdistan" talebi, emperyalizmin Kürdistan'ı bölmüş olması olgusuna karşı demokratik bir öze de sahip olan, objektif temeli olan, haklı olan bir taleptir. Komünistler açısından bu talebin bugün temel program maddelerinden biri olmaması, onun demokratik bir özü olmadığı vb. anlamına gelmiyor. Yalnızca böyle bir talebi de gerçekleştirmek için ön şartların yaratılmasının gerektiğini ve bugün esas meselenin bu olduğunu söylüyoruz."

Burada yazılanlara göre;

► Kürdistan'ın birleştirilmesi sorunu vardır.

► Kürdistan'ın birleştirilmesi "tarihin akışı dışında kalmış bir sorun" değildir.

► Kürdistan'ın birleştirilmesinin "objektif temeli" vardır.

► Ve bu talep, haklı bir taleptir.

Peki durum böyle ise, ne diye mesele geleceğe havale ediliyor? Ve ne diye bu görev Kürt burjuvazisine ve emperyalizmle uzlaşma şartına bağlanıyor? Anlaşılan yoldaşlarımız Kürdistan proletaryası ve emekçilerinin bu haklı ve demokratik öze sahip talepten bugün açısından feragat etmelerini istiyor/bekliyorlar.

Karşı çıkılması gereken bir tespitte şudur: "Bütün Kürt milliyetçisi örgütlerin temel program maddesi "Bağımsız, Demokratik, Birleşik Kürdistan"dır."

Bu tespitin doğru olmadığını, "Bütün Kürt milliyetçisi örgütlerin" programlarını bilmeden, araştırmadan, incelemeden ortaya atılmış bir iddiadan ibaret olduğunu belirtmemiz gerekiyor. Bazı partilerin programları nezdinde vereceğimiz örnekler bile tek başına yoldaşlarımızın yanlış bir değerlendirme yaptıklarını ve önyargılı hareket ettiklerini ortaya koymaya yetmektedir. Örneğin İran-PDK ve Irak-PDK programlarında iddia edildiği gibi birleşik Kürdistan savunulmuyor. Veya YNK ve PSKT (şimdi PSK) programlarında böyle bir şey yok. Dahası parça temelli bağımsızlığı bile savunmuyor, programlarında buna yer vermiyorlar. PKK, KUK ve KİP programlarında da "BBDK" yoktu. PKK'nin BBDK'ı sadece bir slogan olarak kullandığını ve parça temelli "bağımsızlık' görüşünü esas aldığını hatırlamakta yarar var. Temel program maddesi olarak BBDK'ı Rizgarî örgütü savunuyordu. KAWA çok açıktan BBDK'ı savunuyordu. Çıkış çizgisinden 1992 yılının başlarına kadar esasında komünist olarak değerlendirdiğim bu örgüt, sonraları BBDK görüşünden vazgeçti. Daha sonra birçok örgütün oluşturduğu (sonra dağıtılan) PYSK ise BBDK'ı savunmuyordu. (Ayrı bir yazının konusu olmakla birlikte, şu kadarını söyleyelimki Kürt milliyetçisi örgütlerin/partilerin programlarında BBDK hedefi olmasının -lanse edildiği gibi- ürkütücü bir yanı yoktur.)

Durum bu. Bu sonuçtan hareketle yoldaşlardan talebim şudur: "Bütün Kürt milliyetçisi örgütlerin temel program maddesi "Bağımsız, Demokratik, Birleşik Kürdistan"dır." şeklindeki temelsiz iddia hakkında kamuoyuna özeleştiri verilmelidir. Bolşevizm bunu gerektirir.

Yeniden konumuza dönersek; "Kürdistan'ın birleştirilmesi"nden anlaşılması gereken nedir? "Kürdistan'ın birleştirilmesi" meselesine, her sınıf kendi çıkarları açısından yaklaşır/yaklaşmaktadır. Kürt burjuva ve küçük burjuva milliyetçilerinin değişik politik kanatları mümkündür ki, "Birleşik Kürdistan'ı" isteyebilir ve bunu kendi programlarına da alabilirler. Kürdistanlı komünistler ile Kürt burjuva, küçük burjuva milliyetçiliğinin

değişik politik kanatlarının BBDK istemi ve programlarında buna yer vermeleri temelden farklıdır. Burjuva, küçük burjuva milliyetçiliğinin değişik politik kanatları bunu, büyük (müstakil) ulusal devleti kurma, Kürt olmayan diğer ulusal toplulukların haklarını çiğneme, üniter milli devlet kurma ve emperyalist-kapitalist sistemin bir parçası olma temelinde ister, isteyebilir; programına koyar ya da koyabilir.

Kürdistanlı komünistlerin BBDK'ı programlarına alma nedenleri şunlardır:

1. Kürdistan'ın birleştirilmesi, Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurmasının içindeki bir hak olduğu için.

2. Ülke olarak Kürdistan emperyalist ve sömürgeci devletler tarafından bölünüp parçalandığı ve buna son verme görevine sahip olduğumuz için.

3. Devletlerarası (TC-İran-Irak-Suriye) paylaşılmış bir sömürge olduğu için.

4. Komünistler, bölünen ve paylaşılan bir sömürge ülke olarak Kürdistan'ın ilhakına karşı oldukları için.

5. BBDK, sömürgeci devletleri yıkmanın önkoşullarından (şartlarından) biri olan sömürgeci devletleri parçaladığı/parçalayacağı için.

6. Egemen ulus proletaryası ve ezilen halkları için objektif olarak devrimci gelişmeye yolaçtığı için.

7. Ezen-egemen ülkeler proletaryası ve ezilen halklarıyla aralarında ulusal çitler örmek için değil, en geniş sosyalist cumhuriyetlerde birlikteliği sağlamak için.

8. Burjuva, küçük burjuva milliyetçiliğinin üniter milli devlet hayaline karşı, BBDK'ın sosyalizm-komünizm hizmetine girmesi için.

9. Emperyalist-kapitalist sistemin bir parçası-aracı olarak değil; bilakis bu sisteme karşı mücadele içinde doğacak ve ancak sisteme karşı mücadele temelinde yaşayacak olan devrimci-sosyalist bir ülke kurmak için.

Bütün bu temel gerekçeler nedeniyle ülkemizin komünistlerinin Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan'ı programlarına almaları; bu görüşü savunmaları, bu amaç için çalışmaları doğru, gerekli ve zorunludur.

KAWA örgütünün, geçmişte savunduğu BBDK görüşü içerik olarak doğruydu. Antisömürgeci ve antiemperyalist bir çizgiye sahip olduğu için savunduğu BBDK siyaseti sistemin dışında-ona karşı bir Kürdistan'ı amaçlıyordu. Yanısıra ezen ülkelerin proletaryasına karşı yaklaşımı özü itibarıyla enternasyonalistti. Diğer yandan "kendi" burjuvazisinin üniterci anlayışının peşine takılmıyor ve bağımsızlık çizgisinde ısrar ediyordu. BBDK siyasetinin savunulmasında KAWA'nın kuşku yokki çok olumlu yönde katkıları olmuştur. Bu bağlamda, Kürdistan'da Marksist Leninist Parti inşa etme görev ve sorumluluğuyla karşı karşıya olan komünistlerin bu gerçeği görmeleri ve tarihi kendisiyle başlatma inkarcılığına düşmemeleri gerekir.

BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)'NİN AYRIŞMASI ÜZERİNE...

Ayrışmanın teknik olarak nasıl olacağı vb. meselesi tamamıyla BP (KK-T)'nin bir iç sorunudur. Kongrenin vereceği bir kararla sonuca gidileceği biliniyor. Bu anlamda, Bolşevik Parti'nin 8. Kongresinde bu konuda nasıl bir karara varılacağı oldukça önemlidir.

Yazı içerisinde, bir biçimde ayrı parti olayına değindim. Ayrışma bağıntısında birkaç noktaya daha değinmek istiyorum.

Savunduğunuz ve önerdiğiniz plana bakıl

dığında Kürdistan proletaryasını 4 (dört) ortak merkezi partide ve artı 4 (dört) ayrı partide, yani toplam 8 (sekiz) partide örgütlenmesini benimsiyor ve buna uygun hareket ediyorsunuz. Şüphesiz ki "ortak/birleşik devrim" yaklaşımınız ve bunu mutlaklaştıran tavrınız böyle bir tablonun (8 parti!) ortaya çıkmasında belirleyici bir rolü var.

Size göre merkezi parti şöyle olmalı:

- BP(Kuzey Kürdistan-Türkiye)
- BP(Doğu Kürdistan-İran)
- BP(Güney Kürdistan-Irak)
- BP(Güneybatı Kürdistan-Suriye)

Bu dört merkezi partiye bağlı olarak ayrışma halinde ayrı ayrı ikişer parti daha kurulacağı da dikkate alındığında, bunların dört tanesinin Kürdistan proletaryasının partileri olacağı sonucu çıkıyor:

- BP(Kuzey Kürdistan)
- BP(Güney Kürdistan)
- BP(Doğu Kürdistan)
- BP(Güneybatı Kürdistan)

Ortada bir tek ülke gerçekliği varsa 8 (sekiz) ayrı partiye ihtiyaç yoktur. Kürdistan'da bir tek partiye, Kürdistan Marksist Leninist Parti'sine ihtiyaç var. Ülkenin hangi parçasında örgütlü/inşa edilmiş olursa olsun eğer parti ülke takısını kullanacaksa, bu ülke bazında/bütünü esas almalıdır, parçayı değil.

Ele aldığımız konu bağıntısında Filistin örnek verilebilir. Bu bağlamda, parçalanmış ülke Filistin proletaryası için 4 (dört) parti örgütlenmesini mi savunmak gerekiyor sorusunu doğrudan yanıtlamanız gerekir. İsrail'in işgali altında olan Filistin'in büyük parçasından proletarya ile İsrail proletaryası için ortak, birleşik parti ve bunun altında da bir İsrail proletarya partisini ve bir de Filistin proletarya partisini savunmak mı gerekiyor? Filistin'in Ürdün tarafından işgal edilen parçasının proletaryası ve Ürdün proletaryası için ortak, birleşik merkezi parti ve bu partinin altında da bir Filistin proletarya partisi ve bir de Ürdün proletaryasının örgütlenmesini mi savunmak gerekiyor? Filistin'in kurtuluşu için iki tane ortak, birleşik devrim ve İsrail ile Ürdün devletlerinin yıkılmasını mı savunmak gerekiyor ve meseleyi böyle mutlaklaştırmak mı gerekiyor?

Ülkemiz bağlamındaki anlayışınıza bakıldığında, bu çizginize göre, örneğin parçalanmış Filistin ülkesinin proletaryası için de 4 (dört) ayrı parti örgütlenmesini savunmanız gerekiyor; şu ana kadar ileri sürdüklerinizi gözden geçirip, yanlışlığına dair bir şeyler belirtmeniz gerekiyor. Parçalanmış/parçalı ülkeler için sizin anlayışınız ve mantığınıza göre hareket edildiğinde etraf partilerden geçilmez hale gelecektir...

Parti isminin tespiti konusunda hatalı anlayışınız sürüyor:

"... Ülke isimlendirmesi, partinin kendini bir Bolşevik Enternasyonal'in adı geçen ülkedeki temsilcisi olarak gördüğünü vurgulamak amacıyla, Bolşevik Parti isimlendirmesinin ardına ek olarak konacaktır.

Bu durumda Partimizin ismi tam olarak "BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)" olacaktır. Kısa yazımı BP(KK-T)'dir."(5. Kongre Kararlarından aktaran sb, sayı 1, s.19)

Buradaki anlayışa göre "ülke" ismi "Kuzey Kürdistan-Türkiye"!(Konu hakkındaki keyfiyetçi tutumunuza bakıldığında, ilerde yeni ülke/ülkeler takısı/takılarında artış olabilir...)

Böyle bir ülke ismi olmaz. "Ülke" olarak tabiiki Türkiye vardır. Kuzey Kürdistan, Türkiye ile beraber bir "ülke" ismi olamaz. Bu anlamda Türkiye ve Kuzey Kürdistan için "ülkeler" tanımlaması da doğru olmaz. Ülke olarak Kürdistan vardır; Kuzey Kürdistan diye bir ülke yoktur. "Kuzey Kürdistan" denen

"ülke" Kürdistan'ın bir parçası olarak vardır.

Bir kez hatalı yaklaşıldığı için, hata mantıki sonucuna kadar ilerletiliyor:

"Bu anlayış temelinde [Tek devrim, tek program ve birleşik tek parti../NB] birleşik partiye, Bolşevik Parti (Türkiye) deseydik de ilkesel olarak yanlış olmazdı. Fakat Türkiye'de, Türkiye ismi, gerçekten Kuzey Kürdistan'ı yok sayan bir isimlendirmedir. Ulusal baskının bir biçimi haline gelen bu isimlendirme [abç] yerine biz birleşik partiye Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye) dedik." (sb, aynı sayı, s. 21)

Soruna böyle yaklaşmanın kendisi ilkesel olarak yanlıştır. Peki ne diye birleşik partinin adı Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye) olarak değiştiriliyor? Formalite icabı mı?

Komünistler formalitelerden değil, olgulardan hareket ederler.

Kürdistan'ın Kuzey'i için parti isimlendirmesi bakımından "Türkiye" tanımlaması ne kadar yanlış ise, bu anlamda Kürdistan'ın diğer parçaları için "Irak" ya da "İran" ve "Suriye" tanımlamaları da o kadar yanlıştır.

Parti isimlendirmesi bakımından Kürdistan'ın parçalarını ellerinde tutan egemen ülkelerin isimlerini temel almak ilkesel olarak yanlıştır. Bu ilkesel yanlışlık, Kürdistan'daki sosyal pratikte de sınanarak geçersizliği ortaya çıkmış ve on milyonların haklı tepkisiyle, direnciyle karşılaşmıştır/karşılanıyor.

Adları "Türkiye" ile başlayan "komünist", "marksist-leninist", "komünist işçi" gibi parti ve örgütler, "ortak programları", "ortak örgütlenmeleri", "ortak devrimleri" ve "tek stratejileriyle" hoşumuza gitsin ya da gitmesin, kabul edelim ya da etmeyelim ülkemizin Kuzey'inde çok net olarak "TÜRK SOLU" olarak tanımlanıyorlar. Bu nitelendirmeye karşı çıkıp, "hayır biz Türk solu değiliz", "biz, çeşitli milliyetlerden Türkiye ve Kuzey Kürdistan proletaryasının partisiyiz" iddia ve söylemine rağmen bu örgüt/partiler Kürdistan'ın Kuzey'inde hayat bulamadı-bulamıyor...

Bu gerçeklikten hareketle kendini sorgulaması gereken çevrelerin, kendi hanelerine yazılan bu olumsuz "Türk Solu" imajını temizleme/giderme yerine işi burjuva, küçük burjuva milliyetçi dedikleri Kürdistan'daki komünist, ulusal devrimci ve ulusal reformist hareketlerin "propagandasına" maletme tutumu, sosyalşovenizm kaynaklı çok ucuz (basit) bir davranıştır.

Özetlemek gerekirse:

▲ Kürdistan'da inşa edilecek Marksist Leninist Parti, ülkemizi sömürge statüsünde tutan egemen devletlerde (ülkelerde) varolan/kurulacak/inşa edilecek partilerle birleşik-ortak bir parti ve/ya da onların alt partisi, seksiyonu şeklinde bir "parti" olmayacaktır/olmamalıdır.

▲ Kürdistan'da kurulacak, inşa edilecek Marksist Leninist Parti, ancak ve yalnız kurulması zorunlu olan Dünya Komünist Partisi (Enternasyonal)'in bir alt partisi (daha doğru bir tanımla seksiyonu) olabilir ve olmalıdır

▲ Kürdistan Devrimi; Türkiye-İran Irak Suriye devrimlerinin bir parçası değildir, Dünya Devrimi'nin bir parçasıdır. Egemen ülkelerdeki "tekçi", "bölgeci" ve "sekteryancu" çevrelerin söylem ve iddialarına rağmen ülkemiz devriminin farklı karakteri ve kendi özgünlüğü yok sayılamaz.

▲ Kürdistan Devrim programı, strateji ve taktiği vb. Türkiye-İran-Irak-Suriye devrimlerinin programlarının parça parça aynı bireri maddeleri değildir; bütünüyle özgül koşullarından ileri gelen niteliği ile Proleter Dünya Devrim programının bir maddesidir. Bu maddenin geniş açılımı şudur: Kürdistan Devrim Programı.

***

Konumuzla bağı çerçevesinde Rusya'daki "Bund" örneğine bakalım...

Türkiyeli bir dizi örgüt/parti geçmişte ve bugün Kürdistan'da Komünist Parti'sinin Kürdistan'a özgü bir programla ve devrim stratejisiyle inşa edilmesini "milliyetçilik" olarak suçladılar/suçluyorlar. En çok sarıldıkları tarihsel kavramlardan biri "Bund"çuluktu...

"Bund"çuluğun hiçbir bakımdan Kürdistan ile, Kürdistan'daki komünist, ulusal devrimci ve ulusal reformistlerle benzeyen ve mukayese edilebilecek politik bir yanı yoktu.

Örnek olarak, geçmişte (KAWA örgütü dışta tutulduğunda) Kürdistanlı ulusal devrimci ve ulusal reformist örgütlerin politik, örgütsel olarak BUND'a benzeyen bir tarafı yoktu. Kürdistanlı ulusal devrimci ve ulusal reformistlerin neden BUND'a benzeyen bir yanlarının olmadığını şöyle özetleyelim:

a) BUND, Yahudi İşçi Örgütü olarak RSDİP içerisinde federalizmi savunuyordu ve Rusya içerisinde çeşitli ülkelere dağılmış bütün Yahudi işçilerin ayrı sınıf örgütlerinde özerkliğini savunuyordu.

b) Yahudi ülkesi diye bir ülke yoktu ve Yahudiler çeşitli ülkelere dağılmış ulusal topluluklar olarak yaşıyorlardı.

c) BUND, ulusal sorunun çözüm biçimi olarak ulusal kültürel özerkliği savunuyordu.

Kafkasya'da, BUND'un bu görüşlerine benzer görüşler savunan bazı sosyal demokrat işçi örgütleri ortaya çıkmıştı. Örneğin Ermenistan bir ülke ve Ermeniler ayrı bir ulus olmasına rağmen, Ermeni Sosyal Demokrat İşçi Örgütü, milliyetçi-federalist görüşler savunuyordu. Bolşevikler bu örgütü "Kafkasya Bund'çuları" olarak değerlendirdiler ve bunların milliyetçi-federalist görüşlerini muhkum ettiler.

Kürdistan açısından meseleye yaklaştığımızda, Kürdistan ülke sorunu, ulusal sorunu olarak, Yahudi ulusal topluluklar sorunundan tamamen farklıdır. Hiçbir Kürdistanlı ulusal devrimci ve ulusal reformist örgüt, ne Kürdistan'da ve ne de sömürgeci ülkelere dağılmış Kürt işçileri, emekçileri için ulusal kültürel otonomi diye birşey savunmuyorlardı. Hiçbir Kürdistanlı ulusal devrimci ve ulusal reformist örgüt, adları "Türkiye" ile başlayan "komünist", "marksist leninist", "işçi" partileri olduğunu iddia eden partiler içerisine girip, bu partiler içerisinde kendileri için otonom, kültürel haklar talep etmiyorlardı.

Adları "Türkiye" ile başlayan "komünist", "ml", "işçi", "sosyalist" örgütleri, partileri Kürt milliyetçiliğinin ortaya çıkış nedenlerini bilimsel olarak inceleyip ortaya koyma becerisini gösteremedikleri gibi, başka ülkelerin tarihsel koşullarında ve tamamen farklı nedenlerle ortaya çıkmış olan milliyetçi örgütlere benzeterek doğmatik bir bakış açısına sahiptiler, sahipler... Bu tür partiler ve örgütler, adlarıyla birlikte savunmuş oldukları "ortak devrim", "ortak program", "bir strateji", "ortak parti" türünden savunuları Kürdistan'da gelişen/oluşan tarihsel, sosyal bilinç karşısında milyonların tepkisi, direnci ile karşılandı ve açıkca kabul görmedi. Reddedildiği halde hâlâ bu politikada diretmek, kelimenin gerçek anlamında tam bir sosyalşovenizmdir.

Çarpık enternasyonalizm anlayışı ile hareket eden bu türden çevreler, enternasyonalizmi ulusalcı bir pencereden hareketle TC'nin misak-ı milli sınırları içerisinde yaşayan tüm uluslardan, ulusal topluluklardan proletarya ve emekçilere "tek parti", "tek program" ve "tek strateji" zorunluluğuna indirgemektedirler.

***

Ayrışma sorunu-işi önümüzdeki 8. Kongre'de bitirilmelidir.

Ayrışmanın belirttiğiniz isimlendirme şeklinde yapılmasına karşı çıkıyorum. Örgütsel ayrışma "Kuzey Kürdistan" olarak değil, Kürdistan adlandırması temelinde olmalıdır. Kürdistan Bolşevik Partisi, Kürdistan Marksist Leninist Parti'si gibi bir isim kullanılmalıdır.

İdeolojik bir ayrışma olmadığının bilincinde olmalı yoldaşlar. Bu ayrışma, Türkiyeli komünistler ile Kürdistanlı komünistlerin kendi ülkelerinin devrimleri bağlamındaki bir ayrışmasıdır. Ülkelerimizin devrimleri için, özgün program ve özgün örgütlenmeler temelindeki bir ayrışmadır. Proleter dünya devrimi için görev ve sorumluluklarımızı yerine getirmek için özgünlüklerimizden hareket etmek için bir ayrışmadır.

Bu ayrışma, kesinlikle millet/milliyet ilkesi temelinde bir ayrışma olmadığının bilinci içinde olmalıdırlar yoldaşlarımız. Kürdistanlı Bolşevikler, bu ayrışma ile "Kürt" Bolşevik Partisi kurmayacaklardır, bu ayrışma asla bu anlama gelmemeli ve böyle algılanmamalıdır. Kürt ulusu ve tüm ulusal toplulukların ülkesi olarak Kürdistan'da Bolşevik Parti inşa etmek için bir ayrışma olacaktır.

Türkiye Bolşevik Parti'si ile Kürdistan Bolşevik Parti'sinin birbirlerine karşı yoldaşça sorumluluk taşıyacakları kesindir. Türkiye BP'nin Kürdistan'da temsilci organının olması gereklidir. Kürdistan BP'nin de Türkiye'de temsilci organının olması ihtiyaçtır.

Kürdistan BP'nin militan ve kadroları, taraftarları Türkiye ülkesine gittiklerinde, kaldıklarında Türkiye BP'nin birer aktivisti gibi çalışmaları elbetteki gerekli ve doğrudur. Aynı şekilde, Türkiye BP'nin militan ve kadroları, taraftarları Kürdistan'a gittiklerinde, kaldıklarında Kürdistan BP'nin birer aktivisti gibi çalışmaları elbetteki gerekli ve doğrudur. Her iki partiye üye olma ve üst yönetiminde görev alma durumu gündeme gelebilir, böyle olmasında yanlış bir şey yoktur.

Sonuç olarak önerdiğim temelde bir ayrışma olursa iki parti, yani Türkiye ve Kürdistan partileri olarak şekilleneceğimizden, üçüncü bir partiye ihtiyaç olmayacaktır.

8. Kongre bir fırsattır, bu olanağın iyi değerlendirilmesi gerekir. Kongre'de ayrışma konusu bir bütün ele alınmalı ve mesele geleceğe havale edilmeden çözülmelidir. Partimiz-örgütümüz özgülünde, yani bir partiden iki parti çıkartma somutunda mevcut durumumuz dikkate alınmalı ve bu bağlamda kadroların-üyelerin hangi partide yeralacağı sorunu esasında gönüllülük temelinde çözülmelidir.

Yoldaşlar,

Kürdistan'da görev Marksist Leninist Parti'nin inşasıdır!

Çok zor ve çetin bir görevle karşı karşıya olduğumuz; ciddi ve büyük bir sorumluluk aldığımız kesin. Bu görev için sınırlı sayıda komünist kadroya sahibiz. Ancak bu bütünüyle geçici bir durumdur ve komünist irademizle bu zorlukları aşacağımız kesindir. Zorluklarımızdan hareketle, görevimizi ve sorumluluğumuzu önümüzdeki döneme/geleceğe erteleyemeyiz.

İtalyan proletaryasının önderi A. Gramsci'nin sözleriyle bitirmek istiyorum:

"Bugün bir referandumla karşı karşıyayız; bunun sonuçları bir ürkme ve dağılma vesilesi olmaktan çok, daha sıkı, daha disiplinli ve daha örgütlü eylem gereğinin bir uyarısı olmalıdır. Proletaryanın özgürleşmesi sınırlı bir insan çabasının ürünü olamaz; ancak, genel bir düş kırıklığının en kötü biçimde yaygın olduğu zamanlarda bile yüreğini ve iradesini bir kılıç kadar keskin tutabilen kimseler işçi sınıfı savaşçısı olarak kabul edilebilir, ya da, devrimci olarak nitelendirilebilir." ✘

"Stêrka Bolşewîk Yazı Kurulu'na açık mektup"a

TAVRIMIZDIR...

Stêrka Bolşewîk Yazı Kurulu
Haziran 2005

P. Sodır yoldaşın Ocak 2005 tarihli, çeşitli konularda Partîya Bolşewîk (Kurdistana Bakur)'un (PB/KB), genelde de birleşik partimiz Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'nin tavırlarını eleştirdiği, oldukça "bir miktar kapsamını geniş tuttuğu" yazıda getirdiği eleştirilere, bu yazı ile tavır takınmak istiyoruz.

Çeşitli konularda, eleştirilerini kaleme alıp iletme tavrını gayet olumlu buluyoruz. Bu tavrın tüm Stêrka Bolşewîk okurlarına örnek olmasını diliyoruz.

"Bu mektubumun stêrka bolşewîk'te yayınlanmasını talep ediyorum" istemini ise yazının kapsamı açısından yerine getiremeyeceğiz. Yazıyı takınacağımız bu tavrımızla birlikte, Tartışma Yazıları'nda yayınlıyoruz. Umarız yazının bu şekilde yayınlanması ile bir sorunu olmaz.

Eleştirilerine geçmeden önce bir noktayı daha vurgulamak istiyoruz. Bir dizi noktada eleştirdiği tavırlarımız konusunda, belgeli, yazılı tavırlarımız kamuoyu tarafından biliniyor. Bilinen tavırlarımızı kapsamlı aktarma yerine kendimizi kimi önemli noktalara tavır takınmakla sınırlıyoruz.

Yazıda kullanılan sistematiğe göre, tavır takınmak istiyoruz.

"ÜLKE OLARAK KÜRDİSTAN'IN DOĞRU ADLANDIRILMASI ÜZERİNE"

Bu konudaki eleştiri şöyledir:

"Dergideki bazı yazı-makalelerde "ülkemiz Kuzey Kürdistan" gibi kavramlar kullanılıyor. Neden ve hangi politik propaganda ihtiyacından dolayı bu kavram kullanılırsa kullanılsın, bu kavram, Kürdistan gerçekliğine uymayan, daha doğrusu Kürdistan'ın ülke bütünüyle çelişen, olguyu karşılamayan bir kavramdır." (Sterka Bolşewik, Yazı Kuruluna Açık Mektup, P. Sodır, Ocak 2005)

P. Sodır, SB'de de yayınlanan bazı yazılarda "ülkemiz Kuzey Kürdistan" kavramının kullanılmasını yanlış bulup eleştiriyor. Bu kavram yerine, *"Kürdistan parçalarının adlandırılması sözkonusu olduğunda ise Kürdistan'ın Kuzey Parçası veya ülkemizin Kuzey'i şeklindeki"* kavramların kullanılmasını öneriyor.

Bu konuda yürüttüğü tartışmayı kavram tartışması olarak görüyoruz. Biz; ülkemiz Kuzey Kürdistan, Kürdistan'ın Kuzey'i, Kürdistan'ın Kuzey parçası, ülkelerimiz Kuzey Kürdistan-Türkiye, kavramlarının her birinin tek başına kullanılmasının yan-

lış olmadığını düşünüyoruz.

Kuzey Kürdistan, Kürdistan'ın Kuzey parçası, Kürdistan'ın Kuzey'i kavramları; ilhak edilen, işgal edilen, bölünüp parçalanan, Kürdistan ülkesinin Kuzey parçasını ifade eder. Bu anlamda bunu ifade eden kavramları kullanmak neden yanlış olsun?

"Ülkelerimiz Kuzey Kürdistan-Türkiye" kavramı birleşik devrimi ifade eden, Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de yaşayan komünistlerin hangi ülkelerden olduklarını ifade eden, devrimi temel aldıkları ülkeleri ifade eden bir kavramdır. Kullanılması yanlış olmayan bir kavramdır.

Kuzey Kürdistan; sömürgeci Türk devletinin işgali altında olduğu, faşist TC tarafından ilhak edildiği için, bu bağlamda hem ayrı bir ülke, hem de Kürdistan ülkesinin Kuzey parçasıdır. Bu iki kavram, tanımlama birbiri ile çelişmiyor. Ya da Doğu Kürdistan; İran tarafından ilhak ve işgal edilmiştir. Doğu Kürdistan bu anlamda hem ayrı ülke, hem de Kürdistan ülkesinin Doğu parçasını ifade eder.

Bu kavram tartışması, bu noktada getirdiği eleştiri, Kürdistan ülkesini, ilhak edildiğini, bölünüp parçalandığını, her parçanın düşmanın aynı olmadığını, görmeme yanlışına bağlı olarak, örgütlenmede Kürdistan'ı temel alma yanlışı ile ilintili olan tartışmadır. Bu konu üzerine yeri geldiği zaman yeniden duracağız.

Kullanılan kavramlar konusunda SB'nin genel tavrı doğrudur. Bu doğru tavır yanında da P. Sodır'ın da yazı içinde dikkat çektiği noktada yer yer yanlışlıklar da yapılıyor.

"Kürdistan, Birinci Dünya Savaşı sonrasında, toprakları 4 sömürgeci devlet arasında paylaştırılan, bölünüp parçalanan bir ülkedir" belirlemesine, bu paylaşımda İran'ın olmadığı yönlü tespiti doğru bir tespittir. Bu tespit, yapılan bir yanlışa dikkat çekmektedir.

Kavramlar konusunda şunu da vurgulayalım:

Bizim kullandığımız kavramlar, kullanılmaya devam edildiğinde "ortaya beş ülke", P. Sodır'ın eklediği kavramlarla "ortaya dokuz ayrı ülke" tespitinin çıkacağını belirtiyor. Kavramlar konusunda tavrımızı aktardık. 'Ülkemiz Doğu Kürdistan" kavramını, Kuzey Kürdistanlı komünistler olarak kullanmıyoruz.. Fakat Doğu Kürdistanlı bir devrimci, komünist bu kavramı kullandığında bunu eleştiri konusu yapmayız. Ya da "ülkelerimiz Doğu Kürdistan-İran" kavramının kullanılmasını eleştirmeyeceğimiz gibi.

Sorunun özü, kullanılan kavramlarla neyin anlatıldığıdır. Eğer içerikte doğru düşünceler savunuluyorsa, o zaman tek başına şu ya da bu kavramın kullanılmasının yanlış siyasi bir tavrı ispatladığını, böylesi bir kavramdan dolayı savunulan siyasetin içeriğinin yanlış olduğunu tespit etmenin de doğru olmayacağını düşünüyoruz. Fakat siyasi olarak içerikte yanlış düşünceler savunuluyor ve sözkonusu kavramlar da bu yanlış düşünceyi ispat için kullanılıyorsa, o zaman hem içerik, hem de kavramı eleştirmekten yanayız.

Bütünü sözkonusu olduğunda bizim için Kürdistan tanımı hiçbir yanlış anlamaya açık yol bırakmayacak kadar nettir. Kürdistan'ın dört parçaya bölünmüş bir ülke olduğunu savunmak bile bunun ispatıdır. Aramızdaki yaklaşım farklılığı aslında kavramların kullanılmasında değil, soruna hangi temelde yaklaşıldığı ve çıkış noktasının ne olduğu sorularına verilen cevaplardadır.

Eğer aramızdaki farklılıklar sözkonusu

kavramları kullanmamızla ortadan kalksa ve marksist-leninist bir temelde ortak hareket etme imkânımız olsa, biz bu kavramları kullanmaktan vazgeçmeye ve P. Sodır yoldaşın önerdiği kavramları kullanmaya da açığız. Çünkü sözkonusu kavramlar bizim kullanmadığımız kavramlar da değil... Somut tartışma bağlamında bizim esas olarak karşı çıktığımız nokta, sözkonusu kavramların –ki bunlar aynı şeyi değişik biçimlerde ifade eden kavramlardır aynı zamanda– kullanılmasının mutlaklaştırılması, ilkesel hale getirilmesidir.

"PARTİ'NİN ÜLKE COĞRAFYASINA GÖRE İSİMLENDİRİLMESİ HAKKINDA"...

P. Sodır bu başlık altında, Kurdistana Bakur isimlendirilmesinin kullanılmasını eleştiriyor, kendi bakış açısına göre doğrusunun ne olması gerektiğini ortaya koymaya çalışıyor.

" "KB" isimlendirmesinde de anlaşıldığı gibi, bu isimlendirmeye ülkemizin 4 (dört) ayrı sömürgeci devlet tarafından bölünmüşlüğü gerekçe olarak gösterilmektedir. Bölünmüşlük sadece bizim ülkemize özgü bir olay değildir. Bu konuda onlarca örnek vardır."

Bölünmüşlük konusunda, Ermenistan, Azerbaycan, Moğolistan, Makedonya, Arnavutluk, Slovenya, Almanya, Kore, Vietnam, Katalanya, Bask ülkesi, İrlanda, Filistin, Kıbrıs örneklerini veriyor.

Sözkonusu örnekler bağlamında söylenmesi gereken esas şey; bizim örnek alacağımız deneyler devrimcilerin, komünistlerin deneyleri ve tavırları olduğudur. Buna hemen eklenmesi gereken düşünce ise, geçmişte örneği olmasa dahi, Dünya Komünist Hareketi'nin deneylerinden öğrenip sözkonusu düşünceleri, yaklaşımları geliştirmek de bizim görevimizdir. Ulusal sorunda da yapılan hataları aşma görevimiz vardır, onları savunmak değil. Bizim temel yaklaşımımız böyledir. Şu ya da bu örneğe bakıp kendimizi o örneğe uydurma, ya da o örneği kendimize uydurma biçiminde şematik yaklaşımı reddediyoruz. Bize rehberlik eden Marksizm-Leninizm'in ilkeleri ve bu ilkeler temelinde ele alınan somut gerçeklerdir.

Bu yaklaşıma bağlı olarak verilen örneklere bakıldığında, sözkonusu örneklerin önemli bölümü –isimleri farklı farklı olsa da– şu ya da bu ölçüde milliyetçilikten muzdarip olan örgütlerin örnekleridir. Sonuçta *"karşıdevrimci, gerici örgütleri ve sonradan karşıdevrimci olan örgütleri, partileri, iktidarları/devletleri hesaba katmıyoruz."* tavrı takınılsa da, sözkonusu örnekler savunulan düşüncenin ispatı için kullanılmaktadır. Önce örnekleri verip ardından da kendisini "hesaba katmıyoruz" diye sınırlamak en basit deyimle, tutarsızlıktır.

Verilen örneklerde ise örneğin Ermenistan bağlamında Stalin yoldaşın tavrı yanlış düşüncelere ispat için kullanılmaktadır. Stalin, "Yaşasın Sovyet Ermenistan" diye yazı yazdığı gibi –ki bu yazı Sovyet iktidarının kurulması üzerine yazılmıştır–, Batı Ermenistan'daki durumu anlatırken, "Türk Ermenistanı Üzerine" başlıklı yazı da yazmıştır. Eğer bu örnek, bunu Stalin söyledi diye alınırsa ve bugüne uygulanırsa ve Kuzey Kürdistan "Türk Kürdistanı" olarak adlandırılırsa, bunu yapanlar "Türk şovenisti" olarak damgalanırlar. P. Sodır yoldaş, tarihi gelişmeler içinde değişik kavramla-

rın, deyimlerin anlamı ve kullanımının farklılaşabileceğini görmüyor. Bununla birlikte kendi düşüncelerine uyduğunu sandığı örnekleri alıp tersi yöndeki düşünceleri gözardı ediyor. Ermenistan Komünist Partisi'nin kuruluş tarihi ve adlandırılmasının nereden kaynaklandığını araştırmayan okurlar, P. Sodır yoldaşın verdiği bu örneğe de "haklıymış" diyebilir... Fakat somut olarak ne Ermenistan örneği ne de Azerbaycan örneği –ki bu örnekler SBPK(B) tarihinin doğrudan birer parçasıdır– P. Sodır yoldaşın düşüncelerini ispatlamıyor.

P. Sodır yoldaşa "partinin ülkenin coğrafyasına göre isimlendirilmesi" bağlamında sadece isime değil bir de Ermenistan Komünist Partisi'nin tarihine bakmasını öneriyoruz.

Okuyuculara söylememiz gereken yan ise, Ermenistan Komünist Partisi'nin 1920 Haziranı'na kadar bu ismi kullanmadığı ve 1900'lü yılların başından beri komünist örgüt varolsa da bu örgüt ve örgütlenmeler RSDİP'in, adı değiştirildikten sonra (RKP(B))'nin Trans-Kafkasya örgütü/örgütleri olarak çalıştığıdır. Yani Çarlık Rusyası'ndaki Bolşeviklerin örneği bize merkezi, birleşik, ortak bir komünist örgütün örneğini vermektedir. Ki, Trans-Kafkasya örgütleri gibi örgütlenmeler ulusal özelliği gözönüne alan "bölgesel örgütler"di. Ve sözkonusu bölgeler de Çarlık Rusyası'nın "kenar bölgeleri", sömürgeleriydi.

P. Sodır yoldaş, sözkonusu örneklerde ülkelerin bölünmüşlüğüne ve örgütlerin isimlerine bakmakta ama hangi tarihsel koşullarda, hangi nedenlerle, hangi gelişmeler sonucu böyle olduğuna bakmadan, kendi görüşünü onayladığını düşündüğü yanları almakta, soruna düz ve dar bakış açısıyla yaklaşmaktadır.

Böyle yaklaştığı için de örneğin Stalin yoldaşı kendisine "şahit" göstermeye çalışarak *"Parçalanmış ülkeler meselesinde Stalin yoldaşın tavrı ve pratik çözümü nettir."* tespitini yapabilmektedir. Stalin'in tavrı bize göre de nettir. Ama Stalin'in tavrı P. Sodır yoldaşın yaklaşımını, teorisini onaylamıyor. Madem ki Stalin şahit gösteriliyor, o zaman P. Sodır yoldaş, Ermenistan ve Azerbaycan'ın birleştirilmesi meselesinde Stalin'in nasıl bir tavır takındığını ortaya koymalıdır.

Bu arada bir şeyi daha hatırlatmak gerekiyor: Kürdistan bağlamındaki tartışma sadece bir ülkenin bölünmüş olması değil, bu ülkenin dört sömürgeci gücün iç sömürgesi olması olgusu, gerçeği vardır. Bu bağlamda Almanya, Kore vb. örnekler, Kürdistan'a hiç mi hiç uymamaktadır. Öyle ki bölünmüş Almanya'da da, Kore'de de her iki parçada ayrı devletler kurulmuştur. Sovyet Ermenistan'da, Sovyet Azerbaycan'da da sözkonusu olan birer devletin varlığıdır. Bu konu da gözönüne alındığında P. Sodır yoldaşın örnek vermedeki dikkatsizliği biraz da olsa görülebilir.

Örnekler hakkında bu kadarı yeter...

Verdiği örneklerden şu sonucu çıkarıyor: *"İşgal, istila, ilhak, sömürgeleştirme ve emperyalist paylaşım savaşları ile parçalanan ülkelerin komünist partileri, devrimci örgütleri, ulusal devrimci örgütleri, ulusal reformist çevreleri (karşıdevrimci, gerici örgütleri ve sonradan karşıdevrimci olan örgütleri, partileri, iktidarları/devletleri hesaba katmıyoruz.) kendilerini parçalanmışlık temelinde isimlendirmediklerini görüyoruz, öğreniyoruz."*

P. Sodır yazı içinde Partîya Bolşewîk (Kurdistana Bakur) isimlendirmesi, eki yerine Partîya Bolşewîk (Kurdistan) isimlen

dirmesinin, ekinin kullanılmasını öneriyor.

Bizim Kurdistana Bakur ülke ismini kullanmamızın; PB (KB) ismini kullanmamızın Kürdistan'ın bölünmüşlüğü ile bir ilgisi evet vardır. Eğer Kürdistan dörde bölünmeseydi, biz de bu bölünmüş Kürdistan'ın sömürgeci Türk devleti tarafından ilhak ve işgal edilmiş Kuzey'inde doğan ve yaşayan komünistler olmasaydık, Kurdistana Bakur coğrafyası üzerinde komünist bir partiyi inşaya soyunmasaydık, kurmak istediğimiz partiye PB (KB) isimlendirmesini vermezdik. Kürdistan'ın parçalanmışlığı bir gerçeklik ve komünistlerin de üzerinde siyaset yapacağı şey, bu gerçeklik ve olgulardır. Parçalanmışlığa karşı mücadele edenlerin de, eğer parçalanmışlığa son vermek istiyorlarsa bu parçalanmışlık gerçeğini, olgusunu kabul etmeleri zorunludur.

PB (KB) veya Kurdistana Bakur adlandırmalarını kullanmamızın aynı zamanda Kuzey Kürdistan-Türkiye birleşik devrimini temel alma ile de ilgisi vardır.

"Her devrimin temel sorunu iktidar sorunudur." (Lenin)

Her devrimin temel amacı, kurulu rejimi, iktidarı yıkarak, yerine yenisini kurmaktır. Her devrim iktidarı yıkmaya yöneldiği için, devrim, hedeflenen iktidarın hükümranlığını sürdürdüğü topraklar üzerinde yapılır. Bu hükümranlık çok uluslu bir yapı olabileceği gibi, saf ulusal bir yapı da olabilir.

Kürdistan tarihsel süreç içinde önce ikiye (Osmanlı ve İran arasında) Lozan antlaşması sonrası dörde (Türkiye ve İran'a Suriye ve Irak da eklendi) bölünmüş, parçalanmış bir ülkedir. Her parça, işgal, ilhak eden ülkenin iç sömürgesi konumundadır. Her iç sömürgenin düşmanı aynı değildir. Örneğin Doğu Kürdistanlıların kurtuluşları için karşısında mücadele etmesi gereken düşmanı TC değil, İran sömürgeciliğidir. Kuzey Kürdistanlıların düşmanı İran sömürgeciliği değil, TC sömürgeciliğidir. Kuzey parçasının özgürleşmesi için sömürgeci Türk devletinin yıkılması gerekmektedir. Genelde sömürgeci güçlerin ezilen ulus ve halkların düşmanı olduğu tespiti, somut tartışma açısından hiç de belirleyici değil, tersine yanlış siyasetin savunuculuğunun "incir yaprağı" rolünü oynamaktadır.

Düşmanın birliği ortak devrimi gerektirir. Bolşeviklerin amacı Kuzey Kürdistan-Türkiye'de devrime önderlik etmektir. Antiemperyalist, demokratik devrim Türk devletini yıkacak, Kürt ulusunun kendi kaderini özgürce tayin etmesinin şartlarını yaratacaktır. Kürt ulusu bu hakkı ayrılma yönünde kullanabileceği gibi, biçimi ne olursa olsun birlikte yaşama yönünde de kullanabilir. Önemli olan kendi kaderini tayin etmesinin önündeki engellerin kaldırılmasıdır.

Kuzey Kürdistan devrimi ile Türkiye devriminin düşmanı aynı olduğu için, iki devrim içiçe geçmiştir. Kuzey Kürdistan ilhak ve işgal edilmiş olsa da, Kürdistan ülkesinin Kuzey parçası olmasının yanında, ayrı bir ülkedir. Bu ayrı ülkenin devriminin yönelmesi gereken güç, faşist sömürgeci Türk devletidir. Her devrimin kurulu devleti yıkmayı hedeflediği gerçeği bilindiğinde, devrim hedefimiz ortaya çıkmaktadır.

Kuzey Kürdistan'da ayrı bölgesel partinin inşasını hedefliyoruz. Kuzey Kürdistan'da ayrı parti, Türkiye'de ayrı parti, iki bölgesel partinin birliğinden merkezi, birleşik partinin olmasını savunuyoruz, hedefliyoruz. Yani devrim stratejimizi tek bir kelime ile de özetlemek mümkün; ezen ve

ezilen ülke komünistlerinin birliği, önderliği altında birleşik devrim!

P. Sodır yoldaşın yanlış olduğunu savunduğu ve sonuçta reddettiği birleşik devrim-ortak devrim düşüncesi, planı ve stratejisinin Kürdistan'ın diğer parçalarının özgürleşmesi için de geçerli olduğunu düşünüyoruz.

Biz Partîya Bolşewîk parti ismi yanında Kürdistan ismini kullansak da, yine kendimize temel alacağımız Kürdistan parçası (kastettiğimiz örgütlenmedir, Kürdistan'ın diğer parçalarında Bolşewîk görüşlerin vücut bulması, gelişmesi, yaygınlaşması için güç ölçüsünde propaganda yapmak değildir.) Kuzey Kürdistan olacaktır. Kürdistan isminin kullanılması propaganda açısından faydalı olabilir. Fakat amacımıza uyan ve bizim durumumuzu ortaya koyan tam bir tanımlama değildir.

Bölünmüş bir ülkenin parçalarının isimlendirilmesini ve parti isminin arkasında da bu coğrafyanın adını kullanmak yanlış değil, olgunun ortaya konmasıdır.

P. Sodır yoldaşın verdiği Bask ülkesi örneğini alalım. Bask ülkesi İspanya ve Fransa emperyalist devletleri tarafından işgal ve ilhak edilmiştir. Bask ülkesinin bir bütün olarak gerçek anlamda özgürleşmesi için İspanya ve Fransa devletlerinin yıkılması gerekmektedir. İki devlet yıkılmadan da Bask ülkesi burjuva anlamda kurtulabilir, özgürleşebilir. Bu özgürleşme ulusal sorunun kesin çözümü anlamında bir özgürleşme olmaz. Bu nedenle sorunun kesin çözümü için, P. Sodır'ın "mutlaklaştırma" adını verdiği özgürleşmeyi, kurtuluşu ön plana çıkarıyor, sürekli, doğru çözümün ne olduğuna vurgu yapıyoruz.

İspanya'nın ilhak ettiği Bask ülkesindeki –varsa eğer devrimci yapılanmanın– bir yapılanmanın İspanya iktidarını yıkmaya yönelmesi, düşman o olduğu için, diğer yapılanmalarla birlikte ortak devrime yönelmesi doğru olan olacaktır. Fransa'daki Bask yapılanmasının da düşmanı Fransız emperyalizmidir. Bu yapılanmanın onu yıkmaya yönelmesi (diğer güçlerle birlikte) doğrudur. Bu yapılırken Fransız işgali altındaki, Bask ülkesindeki yapılanmanın örneğin Doğu ya da Kuzey Bask ülke ismini alması, İspanya işgali altındaki Bask ülkesindeki yapılanmanın Batı ya da Güney Bask ismini alması yanlış değildir.

Ülke isimlendirmesi bağlamında birleşik partinin 5. Kongresi'nde alınan kararı aktararak şu eleştiriyi yöneltiyor:

"Hâlâ parti isminin sonunda parantez içerisinde tutulan "(KK-T)" tanımlamasına göre, ülke adı ne oluyor? Kuzey Kürdistan-Türkiye! Yani KK-T bir "ülke"nin adı olmuş oluyor. Bu karar yanlıştır. Alınan bu yanlış karar kimi zaman parti yayınlarında kullanılan "ülkemiz KK-T" tanımlamasıyla tamı tamına örtüşüyor."

Partimizin 5. Kongresi'nde parti ismini değiştiren kararın içerisinde; ülke ismini parti isimlendirmesinin ardına ek olarak koyma kararı da vardır. Bu karara göre, partimizin tam ismi; Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye), kısa yazılımı BP (KK-T) şeklindedir.

Yazı içerisinde ülke isimlendirmesi konusunda getirdiği eleştiriler üzerine durduk. "Ülkelerimiz Kuzey Kürdistan-Türkiye", "ülkemiz Kuzey Kürdistan" kavramları ile ilgili olarak, getirdiği eleştiriler üzerinde bir kez daha durmayı, tavır takındığımız için gerekli bulmuyoruz.

BP (KK-T) tanımlamasına yönelik getirdiği eleştiri yanlıştır. Bu tanım birleşik partinin, ortak partinin tanımıdır. 5. Kongre kararı birleşik partinin isminin ne olacağını

kararlaştırmıştır ve aldığı karar doğru bir karardır.

Birleşik partinin ismi Bolşevik Parti (Kuzey Kürdistan-Türkiye)'dir. Merkezi Parti, Bolşevik Parti (Türkiye) ve Partîya Bolşewîk (Kurdistana Bakur)'un birliğinden oluşmaktadır. Hedefimiz iki ayrı bölgesel parti inşası olmasına rağmen, henüz kelimenin gerçek anlamında bu hedefe varmış değiliz. Bolşevik Partinin nasıl inşa edileceği teorik açıklığına bağlı olarak, belirlediğimiz hedef doğrultusunda adım adım ilerleme durumundayız.

Birleşik Parti'mizin coğrafyasını belirleyen adlandırmayı P. Sodır yoldaş yanlış bulsa da –ki bu onun birleşik parti, birleşik devrim savunumuza karşı olmasının doğal bir sonucudur da aynı zamanda–, bu adlandırma bir ülkeyi değil, Türkiye ve Kuzey Kürdistan coğrafyasını, evet ille de isterseniz iki ayrı ülkeyi ifade etmektedir. Kuzey Kürdistan-Türkiye tanımını, "bir ülke" adı olarak gösterip eleştirmek, en iyimser tanımlamayla sorunu anlamamaktır.

"ORTAK DEVRİM"-"BİRLEŞİK DEVRİM" İÇİN İLERİ SÜRÜLEN GEREKÇELER ÜZERİNE"...

SB sayı 1'den şu alıntıyı yapıyor P. Sodır:

"Aynı politik koşullar ve aynı düşmanın varlığı, ayrı ayrı devrim stratejileri ile programları değil; bir devrim stratejisi ve ortak bir programı zorunlu kılar. Bir devrim stratejisine ve ortak bir programa sahip olmak ise, ortak örgütlenmeyi gerektirir. Fakat bir program temelinde örgütlenmek, değişik bölgelerin farklılıklarını, gözönüne almamak anlamına gelmez."

P. Sodır, ""Bir devrim stratejisine ve ortak bir programa sahip olmak" şeklindeki bir "zorunlu"luk neye bağlanıyor?" sorusunu sorup "Aynı politik koşullar"ın "varlığı"na!" tespiti ile birlikte eleştiriyor ve aynı politik koşullardan ne anladığını açıklayarak aynı politik koşulların olmadığını anlatmaya çalışıyor. Bu arada bizim referansımızın İbrahim Kaypakkaya olduğu tespitini yapıyor.

Bu bağlamda bizim esas referansımız Lenin ve Stalin yoldaşlar ve onların önderliğindeki Bolşevik Parti'dir. İbrahim yoldaşın görüşleri de bu bağlamda Lenin ve Stalin'in görüşleriyle uyumlu olduğu sürece ve ölçüde bizim referansımızdır. Bunu belirtmemizin esas nedeni, P. Sodır yoldaşın bizim İbrahim'in "Leninist olmayan" görüşlerini savunduğumuzu ve Lenin-Stalin ile karşı karşıya koyması tavrının yanlışlığına işaret etmektir. Somut tartışma bağlamında Lenin-Stalin, İbrahim ve biz aynı düşünceye, P. Sodır yoldaş başka düşünceye sahiptir. P. Sodır yoldaş Lenin ve Stalin'i anlamadığını "aynı politik koşulların" ne olduğu konusuna takındığı tavırla da göstermektedir.

P. Sodır yoldaş: " *"Aynı politik koşullar" Kürdistan proletaryası, emekçileri ile Türkiye proletaryası ile emekçileri için de mevcut değildir."* belirlemesini yapıyor.

Aynı politik koşullara sahip olunmadığını ispatlamak için, TC'nin uyguladığı ulusal baskının çeşitli biçimlerinden örnekler veriyor. Türkiye'de ulusal sorunun olduğu, Kürt ulusal sorunu olduğu, Kuzey Kürdistan'ın sömürgeci TC tarafından ilhak edildiği olgudur. TC çok uluslu bir devlettir. Çok uluslu bir devlette, ulusal baskının kimi görüngülerini örnek vererek, Kürt ve Türk ulusundan işçilerin, emekçilerin aynı politik koşullara sahip olmadığını savun-

mak yanlıştır.

Kürt ulusu üzerinde ulusal baskı varken, Türk ulusu üzerinde ulusal baskı yoktur. Aksi halde Türk ulusuna egemen ya da ezen ulus demeye gerek kalmazdı. Kürt ulusu üzerindeki ulusal baskı olmasaydı, bugün böylesi bir ulusal sorunda da bahsetmez ve bu sorunun çözümü için mücadele etmek zorunda kalmazdık.

Yani ulusal sorunun varlığının kendisi, ezen ulus ile ezilen ulus arasındaki en temel eşitsizliklerden biridir. Aynı politik koşullardan bahsedildiğinde ama sorunu ulusal haksızlıklara, baskılara indirgemek yanlıştır.

Marksizm-Leninizm açısından, somut olarak bizim bu konudaki dayanağımız olan Lenin ve Stalin açısından aynı siyasi koşullar altında yaşamak, sadece ve sadece bir anlama gelmektedir: Bir devlet sınırları içinde ve o devletin siyasi rejimi altında yaşamak. Yıkılması gereken devletin, aynı devlet olması. Evet, düşmanın bir ve aynı düşman olması...

Yani Türklere ulusal baskı uygulamayan devletin de, Kürtlere ve diğer milli azınlıklara ulusal baskı uygulayan devletin de bir ve aynı devlet olması, sömürgeci faşist Türk devleti olması gerçeği, aynı siyasi koşulları belirleyen temel olgudur.

Marksizm-Leninizm açısından devlet-devrim ilişkisi tartışmamız bağlamında tayin edicidir. Eğer ulusal sorunun çözümü devrime bağlı ele alınıyorsa –ki bu Marksizm-Leninizm için böyledir–, o zaman devrimin yapılacağı sınırlar, (sözkonusu sınırlar komünistlerin doğru bulduğu sınırlar olmasa da, onların iradeleri dışında varolan bir gerçekliği kabul etmek zorundadırlar) sözkonusu devletin sınırlarıdır. Çünkü devrim bir devlet iktidarını yıkıp yerine bir başka iktidarı kurmaktır. Somut olarak bizim için bu, sömürgeci faşist Türk devletini yıkıp işçi-köylü devrimci demokratik iktidarını, evet işçi-köylü devletini kurmak anlamına gelir.

Kürt ulusunun Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki gerçek kurtuluşu ancak ve ancak böylesi bir devrimle mümkündür. Kürt ulusunun özgür koşullarda ve özgür iradesiyle nasıl yaşayacağına özgürce karar vermesi de ancak böylesi bir devrimin gerçekleşmesiyle, işçi-köylü iktidarının kurulmasıyla mümkündür.

Bizim bu savunumuz, en başta varolan gerçekliklere ve bizim ulusal sorunun çözümünü marksist-leninist bakış açısıyla ele almamıza dayanmaktadır.

Eğer aynı siyasi koşullar, eşit haklara sahip olma ya da aynı eşitsizliği paylaşma biçiminde ele alınırsa, o zaman da ulusal sorunun şu ya da bu biçimde var olduğu her devlette aynı siyasi koşullardan bahsetmek mümkün olmazdı. Ama Lenin ve Stalin başta olmak üzere Dünya Komünist Hareketi soruna böyle yaklaşmıyor. Bunun en açık örneği Lenin ve Stalin'in Çarlık Rusyası hakkındaki tavırlarıdır. Bizim de çıkış noktamız Marksizm-Leninizmdir.

Bizim için aynı siyasi koşullar; sadece Kürt ulusuna ve milli azınlıklara ulusal baskıyı değil, öncelikle, Türk ulusundan işçiler, emekçiler de dahil olmak üzere tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçiler üzerinde sınıfsal baskıyı içermektedir. Bu, bir devlet iktidarının şu ya da bu sınıfın ya da sınıfların, diğer sınıf ve katmanlar üzerindeki örgütlü baskı aracı olması gerçeğine dayanmaktadır. Ve bizim çıkış noktamız da sınıfsal mücadele ve sınıfsal sosyal kurtuluştur.

Ulusal sorunun çözümünü devrime bağlı

ele almamız demek, ulusal sorunu sınıfsal, sosyal kurtuluş sorununa bağlı ele aldığımız anlamına gelir.

P. Sodır yoldaşın aynı siyasi koşulların ne olduğu konusundaki yanlış anlayışı giderilebilir bir yanlıştır. Fakat asıl sorun, çıkış noktamızın ve varmak istediğimiz hedefin ne olduğu, bu hedefe varmak için hangi yollardan geçmemiz gerektiği sorularındaki yaklaşımdadır.

Çarlık Rusyası'nın çok uluslu bir devlet olduğu gerçeğine ve özelde Rusya bolşeviklerinin yaklaşımlarına, deneyimlerine, genelde de Dünya Komünist Hareketi'nin deneyimlerine baktığımızda P. Sodır yoldaşın ve benzeri görüşleri savunanların yaklaşımının Marksizm-Leninizm ile çeliştiğini, Marksizm-Leninizmi savunma adına Kürt milliyetçiliğinin savunulduğu bir tavır olduğunu tespit etme durumundayız.

Bir kez daha vurgulamak gerekirse: Kuzey Kürdistan-Türkiye'de devrim, merkezi devlet iktidarını yıkmayı hedeflemek zorundadır. Bu devlette; Kuzey Kürdistan'ın ilhak edilmiş olunması, Ermeni ulusunun soykırımla ulus olmaktan çıkarılarak Batı Ermenistan'ın işgal ve ilhak edilmesi, Hatay'ın ilhak edilmesi gibi, bölgesel ve ulusal farklılıkların varlığı ayrı ayrı devrimleri değil, merkezi devlet iktidarını yıkmaya yönelik bir devrimi, birleşik, ortak bir devrim stratejisini gerektirir. Birleşik devrim ise birleşik parti önderliğinde zafer kazanabilir.

Kuzey Kürdistan-Türkiye'de yaşayan tüm ulus ve milliyetlerden işçi ve emekçilerin düşmanı birdir: Sömürgeci Faşist Türk devleti! Düşmanın birliği, bölgesel, ulusal farklılıkları, örgütlenmenin farklı olacağını reddetmeden, ortak örgütlenmeyi ve ortak devrimi gerektirir.

Aynı politik koşullara sahip olunmadığını örneklemek için verilen Fransa-Cezayir örneği yanlış bir örnektir. Neden? Cezayir klasik bir sömürgedir. Kürdistan ise dörde parçalanmış iç sömürgedir. Klasik sömürgelerle, iç sömürgeleri birbirine karıştırmak yanlış sonuçlara götürür. Klasik sömürgelerde kurtuluş için, sömürgeci gücün devlet iktidarının yıkılması zorunlu değildir. Buna tarihte birdizi örnek verilebilinir. Vietnam işgalden mücadele yolu ile kurtuldu. Fakat ABD emperyalizminin devleti yıkılmadı. Cezayir kurtuldu. Fransız emperyalizminin devleti yıkılmadı vb. Oysa iç sömürgede, iç sömürgenin kurtuluşu için, sömürgeci gücün devletinin yıkılması önşarttır. Bizim devrimi savunmamız ve bununla ilintili olarak doğrudan Türk devletinin yıkılmasını önşart olarak savunmamız P. Sodır yoldaşa göre "mutlaklaştırma" oluyor. Biz olasılıkları dıştalama durumunda değiliz ama, bizim için doğru olanı ve Kürt ulusunun kurtuluşunu gerçekleştirecek tek yolun devrim olduğunu savunuyoruz. Bu eğer "mutlaklaştırma" ise, evet biz bunu mutlaklaştırıyoruz: Devrim olmadan gerçek kurtuluş mümkün değildir. Ve biz Kuzey Kürdistan-Türkiye'deki devrimi gerçekleştirmek için mücadele ediyoruz.

P. Sodır yoldaş bu "mutlaklaştırma" eleştirisini şu görüşe kadar geliştiriyor:

"Bolşevik Parti'nin yayın organlarında; propaganda ve ajitasyonunda "bir devrim stratejisi" ve "ortak bir program" mutlaklaştırılıyor ve tek bir alternatif olarak sunuluyor. Hatanın nerelerden kaynaklandığından bağımsız olarak, bu yaklaşım Kürdistan devriminin ayrı bir program ve strateji ile gelişeceğini reddediyor. Kürdistan proletaryası önderliğinde bir devrimin başarısını dıştalıyor."

P. Sodır'ın temel yaklaşımı farklı olduğundan, bizim bir devrim stratejimiz için ortak bir programı savunmamızı, Kürdistan proletaryası önderliğinde bir devrimin başarısını dışladığımız iddiasıyla ve suçlamasıyla taçlandırıyor.

P. Sodır yoldaş Stêrka Bolşewîk'e eleştiri yazıyor. SB Kuzey Kürdistan'da Bolşevik Parti'nin inşasına hizmet amacıyla yayınlanan bir dergi. Yani SB Kuzey Kürdistan'da komünistler önderliğinde bir devrim amacına sahip. Kuzey Kürdistan proletaryasının komünist partisi olma amacındaki Partîya Bolşewîk'in, Kuzey Kürdistan proletaryası ve emekçilerini örgütlemesi amacına –devrim kitlelerin eseridir– sahip. Buna rağmen ama P. Sodır yoldaş bizim Kürdistan proletaryası önderliğindeki bir devrimin başarısını dıştaladığımızı savunuyor.

Bu durumda ya Kuzey Kürdistan proletaryası Kürdistan proletaryası olmaktan çıkarılıyor, ya da bizim Kürdistan'ın Kuzey parçasında devrimi savunmamız yanlış bulunuyor. Her iki yaklaşım yanlış olsa da, P. Sodır yoldaş esas olarak bizim Kuzey Kürdistan devrimini savunmamıza karşı çıkıyor. O'nun mantığına göre "parçadaki devrimi" savunmak "Kürdistan devrimini" dıştalamak, reddetmek anlamına geliyor...

P. Sodır yoldaş, eğer Marksizm-Leninizmi savunmada ciddiyse, o zaman "bir devrim stratejisi"nin "ortak bir programı" gerekli kılıp kılmadığı konusunda komünist önderlerin eserlerine, Dünya Komünist Hareketi'nin belge ve deneyimlerine bakmalıdır. Marksizm-Leninizm açısından "bir devrim stratejisi" "ortak bir programı" gerekli kılar.

O zaman sorun nereden kaynaklanıyor? Kürdistan'ın dörde parçalanmış olması gerçeğiyle, bu gerçeğin beraberinde getirdiği dört sömürgeci güce, devlet iktidarına karşı mücadelenin nasıl yürütülmesi gerektiği konusunda verdiğimiz cevaplardan kaynaklanıyor.

P. Sodır yoldaş, bizim Kuzey Kürdistan'ın kurtuluşu, özgürlüğü için sömürgeci Türk devletini yıkma stratejimizi ve birleşik partimizle ortak bir programa sahip olmamızı Kürdistan devrimine karşı bir düşünce olarak göstermeye çalışıyor. Yanlış yapıyor.

Kürdistan'ın gerçek anlamda kurtulması, özgürleşmesi için, sömürgeci devletlerin işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimlerle yıkılması gerekir. Bu hedefe varmak için de tek tek parçalarda, o parçanın ilhak edildiği ülke devletinin ortak devrimle yıkılması gerekiyor. Devrimden başka yol ve çözüm yok. Gerçek kurtuluş için bu zorunludur. P. Sodır Stêrka Bolşewîk sayı 27 sayfa 15'ten aktardığı bir alıntıyı; *"Buna, göre "Kürdistan sömürge olmaktan" kurtulacaksa, mutlaka sömürgeci devletlerin yıkılması, "ortak mücadele" zorunluluğu ve "dört devrim" şart ileri sürülmektedir. Başka türlü sömürge olmaktan çıkmak mümkün değildir!"* diye yorumluyor ve bunun yanlış olduğunu savunuyor.

Başka türlü sömürge olmaktan çıkış tabii ki mümkün. Örneğin sömürge olmaktan çıkıp yarısömürge ya da bağımlı hale gelirsiniz. Biz bunlar hiç olmaz mı diyoruz? Hayır. Bizim söylediğimiz gayet açıktır. Ulusal sorunun gerçek çözümü için, ulusal baskıların ortadan kalkması için, proletarya önderliğinde devrimden başka seçenek yok diyoruz.

Bu mutlaklaştırma mı? Evet öyle. Devrimden başka yol olsaydı, o yol sorunu çözecek olsaydı, o zaman onu söylerdik. Biz komünistiz. Doğru olan tek yolu propaganı

da etmemiz ve bunun için mücadele vermemiz gayet doğaldır ve doğru olanıdır. P. Sodır yoldaş "ortak devrime" karşı çıkma ve başka yollardan da "sömürge olmaktan" çıkmanın mümkün olduğunu savunma adına aslında ulusal kurtuluşu gerçek hale getirecek tek yolun devrim olduğunu savunmamıza, bu bağlamda da devrime karşı çıkmaktadır.

P. Sodır yoldaş "Kürdistan'daki gelişmeler ve yaşananlar 'ortak devrim' tezini çürütüyor..." tespitini yapıp Kürt ulusal hareketindeki kimi mücadelelerden örnekler veriyor.

Sanki birileri Kürdistan'daki değişik mücadeleleri inkâr ediyormuş gibi, Kürt ulusundan kitlelerin ulusal mücadele verdiğini hatırlatıyor ve bunu da "ortak devrim" tezini "çürütmeye" ispat olarak gösteriyor. Bu kadar basit ve kolaycılık ancak sorunlara dar bakışla mümkündür. Kürdistan'ın dört parçası da hâlâ iç sömürge... Hiç bir parçada, burjuva anlamda da olsa bağımsız bir Kürdistan kurulmamış. Kürdistan'ın şu ya da bu parçasında devrim de gerçekleşmemiş durumda. Ama, P. Sodır yoldaşa göre Kürt ulusundan kitlelerin ulusal mücadelesi, "ortak devrim" tezini çürütmüş müş?

Sonuçta ulusal mücadelenin, hareketin kendi mecrasında gelişmesiyle, komünistlerin ulusal kurtuluşu gerçekleştirmek için devrimin gerektiğini savunma sorunu birbirine karıştırılmaktadır. P. Sodır yoldaş "ortak-birleşik devrim", "ortak-birleşik örgütlenme", "ortak düşmanın varlığı" düşüncelerine karşı çıktığı için, düşüncesinin merkezine, bu düşüncesini ispatlamayı koyuyor ve kitlelerin ulusal istemleri ve mücadelesini de kendi tezinin ispatı olarak göstermeye çalışıyor. Yine yanlış yapıyor.

Verilen örneklerin ille de bir şeyi ispatladığı tespit edilmek isteniyorsa, o zaman Mehabad Kürt Cumhuriyeti ile Güney Kürdistan'daki otonomi somutunda "ortak-birleşik devrim" tezinin ispatlandığı tespit edilmelidir. Bu örneklerde "parça devrimlerinin" mümkünlüğü ve "ortak devrim" gerçekleşmediğinden de sözkonusu "Kürt yönetimlerinin" merkezi devlet güçleri tarafından ortadan kaldırıldığı ortaya çıkmaktadır. Ortak devrimle merkezi devlet iktidarının yıkılıp yerine işçi-köylü devrimci-demokratik iktidarının kurulması durumunda hem Doğu Kürdistan'da, hem de Güney Kürdistan'da kurtuluş gerçekleşmiş olacaktı. Ve bu da, ille de istenirse "Bağımsız, Demokratik, Birleşik Kürdistan"ın bir ön adımı olabilirdi. Ama olmadı! Mehabad Kürt Cumhuriyeti Türkiye, Irak ve Suriye sömürgecilerinin varlığı sonucu yıkılmadı. ABD, İngiliz emperyalistleriyle birlikte İran sömürgeciliği tarafından yıkıldı. Güney'deki otonomi bağlamında da aynı düşünce geçerlidir.

Tek tek Kürdistan'ın parçalarının, ezen ülke ile birlikte ortak devrimlerle kurtulacağını savunan planımıza karşı, konan plan ne? "Ülke baz alınmalı ve Kürdistan devrimi savunulmalıdır." "Kürdistan devriminin bağımsız örgütlenmesi şarttır." deniyor.

Örgütlenme ve devrim için ülke olarak Kürdistan'ı temel almamız öneriliyor. Bu düşünce yeni değil. Devrim için mücadelede biz ülke sınırlarını değil, devlet sınırlarını temel almak gerektiğini söylüyoruz.

"Savaşımımızda belirli bir devleti kendimize temel olarak alıyoruz; o belirli devlet içindeki bütün ülkelerden işçileri birleştiriyoruz; biz hiçbir özel ulusal gelişme yolunu savunamayız, biz bütün olanaklı olan yollardan sınıf hedefimize doğru yürüyo-

ruz." (Lenin, Ulusal Sorun ve Sömürge Sorunu, 6. Defter, İnter Yayınları, Sayfa 115)

Biz Lenin yoldaşın çizdiği yoldan gitmek istiyoruz. Savaşımımızda Kuzey Kürdistan-Türkiye'yi temel alıyoruz. Ortak devrimle Kuzey Kürdistan-Türkiye'yi özgürleştirmek istiyoruz.

Egemen ulusun proletaryası ile birlikte, ortak devrimi, birleşik devrimi savunmak anlayışından yola çıkarak, önce beş, sonra altı, sonra dokuz devrim anlayışı bizim anlayışımız ve savunumuz değildir. Kürdistan dörde parçalanmıştır. Eğer biz dört sömürgeci gücün devlet iktidarının yıkılması gerektiğini savunuyorsak, bu, dört devlet iktidarını yıkacak dört ayrı devrimden fazla olamaz... Böylesi bir düşünceyi bize maletmek ancak yanlış siyasi düşünce ve hesapla mümkündür. P. Sodır yoldaşın bizim düşüncelerimizi kavramadığının da ancak bir göstergesi oluyor bu hesap ve düşünceler...

Bizim tavrımız gayet açıktır: İlhak edilen Kürdistan'ın dört parçasının gerçek anlamda özgürleşmesi için, dört sömürgeci devletin, işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimlerle yıkılması şarttır. Egemen ulus proletaryası ile ezilen ulusun proletaryasının ortak devrimleriyle sömürgeci devletler yıkılacak, tek tek parçalar özgürleşecektir.

Bu plan;

– Kuzey Kürdistan-Türkiye ortak devrimini,

– Güney Kürdistan-Irak ortak devrimini,

– Doğu Kürdistan-İran ortak devrimini,

– Güneybatı Kürdistan-Suriye ortak devrimini gerektiriyor. Yani dört devrimle Kürdistan özgürleşecektir. Altı ya da dokuz devrimle değil!!

"Kürdistan'ın her bir parçası için ayrı ayrı düşman tespitleri yapmak (ülkenin tümü açısından), eksik bir tespittir. Eksiktir, çünkü bu bakış açısı Kürdistan'ın birden çok sömürgeci devlet tarafından sömürge bir ülke/ulus oluşunu kavramayan bir yaklaşımdır. Bu konunun bilince çıkarılmadığını düşünüyorum." diyor P. Sodır yoldaş.

P. Sodır yoldaş farklı düşünse de bizim savunmadığımız görüşleri bize mal etmekten kaçınsa daha doğru bir iş yapar. Kürdistan'ın her bir parçası için ayrı bir düşman tespitimizi eleştirirken, bizim Kürdistan'ın birden çok sömürgeci devlet tarafından parçalanan bir sömürge/ulus olduğunu kavramadığımız eleştirisini de getirmektedir. Sorun bunu kavrayıp kavramamak değil, bu olgulara hangi bakış açısıyla yaklaştığımızda, çıkış noktamızın ne olduğundadır.

P. Sodır yoldaş için Kürdistan'ın her parçası için ayrı düşman tespitimiz yanlıştır. Eğer siz soruna devrim mücadelesi açısından yaklaşmazsanız, tüm Kürtlerin düşmanının bir ve aynı olduğunu savunabilirsiniz. Böylesi bir durumda dört sömürgeci güç/devlet tüm Kürtlerin düşmanıdır tespitini yapabilirsiniz. İyi de, tam da bu yaklaşım, soruna sınıfsal temelde değil ulusal temelde yaklaşan, kurtuluşu da esas olarak sınıfsal değil, ulusal kurtuluş olarak ele alan bir yaklaşımdır. Bizim bu yaklaşımla sorunumuz var. Bizim çıkış noktamız sınıfsaldır. Biz Kürdistan'ın özgürlüğünü, sadece sömürgeci güçlere, emperyalizme karşı mücadele ile değil, aynı zamanda Kürt burjuvazisine karşı da mücadeleyle kazanılacağını savunuyoruz.

Çıkış noktamız sınıfsal olduğu için de, başa koyduğumuz şey, sınıfsal kurtuluştur. Kuzey Kürdistanlı işçi ve emekçileri sömürenlerle, ezenler, Doğu Kürdis-

tanlı ya da Güney Kürdistanlı işçi ve emekçileri sömürüp ezenler bir ve aynı değildir. Bizim proleter enternasyonalizmi tavrımız bütün dünyada burjuvazinin ezilenlerin, işçi ve emekçilerin düşmanı olduğu biçimindedir. Fakat somut bir devlet sınırları içinde devrim mücadelesi sözkonusu olduğunda, "başdüşman içerdedir" yaklaşımına uygun olarak davranma durumunda ve zorundayız. Eğer biz düşman uluslararası deyip "iç düşmanı" gözardı edersek, enternasyonalizm maskesi altında devrim mücadelesine ihanet etmiş oluruz. Bu bağlamda Kürdistan'ın tümü sözkonusu edildiğinde, dört sömürgeci gücün düşman olduğunu tespit etmek mümkündür. Sorun bunu tespit etmekte değil. Sorun yaşanan parçadaki düşmana karşı mücadelenin esas mücadele olduğu gerçeğinin üzerinin örtülüp örtülmemesindedir.

Aslında, niyetler ne olursa olsun, Kürdistan'ın özgürlüğü ne kadar istenirse istensin, somut düşmana karşı mücadele yerine direkt mücadele edilemeyen bir ya da fazla düşman tespit etmek, sonuç itibariyle gerçek düşmana karşı mücadeleden kaçış anlamına gelir, bu mücadeleyi zayıflatır. Örneğin Kuzey Kürdistanlı bir işçinin, emekçinin esas olarak Türk devletine karşı mücadele etmesi gerektiği gerçeği yerine, Irak, İran ve Suriye devletlerine karşı mücadele etmesi geçirilmekte ve sınıfsal bilinci milliyetçi duygularla karartılmaktadır.

Sadece bu kadar da değil! Kürdistan'ın tümünü temel alma ve bir devrim yapma adına, şu ya da bu parçada gerçekleşebilecek devrimi, devrimleri de erteleme konumuna düşülmektedir. Kürdistan'ın dört parçası arasına zorla dikilen çitlerin, çizilen sınırların ancak bu devrimlerle yıkılacağı gerçeğinin üzeri de örtülmektedir.

Her parçanın özgürleşmesi için, o parçanın yıkmaya yöneleceği düşman, karşısında örgütleneceği düşman bir ve aynı değildir. Güney Kürdistan'da Kürt ulusunun yıkmaya yöneleceği, karşısında örgütleneceği düşman, Türk devleti değil, Irak devletidir. Kuzey parçasındaki Kürt ulusunun yıkmak için yöneleceği düşman, Irak devleti değil, Türk devletidir. Bu anlamda bütün parçalardaki Kürt ulusu açısından ortak düşman yoktur. Kuşkusuz Kürdistan'ı sömürgeleştirdikleri için başta emperyalistler olmak üzere, bölge sömürgeci devletleri Kürt ulusunun ortak düşmanlarıdır. Bir parçadaki ulusal uyanışa karşı, aralarındaki çelişmelere rağmen ortak davranan, bölge sömürgeci devletleri Kürt ulusunun ortak düşmanlarıdır. Bu iki ayrı şey birbirine karıştırılmamalıdır. Sömürgeci devletlerin Kürt ulusuna karşı ortak davranmaları ayrı, her parçanın özgürleşmesi için yıkılması gereken düşman güç ayrıdır.

"KÜRDİSTAN'IN BİRLEŞTİRİLMESİ MESELESİ"

Bu konuda P. Sodır, İbrahim yoldaşın konu ile ilgili takındığı tavırları eleştirmekte ve İbrahim'in yaklaşımı hakkında tavır takınmayı da partimizin İbrahim'i aşmadığı gerekçesiyle açıklamaktadır. Fakat biraz ileride bizim parçalananın bir ülke / Kürdistan olduğunu tespit etmemizi, yine kendisi bizim İbrahim'i aşmamız olarak değerlendiriyor. Kendi çelişkisi... Hangisini seçeceğine karar vermelidir.

"İK'nın Kürdistan'ın bölünüp/parçalanması hakkındaki bilgileri eksiktir. Onun bu

eksik bilgileri kendisini inkârcılığa götürmüştür." eleştirisini yöneltiyor. Herşeyden önce İbrahim Kaypakkaya'ya "inkârcılık" eleştirisini getirmek gerçekleri tersyüz etmek ve İbrahim'e hakaret etmektir. Onun yanlışlarını ortaya koymak ayrı bir şey, fakat İbrahim'in Kürt ulusal meselesinde "inkârcı" olduğunu iddia etmek ayrı şeylerdir. Bizim için İbrahim yoldaş hatasız biri değildir. Bu konuda birleşik partimizin belgelerinde de hangi konularda yanlış yaptığı ortaya konmuştur. Fakat somut bu bağlamda P. Sodır yoldaşın eleştirisini kökten reddediyoruz.

İbrahim yoldaş; Lozan antlaşması ile Kürdistan bölgesinin İran, Irak ve Türkiye arasında bölündüğü tavrını takınıyor. Bu tavır olgu tespiti açısından eksik ve yanlıştır. Bu tavır ama İbrahim yoldaşı inkârcılığa götürmemiştir. İbrahim yoldaş açısından Kürdistan denen bir ülke vardır ve bu ülke emperyalistler ve sömürgeci güçler tarafından parçalanmıştır. Her parçada da Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkının kayıtsız şartsız savunulmasının ezen ulus komünistlerinin görevi olduğu hiçbir yanlış anlamaya yer vermeyecek netlikte açıktır. Lozan'da Kürdistan'ın İran, Türkiye ve Irak arasında bölüşüldüğü tespiti tüm içindeki tali bir yanlış, ya da eksikliktir. Bu yanlış bizce İbrahim'in ulusal sorundaki tavrını değerlendirirken, gözönüne bile alınmaya değmeyecek, önemsiz bir yanlıştır.

Ulusal sorunun özü nedir? Bu konuda "ezen ulusun burjuvazisi ile, ezilen ulusun burjuvazisi arasında pazar sorunudur." tavrı takınan İbrahim yoldaşı bu yanlış tavrı nasıl reformizme götürmemişse, bu eksikliği de onu Kürdistan konusunda inkârcılığa götürmemiştir.

Kürdistan tarihsel olarak önce Osmanlı sömürgeciliği ile İran devleti (Safevi devleti) arasında (1639 Kasr-ı Şirin anlaşması) ikiye, Lozan antlaşması ile dörde (Irak, Suriye) bölünmüştür. Lozan Antlaşması ile bölünen, parçalanan, Osmanlı egemenliği altındaki Kürdistan'dır. Bu paylaşımda İran devletinin olmadığı, Türkiye, İngiltere ve Fransa'nın olduğu tespiti doğru bir tespittir. Bu bağlamda eleştiri haklıdır. Fakat bu tavrının İK yoldaşı inkârcılığa götürdüğü eleştirisi haksız ve yanlış bir eleştiridir.

Somut alıntıda İbrahim yoldaş "Kürdistan bölgesi" kavramını kullanıyor. Ülke kavramını kullanmadığı için İK yoldaşı eleştirmemizi talep ediyor P. Sodır yoldaş. Biz kavramlara takılıp kalmamak gerektiğini düşünüyoruz. İK yoldaş Kürdistan'ın tümü sözkonusu olduğunda açıkça Kürdistan kavramını kullanmaktadır. Alıntıda kullanılan "Kürdistan bölgesi" tanımı esasında Osmanlı egemenliği altındaki ve Lozan'da sözkonusu olan "Kürdistan bölgesi" olduğunu düşünürsek, bu tanımın kullanılmasının yanlış olmadığını, gerçek durumun bir ifadesi olduğunu tespit edebiliriz: "Osmanlı egemenliğindeki Kürdistan bölgesi"...

Bunun da ötesinde Kürdistan'dan bahsedildiği her yerde mutlaka şu ya da bu formülasyon, tanım kullanılacak diye bir kural da yok. Eğer bir insan ülke demeden, bölge ismini ya da başka tanımı kullanarak doğru değerlendirmeler yapıyorsa, o insana illa da neden "ülke ismini kullanmadın" eleştirisini getirmek de doğru değildir. Kaldı ki, günümüzün penceresinden değil, 1970'li yılların penceresinden bakıp o yıllarda Kürt ulusal sorununun tartışıldığı içerik ve bu içerik içerisinde takındığı tavır ile İK yoldaşı değerlendirmek gereklidir.

P. Sodır böyle yapmıyor. Bunun yerine

İbrahim'e şu eleştiriyi yöneltiyor:

"'Kürdistan'ın birleştirilmesi' hakkını, Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkının dışında bir hak olarak anlaması ölçüsünde İK'nın hatalı bir tutum içerisinde olduğunu belirtmek lazım."

En başta P. Sodır yoldaş burada birkaç şeyi birbirine karıştırmaktadır. Fakat bu tespiti, yani Kürdistan'ın birleştirilmesi hakkının, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkının içindeki bir hak olduğu biçiminde formüle edip ve kabul edelim. Böylesi bir durumda da İbrahim'e yöneltilen eleştirinin ayakları havadadır... 1) İbrahim "Kürdistan'ın birleştirilmesi hakkı"nı –böyle formüle edilebiliyorsa eğer– reddetmemiş, bu hakkın Kürt ulusunun kendisine ait olduğunu savunmuştur. 2) İbrahim, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkını (ADKH) kayıtsız şartsız savunmuştur. İbrahim yoldaş, tam da bu iki bağıntıyı birleştirerek tartışıyor. Mademki "Kürdistanın birleştirilmesi hakkı" Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkının içindeyse, o zaman neden İbrahim bu hakkı (ADKH) savunduğu halde "Kürdistan'ın birleştirilme hakkını" dışlamış olsun ki? P. Sodır yoldaş öyle dediği için mi? Hayır! P. Sodır yoldaş İbrahim'i eleştirirken gerçekleri çarpıtıyor. Bu temelde de eleştiriye devam ediyor:

"İbrahim Kaypakkaya yoldaş, ulusal kurtuluş mücadelesini ezilen ulusun burjuvazisine havale ettiği gibi, "Kürdistan'ın birleştirilmesi" meselesini de "Kürt milletinin kendisinin tayin edeceği bir şeydir" diyerek, meseleyi ulusa havale ediyor."

İbrahim Kaypakkaya yoldaşın ulusal kurtuluş mücadelesini ezilen ulusun burjuvazisine havale ettiği suçlaması yanlışlığından öte iftiradır. İK yoldaş ulusal sorunun özü bağlamında emperyalizm çağı için yanlış bir tespit yapmıştır. Bu yanlış tavır onu reformizme götürmemiş, bu yanlış, teorik bir yanlış olarak kalmıştır. Onun ulusal sorunun çözümü konusundaki görüşleri nettir.

İbrahim Kaypakkaya yoldaş ulusal sorunun çözümünü proleter devrime bağlı olarak ele almıştır. Ulusal sorunun Demokratik Halk Devletinde çözümü konusunda Marksist-Leninist bir program savunmuştur. (Bu konuda onun; "ML Hareketin Milli Meseleyle İlgili Görüşlerinin Özeti", Seçme Yazılar, Ocak Yayınları, Sayfa 256-259, arası görüşlerine bakılabilinir.)

P. Sodır yoldaş, İbrahim Kaypakkaya'nın "Kürdistan'ın birleştirilmesi" meselesinin "Kürt milletinin kendisinin tayin edeceği bir şeydir." düşüncesini de eleştirerek sorunu "ulusal havale" ettiği yorumunu yaparak İbrahim Kaypakkaya'nın yanlış bir iş yaptığını savunuyor. Bu tavrıyla P. Sodır yoldaş, bir kez daha çok açık olarak soruna, komünistlerin ulusal sorundaki tavrının ne olması gerektiği, Marksizm-Leninizm'in soruna yanıtının ne olduğu temelinde değil, "Kürdistan'ın birleştirilmesi" temelinde yaklaştığını göstermektedir. Milliyetçi yaklaşım Marksizm-Leninizm maskesiyle de gizlenemiyor!

İbrahim Kaypakkaya yoldaş Kürdistan'ın birleştirilmesi konusunda, şu tavrı takınmaktadır:

"Burada bir noktayı daha belirtelim: Kürdistan'ın Lozan Antlaşmasıyla kendi kaderini tayin hakkı çiğnenerek parçalanması, elbette tarihi bir haksızlıktır. Ve Lenin yoldaşın başka bir vesileyle söylediği gibi, haksızlığı durmadan protesto etmek ve bütün hakim sınıfları bu konuda ayıplamak, komünist partilerin görevidir. Ama

böyle bir haksızlığın düzeltilmesini programına koymak akılsızlık olur. Çünkü günün meselesi olma niteliğini çoktan kaybetmiş bir sürü tarihi haksızlık örnekleri vardır. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemekte devam eden bir tarihi haksızlık" olmadıkları sürece, komünist partiler bunların düzeltilmesini sağlamak gibi, işçi sınıfının dikkatini temel meselelerden uzaklaştırıcı bir tutuma giremezler. Yukarda işaret ettiğimiz tarihi haksızlık, artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek" gibi bir mahiyet taşımamaktadır. Bu nedenle komünistler onun düzeltilmesini istemek akılsızlığını ve basiretsizliğini gösteremezler. (...)

Bütün Kürdistan'ın birleştirilmesini programımıza koymamız bir de şu açıdan sakattır: Bu, bizim tayin edeceğimiz bir şey değildir. Kürt milletinin kendisinin tayin edeceği bir şeydir. Biz Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını, yani ayrı bir devlet kurma hakkını savunuruz. Bu hakkı kullanıp kullanmayacağını veya ne yönde kullanacağını Kürt milletinin kendisine bırakırız." (Seçme Yazılar, Sayfa 216)

Öncelikle bilince çıkarılması gereken şey burada İbrahim Kaypakkaya yoldaşın sorunu Kürdistan'ın birleştirilmesi meselesinin programa alınıp alınmaması bağıntısında tartıştığıdır.

Bu tartışmada, Kürdistan'ın bölünüp, parçalanmasının tarihi bir haksızlık olduğunu, bu tarihi haksızlığın düzeltilmesine, birleşmenin kendisine Kürt ulusunun kendisinin karar vereceği tavrını takınıyor. "*...Tarihi haksızlık, artık günün meselesi olma niteliğini çoktan yitirmiştir. "Sosyal gelişmeyi ve sınıf mücadelesini doğrudan doğruya kösteklemek" gibi bir mahiyet taşımamaktadır.*" tespitini somut ne anlamda kullandığı üzerine tartışılabilir. Fakat, İbrahim yoldaşın bu konuda –Kürdistan'ın birleştirilmesi–, karar verecek olanın Kürt ulusu olduğunu savunduğu yerde, Kürdistan'ın birleştirilmesi meselesini bütünüyle reddetmediği, bu anlamda da sorunu "tarihin akışı dışında kalan" bir sorun olarak görmediği tespit edilebilir. Tartıştığı bunun program maddesi olarak programa alınıp alınmaması bağıntısıdır.

P. Sodır yoldaş'ın tavrına göre böylesi bir yorum yanlış olur. Haydi diyelim ki haklı. Peki ama o zaman da, mademki bizim –birleşik partimizin ulusal sorundaki tavrını– tavrımızı eleştiriyor, o zaman da somut bizim ne dediğimize bakmalıdır. Bizim "Ulusal Sorun Üzerine Eğitim Notları"nda, sayfa 40'da takındığımız tavır, Kürdistan'ın birleştirilmesinin "tarihin akışı dışında" kalan bir sorun olmadığı, bunun "objektif temeli"nin olduğu yönündedir.

İbrahim yoldaş Türk ulusundan bir komünist olarak ve Türk devletine karşı devrim mücadelesi için ortaya konacak bir programa, program maddesi olarak Kürdistan'ın birleştirilmesi meselesini almamakla, Kürt ulusunun ayrı devlet kurma hakkını savunup ama bu hakkın nasıl kullanılacağının Kürt ulusunun kendisi tarafından karar verileceğini savunmakla komünist bir yaklaşım sergilemiştir.

Kürt ulusunun kaderi dışardan, başkaları tarafından belirlenemez. Ezen ulus komünistleri ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunur ve bunun gerçekleşmesi için gerekli koşulları gerçekleştirmek için de "kendi" devletlerine karşı devrim mücadelesi yürütürler. Ezen ulustan komünistlerin Kürdistan'ın birleş-

mesi meselesini programa almamaları doğru olanıdır. Bunu program maddesi haline getirmemek ama, böylesi bir düşüncenin bütünüyle reddedildiği anlamına gelmez. Sorun neyin hangi bağıntıda savunulduğudur.

P. Sodır yoldaş sadece İbrahim'in "Kürdistan'ın birleştirilmesi hakkını" ADKH dışında görmekle suçlamıyor, o aynı zamanda şunu da savunuyor:

"Komünistler, Kürt ulusunun ayrılıp kendi bağımsız devletini kurma hakkını savundukları gibi, Kürdistan'ın birleştirilmesini de savunmak zorundadırlar." (abç)

Burada artık sorun "birleştirilme hakkı" olmaktan çıkarılıyor, Kürdistan'ın birleştirilmesinin savunulması komünistler için zorunlu kılınıyor. Marksizm-Leninizm bilimi böylesi bir yaklaşımı reddediyor, bizim de çıkış noktamız Marksizm-Leninizm'dir. Marksizm-Leninizm'e böylesi ters şeyleri savunan P. Sodır yoldaş, nasıl oluyorsa İbrahim yoldaş ile Stalin'in yaklaşımının ayrı yaklaşımlar olduğunu savunuyor!

P. Sodır yoldaş, Stêrka Bolşewîk'i eleştirirken ulusal sorunda ikili görev bağlamında bizimle İbrahim yoldaşın farklı görevlere sahip olduğumuzu da gözardı ediyor. Bizim görüşlerimizi eleştirirken doğal olarak birleşik partimiz BP (KK-T)'nin tavırlarını da eleştiriyor.

"Kürdistan'ın birleştirilmesinin Komünist Partinin programına alınamayacağı" tespitini eleştiriyor ve şöyle devam ediyor:

"KP'nin programında yeralmaması gereken BBDK hedefi mi, yoksa bu hedefe nasıl varılacağı meselesi mi sorusu bu bağıntıda zorunlu olarak gündeme geliyor. Bu zorunluluk, ama, yoldaşlarımızın içinde bulundukları kafa karışıklığından ileri gelmektedir. BBDK'ın Komünist Partinin programında yeralmaması gerektiğini savunan yoldaşlarımız, programda yer vermedikleri istem için hedef belirliyorlar. Peki bir KP'nin programı ile hedefleri birbirinden ayrı-soyut şeyler mi? Bir KP programında yer vermediği istemler için hedef belirleyemez. Bu program ile hedefleri karşı karşıya koymak demektir."

Herşeyden önce tespit edilmesi gereken şey, bu düşünceleri P. Sodır yoldaş bize mal ediyor. Bizden aktardığı alıntıda sözkonusu olan şey bağımsız, demokratik, birleşik Kürdistan hedefine sahip olanlara, eğer bu hedeflerinde ciddi iseler, bu hedefe nasıl varılacağı konusundaki görüşlerimiz açıklanmaktadır.

Kısacası dört sömürgeci devletin demokratik devrimlerle yıkılması yoluyla ancak bağımsız, demokratik, birleşik Kürdistan'ın mümkün olabileceği anlatılmaktadır. Fakat P. Sodır yoldaş bizim bu anlatımımızı sanki biz bu hedefi belirliyormuşuz gibi aktarmaktadır. Görüşümüzü çarpıtarak eleştirisini sürdürmektedir. En başta reddedilmesi gereken şey bu çarpıtmadır.

Biz kendimizi açıkça Kuzey Kürdistan-Türkiye devrimi ile sınırlıyoruz. TC devletini yıkmayı, bu şekilde Kuzey Kürdistan parçasının özgürleştirilmesini hedefliyoruz. Kuzey parçasında yaşayan Kürt ulusu kendi kaderini özgürce tayin edeceği şartlarda, nasıl yaşayacağına kendisi karar verecektir.

Bizim için Kürdistan'ın birleştirilmesinin program maddesi olamayacağını söylemek, BBDK'nın nasıl yaratılacağı konusunda fikir beyan edemeyeceğimiz anlamına gelmiyor. P. Sodır'ın KP'nin programında yer vermediği istemler için hedef belirleyemez tespiti, görüşümüzü çarpıtmanın

da ötesinde soruna oldukça dar bakan, KP'nin program dışında neredeyse bir dizi konuda talepler ileri sürüp propaganda yapma ve bu talepleri elde etmek için mücadele etme imkânını elinden alan yanlış bir tavırdır.

Gerek Lenin olsun, gerekse de Stalin olsun program maddesi olmayan bir dizi konuda talepler ileri sürdüler. Yanlış görüşlere karşı mücadele yürüttüler.

Bizim Kürdistan'ın birleştirilmesini programımıza almamamız, böyle bir sorunun olmadığı anlamına gelmez. Birleşik Kürdistan istemi, Kürdistan bölünüp parçalanan bir ülke olduğu için, objektif temeli olan, demokratik bir özü olan, haklı bir taleptir. Program maddesi olmamasına rağmen, haklı bir talebin nasıl gerçekleştirileceğinin yolunu gösteriyoruz. P. Sodır yoldaş bizim bu yolda her parçadaki sömürgeci devlet iktidarının devrimle yıkılması gerektiğini savunmamızı, bu yolu mutlaklaştırma - yazı içerisinde üzerinde durduğumuz için yeniden durmuyoruz- olarak görüyor.

BBDK, bundan gerçek anlamda, bağımsız, demokratik bir Kürdistan anlaşılıyorsa -biz öyle anlıyoruz-, ancak ve ancak Kürdistan'ı işgal eden, ilhak eden devletlerin, işçi sınıfı önderliğinde demokratik devrimlerle yıkılması ile gerçekleşir.

P. Sodır yoldaş, bizim "Emperyalizm şartlarında, burjuvazinin önderliğinde ancak emperyalizmle uzlaşma, anlaşma temelinde kurulması mümkün olan "Birleşik Kürdistan"ın demokratik ve bağımsız olması mümkün değildir" tespitimizi de eleştiriyor ve yine savunmadığımız bir düşünceyi bize mal edip polemik yürütüyor.

Herşeyden önce bizim görüşümüzde öne çıkan iki temel şey, a) emperyalizm şartları ve b) burjuvazinin önderliğindeki ulusal harekettir. Biz burjuvazinin önderliğindeki bir ulusal hareketin, emperyalizm şartlarında, emperyalizme karşı tutarlı bir mücadele yürütemeyeceğini; emperyalizmle uzlaşacağını; ve bu şartlarda, ulusal harekete önderlik eden burjuvazi ile emperyalist güçlerin anlaşmalarıyla "Birleş Kürdistan"ın mümkün olabildiğini, fakat bu durumda sözkonusu "Birleşik Kürdistan"ın bağımsız, demokratik niteliklere sahip olmayacağını savunuyoruz. Biz kendimizi sadece bununla da sınırlamıyoruz. Bağımsız, demokratik, birleşik Kürdistan'ın ancak dört sömürgeci devletin devrimlerle yıkılmasıyla gerçekleştirilebileceğini savunuyoruz.

Emperyalizm şartlarında teorik olarak olması mümkün olasılığın ancak emperyalizmle uzlaşma, anlaşma ile olabileceğini vurgulayan haklı tespitin doğruluğu ya da yanlışlığını tartışacağına, P. Sodır yoldaş, bizim tavrımızı *"Kürdistan proletaryasına, emekçilerine duyulan güvensizlik"* olarak eleştiriyor. Bizim bu tespitimiz "Kürdistan proletaryasına,emekçilerine duyulan güvensizlik anlamına" gelmemektedir. Getirilen eleştiri de kökten yanlıştır. Aslında P. Sodır yoldaş tartışır gibi yapıp gerçek tartışmadan kaçmakta, bize mal ettiği görüşler temelinde yeldeğirmenleriyle uğraşmaktadır.

Biz devrimle bu iş olur diyoruz, P. Sodır bize, BBDK hedefini programına alan herkesin, "bu hedefe varmak için ancak emperyalizmle uzlaşma, anlaşma temelinde hareket etmek zorundadır" düşüncesini mal ediyor... Biraz insaf demek gerekiyor!

Aramızda temel yaklaşım farklılığı var. Sonuçta, aramızdaki farklılıklar, soruna Marksizm-Leninizm temelinde yaklaşmak-

la, Marksizm-Leninizm adına milliyetçi temelde yaklaşmak arasındaki farklılıktır.

P. Sodır yoldaş bu bölümde şu eleştiriyi de getirmektedir:

"Karşı çıkılması gereken bir tespitte şudur:

Bütün Kürt milliyetçisi örgütlerin temel program maddesi 'Bağımsız, Demokratik, Kürdistan'dır." "

Eleştirdiği tespit İK yoldaşın ulusal sorundaki görüşlerinin değerlendirilmesi bağlamında yapılmaktadır. Bütün Kürt milliyetçisi örgütlerin BBDK'yı savunmadığı belirlemesi ve eleştirisi doğrudur, yapılan tespit yanlıştır. Bunu bilince çıkarmak ve düzeltmek de görevimizdir.

"BOLŞEVİK PARTİ (KUZEY KÜRDİSTAN-TÜRKİYE)'NİN AYRIŞMASI ÜZERİNE"...

Ayrışma bağlamında, Partiya Bolşewik'in nasıl inşa edileceği konusunda, planımız, programımız nettir. Belirlenen hat üzerinde Kuzey Kürdistan'da parti inşası alanında adımlar atılıyor.

Biz varmak istediğimiz hedefle karşılaştırıldığında, –Kuzey Kürdistan'da ayrı parti– daha henüz yolun başındayız. Atılan adımlar varmak istediğimiz hedefle karşılaştırıldığında küçük adımlardır. Bir merkezi partiye sahibiz. Bu merkezi partiden, birbirinden örgütsel olarak iki ayrı parti yaratma planı doğrultusunda adımlar atılıyor. Atılan ve atılacak adımlar üzerine tabii ki 8. Kongre tartışacaktır.

Bu bölümde Kürdistan'da kaç parti olacağı, merkezi parti isimlendirmesinin neden KK-T olduğu noktalarında sorduğu sorulara, yürüttüğü tartışmalara yazı içerisinde ilgili konularda yaklaşımımızı ortaya koyduğumuz için yeniden tavır takınmayı gerekli görmüyoruz.

"Parti isimlendirmesi bakımından Kürdistan'ın parçalarının ellerinde tutan egemen ülkelerin isimlerini temel almak ilkesel olarak yanlıştır." tespiti ile birlikte, parti ismi ile birlikte hangi ülkenin partisi olduğunu vurgulamak için kullanılan Türkiye ülke isminin kullanılmaması gerektiğini belirten eleştiriyi doğru bulmuyoruz.

Bu eleştiri de bizim olmayan bir yaklaşımı bize mal ediyor. Biz, birleşik partimizin isimlendirilmesinde "egemen ülke"nin ismini TEMEL ALMIYORUZ! Bunu temel almadığımız içindir ki, parti ismimizi TKP/ML (B)'den BP(KK-T)'ye dönüştürdük, değiştirdik. Birleşik partimizin adı Bolşevik Parti'dir.

Partimizin adının arkasına parantez içinde yaptığımız ek, bu partinin hangi coğrafyanın partisi olduğunu ifade etmek içindir. Türk devletinin resmi devlet sınırları içinde iki ulus ve çok ulusal azınlık yaşamaktadır. Esas aldığımız da ulusların coğrafyasıdır bu isimlendirmede. Türkiye eki bizim için Türkiye denen coğrafyanın, ülkenin ismidir, TC'nin resmi sınırlarının ismi değil. TC'nin resmi sınırlarını tanımadığımız içindir de Kuzey Kürdistan dememiz. P. Sodır yoldaş böylesi bir şeyin ilkesel olarak yanlış olduğunu savunduğu yerde, aramızdaki yaklaşımın farklılığının da ilkesel farklılık olduğunu ifade ediyor. Evet bizim P. Sodır yoldaşla bu konudaki farklılığımız, o bunu ilkesel olarak yanlış gördüğü yerde, ilkesel bir farklılıktır. Marksizm-Leninizm ise bize böylesi bir şeyin ilkesel olarak yanlış olduğunu öğretmiyor.

P. Sodır yoldaş yazısında birkaç kez Le-

nin ve Stalin'in tavırlarından bahsetmekte ve onların görüşlerini doğru görüşler, İbrahim ve bizim sözkonusu görüşlerimizi ise yanlış görüşler olarak göstermektedir. Yani P. Sodır yoldaş, görünürde Lenin ve Stalin'in savunucusu... Peki neden Lenin ve Stalin'in Rusya örneğini, deneyimini savunmuyor? Lenin ve Stalin partilerine Rusya SDİP, ya da Rusya KP (B) adını verdiklerinde P. Sodır yoldaşa göre ilkesel olarak yanlış olan bir hata yapmadılar mı?

P. Sodır yoldaş yarattığı yel değirmenlerine saldırıda şunları savunmaktadır:

"Kürdistan devrimi; Türkiye-İran-Irak-Suriye devrimlerinin bir parçası değildir; Dünya Devrimi'nin bir parçasıdır. Egemen ülkelerdeki "tekçi", "bölgeci" ve "seksiyoncu" çevrelerin söylem ve iddialarına rağmen ülkemiz devriminin farklı karakteri ve kendi özgünlüğü yoksayılamaz.

Kürdistan Devrim programı, strateji ve taktiği vb. Türkiye-İran-Irak-Suriye devrimlerinin programlarının parça parça ayrı birer birer maddeleri değildir; bütünüyle özgül koşullarından ileri gelen niteliği ile Proleter Dünya Devrim programının bir maddesidir. Bu maddenin geniş açılımı şudur: Kürdistan Devrim Programı."

Temel yaklaşım yanlış olduğunda gerçekler de başka gösterilir... Kürdistan devrimi Proleter Dünya Devriminin bir parçasıymış? Reddeden kim? Kuzey Kürdistan-Türkiye devrimini savunmak, Kürdistan devriminin Proleter Dünya Devrimi'nin bir parçası olduğunu reddetmek anlamına mı gelir? Yoksa, Türkiye, Irak, İran, Suriye devrimleri Proleter Dünya Devrimi'nin parçaları değil mi? Ve bu sömürgeci devletlerin işgal ve ilhak ettiği Kürdistan parçalarında gerçekleşecek devrimler Proleter Dünya Devrimi'nin parçaları değil mi? Bu devrimlerin sömürgeci devlet iktidarını yıkma temelinde gerçekleşmesi, neden bu devrimleri Proleter Dünya Devrimi parçası olmaktan çıkarsın ki? Bir sürü soru... ama aslında bir tek cevap var: P. Sodır yoldaşın soruna yaklaşımı yanlıştır.

Kürdistan devriminin farklı ve özgün yanı da tam da onun dörde parçalanması, dört sömürgeci gücün iç sömürgesi olma gerçekliğine dayanmaktadır. Bir kez daha vurgulamak gerekirse P. Sodır yoldaş ile aramızda temel yaklaşım farklılığı vardır.

P. Sodır:

Bölünüp parçalanan, bir ülkeye göre devrim stratejisi çizmiyor. Çizdiği strateji parçalanmayı yok sayan bir stratejidir.

Her devrimin temel sorununun iktidar meselesi olduğunu görmüyor.

Örgütlenmede ülkelerin değil, devlet sınırlarının temel alındığı meselesini kavramıyor.

Kürdistan'ın klasik sömürge olmadığını, iç sömürge olduğu gerçeğini kavramıyor.

Ortaya koyduğu programın milliyetçi bir program olduğu gerçeğini görmüyor.

P. Sodır yoldaş birleşik-ortak devrim, birleşik örgüt-parti, ortak düşman vb. düşünceleri reddetmektedir. Düşüncelerinin üzerinde yükseldiği temel Kürt milliyetçiliğidir.

Kürt milliyetçiliğinin savunusunu Marksizm-Leninizmi savunma adına gerçekleştirip Kürt milliyetçiliği ile Marksizm-Leninizm'i birleştirmeye çalışıyor.

Bolşevizmin Kürt ulusal sorununda tavrı açık ve nettir. Bu açıklığı kitlelere maletmek, Kürdistanlı işçi ve emekçilerin tavrı haline getirmek için Marksizm-Leninizm adına savunulan Kürt milliyetçiliğine karşı da mücadele yürütmek görevimizdir. ✘

Irak ve Kürdistan'daki emperyalist işgal ve direniş hakkında bazı Kürt çevrelerinin tutumu üzerine

DÜŞÜNCELER...

A. Serdar
Ocak 2005

Stêrka Bolşewîk'in önceki sayısında [Sayı 28, Ekim 2004; "Irak'ta ulusal direniş" ve "işgale karşı antiemperyalist mücadele" üzerine notlar...] Irak ve Güney'deki gelişmeler üzerine, somut olarak da mevcut direnişi -abartarak- sahiplenilmesi gerektiği şeklinde gösterenlerin tavrı bağlamında Türkiyeli kimi devrimci kesimlerin/çevrelerin yaklaşımlarına ilişkin olarak özet bir değerlendirmede bulunmuş ve bazı sonuçlar ortaya koymuştum.

Sözkonusu yazıda kısa bir değerlendirme ile yetinmenin yeterli olduğu -gelinen yerde- daha iyi görülmektedir. Sorun, esasında Irak'ta, Sudan'da, Afganistan'da ve benzer türden direnişlerin sürdüğü yerlerdeki güncel durumun kendisinden ileri gelmiyor; doğrudan marksist-leninist yaklaşımın terk edilmiş olmasından kaynaklanıyor ve güncel durum aslında bu terkedilişe payanda yapılıyor. Esasında ezici çoğunluğunu küçük burjuva devrimcilerinin oluşturduğu bu cenahta ulusal kurtuluş ve antiemperyalist mücadele sorununda öteden beri derin bir yanılgı-hata ve neredeyse sistemleşmiş bir pragmatizm hakim olduğundan Irak özgülünde zaaflarını tekrarlamaları beklenen bir şeydi...

Bir kez daha komünist, marksist-leninist, devrimci iddiasında olanların kötü ünlü ÜÇ DÜNYA TEORİSİ üzerine ciddi olarak düşünmelerini; Irak bağlamında -ve benzer durumlarda- yaptıkları değerlendirmeleri bu teori ışığında bir kez daha gözden geçirmelerini öneriyoruz. Zira dünya ölçeğinde baş düşman baş çelişki tespitleri yapanların da yeniden tezlerinin üzerine düşünmeleri ve üç dünyacılığın üzerlerindeki etkileri hakkında düşünmeleri gerekir. Ve bugün (yarın başkası olur) emperyalizm denince her şeyi ABD özgülünde ele alan anlayışın da üç dünya teorisi ile ne tür bir yakınlığının olduğu üzerine durması iyi olacaktır.

BAZI KÜRT YAPILARIN YAKLAŞIMLARI

Bu makalede, Kürdistan'da sol, ilerici, ulusalcı hareket-çevrelerin ABD+İngiliz emperyalist devletlerinin işgali ve Irak'taki

direniş, Güney'deki gelişmeler bağlamındaki tavırları üzerine bir değerlendirme yapmaya çalışacağız. Hemen şunun bilinmesinde fayda var, Kürdistan'da kendini komünist, marksist-leninist olarak lanse eden veya bu iddiayı taşıyan çok az sayıda çevre bulunmaktadır. Yanısıra devrimcilik iddiasında bulunanların da yoğun olduğu söylenemez. Daha çok ulusalcı olduklarını söyleyenlerin yoğunluğu var; ancak bu ulusalcılığın da çok farklı tonlara-renklere sahip olduğunu vb. unutmamak gerekir. Öyle ki, ulusalcılık adına hareket ettiklerini iddia ettikleri halde "Kürt milliyetçisi" kimliğini dahi haketmeyenlerden bütünüyle parçacı davranıp ulusalcılığı içselleştirmemişlere değin vb. pekçok güç mevcut...

Onlarca parti ve çevrenin hepsinin tavrını aynı makalede ele almak bir dizi bakımdan doğru ve gerekli olmadığı gibi, değişik parçalarda mevcut onlarca parti ve çevrenin tamamının değerlendirmelerini bütünlüklü şekilde/birarada temin etmek vs. o kadar da olanaklı değil. Bu koşullarda esas olarak Kuzey'deki kimi çevrelerle (ve Güney'de PDK) sınırlı bir değerlendirme yapacağız.

Kürdistanlı çevrelerin ABD+İngiliz işgali bağlamında yaptıkları değerlendirmeleri, yaklaşımlarını vb. öncelikle aktarmak ve böylece ne dediklerini/yazdıklarını gördükten-öğrendikten sonra bir sonuç(lar) ortaya koymak doğru ve gereklidir.

▲ PSK/Kemal Burkay

Bir bakıma PSK'nın da görüşlerini açıklayan konumu itibariyle, bu kesim somutunda esas olarak Burkay'ın değerlendirmelerine yer vermek yeterli. Konu üzerine yaptığı iki ayrı analizde şunları belirtiyor:

"Irak olayında kimi sol çevreler, Bush'a, ya da Amerikan emperyalizmine karşı olma gibi bir gerekçeyle, El Kaide ve Taliban türünden bir ortaçağ fanatizmini, Irak'taki kanlı, şoven Saddam rejimini savunma gibi akıl almaz, gülünç bir duruma düştüler. Buna sağlıklı bir sol siyaset denebilir mi? Besbelli bu, şu bildik "düşmanımın düşmanı dostumdur" anlayışı.

(...)

Amerika egemen güçlerinin, üstelik Bush yönetimi gibi oldukça daha sağda bir yönetimin, Irak ve diğer Ortadoğu ülkeleri için demokrasiyi istemesi mümkün müdür, bu çıkarlarına uygun düşer mi? İşte sorun burada. Bize göre belli koşullarda düşebilir." **(Dema Nû, 15-30 Nisan 2004)**

Çok açıkça görüldüğü gibi "kimi sol çevreler"in "Saddam rejimini savunma"sının karşısına "Amerika egemen güçlerinin" bölgeye, bu arada Kürdistan'ın Güney'ine de demokrasi getireceğini savunarak çıkıyor ve böylece kendisi de eleştirdiği kesimler gibi (kendi ifadesi ile) "akıl almaz" ve "gülünç" duruma düşüyor! Dahası, karşı çıkmasına rağmen, aslında mevcut tavrıyla Burkay da "düşmanımın düşmanı dostumdur" esprisi temelinde hareket ediyor. Bir şey daha, eğer ABD Ortadoğu ülkelerine demokrasi getirecekse/getirebilecekse neden mesela önce Suudi ve benzer "ortaçağ fanatizmini" temsil eden devletlere demokrasi götürmediğini acaba K. Burkay bugüne kadar hiç kendisine sormuş mudur? Ya da şu ana kadar hangi ülkeye ABD veya İngiltere, Fransa, Almanya, Japonya, Rusya ve diğer emperyalist devletlerin demokrasi götürdüğünü, ya da demokrasi için yolu açtıklarını gösterebilir mi? Tarih, belgeler ve olgular buna HAYIR diyor. Eğer itirazı varsa kanıtlamak kendisine düşer...

K. Burkay, Dema Nû dergisinin 31 Ağustos - 15 Eylül 2004 sayısında ise şunları yazıyor:

"Bu işin bir yanı. Diğer yanına gelince, bugün Irak bakımından gözden kaçan, ya da bazı çevrelerin bilerek gözden kaçırdığı şudur: Amerika hangi nedenle Irak'ı işgal etmiş olursa olsun, orada demokratik bir rejim kurmayı çıkarlarına uygun buluyor.

(...)

Bizdeki solcuların çoğuna göre emperyalist Amerika koşullar ne olursa olsun herhangi bir ülkede demokrasi güçlerini desteklemez.

(...)

Her şey açık: Direniş güçleri denen kesim gerici bir savaş yürütüyor. ABD işgalinin bir an önce sona ermesi, egemen, demokratik ve barışçı Irak'ın gerçekleşmesi, bu kesimin yenilgisine bağlıdır."

Antiemperyalist bir politikanın savunucusu olmadığı için emperyalist işgal karşıtı bir tavır takınmasını zaten beklemiyoruz. Sorunumuz da bu değil; mesele emperyalist işgali, hatta daha da önemlisi bazı emperyalist devletleri demokratik rejimlerin kurulmasının öncüsü gösteren tavrını eleştirmek ve buradan hareketle somut olarak ABD ve İngiliz emperyalistlerinin (bu arada diğer emperyalist devletler de) Kürtler için ve güncel bakımdan da Güney için özgürlük getirdiği ve bunu kalıcılaştırmak istediği siyasetinin yanlışlığını ortaya koymaktır.

K. Burkay'dan aktardıklarımıza bakıldığında Amerika'ya karşı mücadele etmeye gerek yok, çünkü bu devlet artık eski devlet değil, öyleki başındaki sağcı başkana(!) rağmen demokrasi ve özgürlük getirmek için çağdışı rejimleri yıkmaya başlamış bir devlet karakterini kazanmış. İddia edilenlerin ne kadar gerçeklerle alay etmek anlamına geldiğini somut olarak belirtmeye bile gerek yok; Saddam ve Rumsfeld'in aynı karedeki yanyanalıkları her şeyi anlatmaya yetiyor. Dünün İran şahına desteğini vs. anmaya da lüzum yok; şu an Sudan'da, Orta ve Güney Amerika ülkelerinde yaptıkları ve en son yardım adı altında Endonezya'ya askeri çıkartma yapması herşeyi ortaya koyuyor. Dün özgürlükçü değildi Amerikan emperyalizmi, bugün de özgürlükçü değildir. Hiç bir ülkeye özgürlük götürmediğini, üstelik özgürlük götürüyorum adı altında kölelik ve esaret götürdüğü ise fazlasıyla belgelidir.

Kemal Burkay gibi düşünen, yani ABD'nin değiştiğini vs. belirten pekçok Kürt siyasetçisi var. Bunlardan biri de A. Zeki Okçuoğlu. Şöyle diyor:

"Dünyadaki bu değişimi [Bloklar arası gerginlik ve statükonun korunmasının çatırdaması vb. kastediyor-NB] kavrayamayan zihniyetlerin mensupları bu gelişmeleri sadece ABD'nin emperyal emelleri ile açıklamaya çalışıyorlar; bu doğru bir yaklaşım değil. Bu aynı zamanda tarihin akışının kaçınılmaz sonucudur. ABD tarihsel bir misyonu yerine getirme zorunluluğu ile karşı karşıyadır. Bunun dışında bir seçeneği de bulunmamaktadır." (Mustafa Aydoğan'ın sorularına verdiği yanıttan. 12 Ekim 2004)

Bu tespit/ler durduk yerde üretilmiyor. Bir ihtiyacın sonucu şekilleniyor ve bunu birilerinin dillendirmesi gerekiyor. Örneğin az çok komünizme şöyle ya da böyle inancı olan biri böyle bir "tarihsel misyon" türünden bütünüyle safsata kabilinde orijinal bir tespit ileri sürmez. Ama dün bir şekilde komünizme yönelmiş ve fakat "bloklararası gerginlik ve statüko çatırdayınca" erken uyanıp safını emperyallerin tarihsel misyonunu keşfetmekte bulmuş bazıları bu tür ileri görüşlülük yapabilmektedir. Görünen o ki Okçuoğlu komünizme küfre başladıktan sonra hızla Amerikan emperyalist devletinin tarihsel misyonunu ortaya çıkartma kazısına

gürmiş. Enteresan olanı ise "talih kuşunun" gelip Kürdün kafasına kondurulmuş olmasıdır! Başka bir tanımla ifade edersek Amerikan devletinin tarihsel misyonunun Kürtler üzerinde tekrar pahasına denenmek istenmesidir...

▲ KONGRA-GEL/Abdullah Öcalan

Abdullah Öcalan'ın yaklaşımları temelinde soruna yaklaşan bu partinin tavrı da özünde işgal karşıtlığı temelinde değil; bu parti aslında durumdan istifade etme esprisi penceresinden meseleyi ele alıyor. Şu değerlendirmeyi yapıyor:

"Diğer nedenlerin yanı sıra, bölgemizde yaşanan siyasal gelişmeler de bizi acilen böyle bir kongre toplamaya zorlamıştır. Dolayısıyla ABD'nin müdahalesini doğru okumak ve anlamlandırmak gerekiyor. ABD'nin Irak'a müdahalesi dar bazı ekonomik çıkarlar, salt petrol ya da egemen olma arzusu ile açıklanamaz. Bunlar ABD politikasının değişmeyen renkleri olsa da, olay esas olarak tıkanan sistemin aşılması hamlesidir. Ortadoğu'da eski statükonun aşılıp yenisinin kurulmaya başlandığı yeni bir sürecin başlatılmasıdır. Bu müdahaleyle Ortadoğu yeniden yapılandırılıyor. ABD'nin küresel çapta emperyal bir imparatorluk kurma peşinde koşuyor olması bu gerçeği hiçbir biçimde değiştirmez. Kaldı ki, ABD'nin bu hedefiyle Ortadoğu'daki otoriter, oligarşik ve teokratik rejimlerin mevcut gerçeği çelişki ve çatışma içindedir. Halkımızın geleceğini de yakından ilgilendiren bu gelişme karşısında elbette kayıtsız kalamayız. (...)

ABD'nin Irak'a müdahale ederek Saddam rejimini yıkması, hegemonik karakter ve amaçlarının varlığına karşın, bölgemizde demokratikleşmenin yolunu açmak açısından olumlu sonuçlar doğurmuştur. Koalisyon güçlerine karşı eski rejim yanlıları, dinci ve milliyetçi kesimlerden kaynaklanan belli bir direniş olsa da, sonuç itibariyle bakıldığında bunların başarı şansı yoktur. Yaşanan kaotik duruma rağmen süreç bölgenin yeniden ve demokratik yapılandırılması yönünde ilerlemektedir. Bu da Kürdistan Özgürlük Hareketi olarak bizim bölgenin demokratikleştirilmesi ve Kürt sorununun demokratik esaslarda çözülmesinde Kürtlerin artan stratejik önemine uygun daha atak ve inisiyatifli davranmamızın koşullarını sunmaktadır." **(Kürdistan Halk Kongresi Demokratik Kuruluş Belgeleri, Çetin Yayınları, Aralık 2003 İstanbul, sf. 18-19)**

Bu satırların Kemal Burkay'ın iddialarından bir farkı yok. Diğer parti ve yapıların tespitlerine, ortaya koydukları sonuçlara ve beklentilere bakıldığında, bu satırların ötekilerle özünde bir farkının bulunmadığını rahatlıkla söyleyebiliriz.

Birilerinin ilişkisi var, kimileri ilişki kurmanın yararına değiniyor ve başka bazıları ise gelişmelerin olumluluğundan bahsedip kendileri de buna dahil olmak/edilmek istiyorlar. Başka bir ifade ile hiç biri de anti-ABD'ci değil.

Yukarıdaki aktarma ışığında soruna yaklaşan Duran Kalkan Eylül 2004 itibariyle şunları belirtme ihtiyacı duyuyor:

"KONGRA-GEL, ABD çatışma halinde değil. Ne bizim böyle bir politikamız var ne de ABD'nin güncel politikası bunu gerektirecek durumda. Özgür iradeye dayalı bir ilişki olmak zorunda."

Açıkca görüldüğü gibi, Kongra-Gel yöneticileri ABD ile ilişki kurmaktan yana. Bunun nasıl bir ilişki olacağı vb. üzerine faraziyeler bazında bir şeyler ileri sürmektense, somut olanı belirtmek, yani aktardıklarımıza dayanarak Kongra-Gel'in ABD emperya-

lizmine karşı mücadele çizgisine sahip bulunmadığını tespit etmek gerekir. Demek ki, diğer pekçok Kürt ve Kürdistanlı çevre gibi, bu kesim de Amerikan emperyalizmine karşı mücadeleyi doğru ve gerekli bulmuyor, bilhassa "Kürt sorununun" çözümü için ilişkilenmeyi benimsiyor.

Bu çevre de ABD ile ilişki kurmak isteyebilir, kurabilir de. Ancak bu bağlamda ilginç olanı, ABD'nin Kongra-Gel'in isteğine rağmen bilinen siyasetini, yani imha etme ve sömürgeci TC politikalarına destek verme tavrını sürdürmede ısrar etmesidir. Dahası ilişki kurma talebine olumlu yaklaşması bir yana yakın zaman önce gerçekleşen üçlü zirvede görüldüğü gibi güncel politika bakımından da bir şekilde tasfiye etme planları geliştirmeyi tercih ediyor.

Peki nasıl olur da buna rağmen Kongre-Gel yöneticileri ilişki kurma ısrarını sürdürürler demeye gerek yok; çünkü burjuva reformist bir yapı açısından bu normal bir "çelişki"dir! Tıpkı Kürt sorununun [Kürt çevrelerinin önemli bir kesiminde KÜRT ULUSAL SORUNU söylemi bilinçli olarak kullanılmamaktadır. Kürtlerin ayrı bir millet/ulus olduğunu dışlayan "Kürt sorunu" belirlemesi yanlıştır.] çözüm yolunun AB üzerinden Diyarbakır'dan geçmesini savunanların çareyi AB'li emperyalist devletlerden görmesi gibi(!) anlaşılır bir çelişki olarak görülmelidir. Ne var ki, bu siyasetin, yani emperyalist devletlerin devreye girmesini savunan görüşün Kürt ulusunun ulusal sorununu çözemeyeceğini, bu anlamda Kuzeyli işçi ve emekçilerinin, ulusun özgürlüğünü ve ülkenin bağımsızlığını gerçekten isteyenlerin görevi sömürgeci düşmana karşı mücadele etmek olduğu kadar emperyalist devletlere karşı da mücadele etmektir.

▲ PWD-Osman Öcalan

Basında pekçok açıklamaları çıktı. İnternet üzerinde de görüşlerini yayınladılar, yayınlıyorlar.

Bazılarına bakalım:

"ABD'nin desteğini almanın Kürtler için eşsiz değerde olduğunu belirtiyoruz.

"Bu nedenle de ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi herkesten çok Kürtlere yaramaktadır.

"ABD'nin PWD'ye olumlu yaklaştığını belirttik.

"İddia edildiği gibi bize herhangi bir maddi destek vermemişti. Eğer ABD maddi destek verirse memnun oluruz." **(4 Ekim 2004 tarihli Evrensel gazetesinin sorularına verdiği yanıttan..)**

O. Öcalan, internet üzerinden yaptığı bir açıklama da ise şunları belirtiyor:

"ABD'nin Irak'a müdahalesi sadece Saddam rejimini yıkmakla kalmamış aynı zamanda Türkiye, İran ve Suriye rejimlerini de derinden sarsmıştır. Müdahale Kürt halkını özgürlüklerinden yoksun bırakan ve sınırsız şiddet kullanan egemenlik sisteminin dört ayağından birini götürürken, geride kalan üç ayak ise önemli oranda işlevini kaybetmiştir. ABD önderliğindeki koalisyon güçlerinden çekinen Türkiye, İran ve Suriye Kürtlerin üzerine gidemez duruma geldiler. Bu da Kürtlere özgürlüklerini elde etme fırsatını sunmuştur." **(12 Ekim 2004)**

Kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda konuya ilişkin söylediklerine bakıldığında söylem düzleminde bu kesimin daha açık yürekli ve samimi bir Amerikan yandaşlığı içinde olduğu çok açık. Ayrıca bir an önce sözkonusu devletle ilişki kurmayı özlediklerini belirtmeleri de samimiyetlerini ortaya koymaları bakımından dürüst bir tutum olarak görülmelidir.

Herkes kendi gerçek kimliğiyle ve ne istiyorsa, kiminle ilişki kurmak vb. arzusunda ise siyaset sahnesinde de bununla uyum içinde bir duruş gösterirse -uzun vadede- özgürlük ve bağımsızlık mücadelesine daha hayırlı bir katkı yapmış olacaktır.

Elbetteki Osmangillerin ve benzerlerinin tercih ettiği yol ve sundukları çözüm yolu Kürdistan'ı Amerikan emperyalizmine bağlıyor ve Kürt ulusunun özgürlüğünü Amerikan emperyalizminin ipoteğine koyuyor. Bu kesin. Haliyle şu ya da bu emperyalist devletle ilişki kurmanın; kurulacak ilişkinin ulusun özgürlüğüne hizmet edeceğinin vs. savunulacak zerre kadar bir yanı yoktur.

▲ PDK/Mesud Barzani

Bu partinin emperyalist devletlerle ilişki kurma bağlamındaki genel yaklaşımları üzerinde durmayacağız; somut olarak işgal ve sonuçlarına dair ne düşündüğünü ise Mesud Barzani ile Serbestî dergisinin yaptığı röportajdan aktaralım:

"**Serbestî:** *Sanırım 2001'in sonunda, siz Mam Celal'la birlikte, gizli bir şekilde Washington'a gittiniz. Washington yönetimi o sıra size herhangi bir garanti verdi mi?*

Mesud Barzanî: Tabii, Kürdistan'ın bugünkü durumuna baktığımızda Amerika'nın bize yaptığı yardımlar az değil. Amerika Kürtlerle ilgili çok bilinçli bir politika izledi. Tabii ki, Amerika her konuda istediğimiz gibi hareket etmiyor. Ancak Amerika'nın rolü bizim için çok önemlidir.

Serbestî: *Bilindiği gibi bu ayın sonunda işgal yönetiminin süresi bitiyor. İşgal yönetiminin sona ermesiyle birlikte, Amerika, ordusunun da Irak'ı terk etmesi yönünde yoğun tartışmalar var. Siz bu konuda ne düşünüyorsunuz?*

Mesud Barzanî: Hayır, biz bu şartlarda Amerika ve Britanya askeri güçlerinin Irak'tan çıkmasını doğru bulmuyoruz. Söz konusu olan askeri güçlerin, bu şartlarda Irak'ı terk etmesi, Irak'ta büyük bir kaosa yol açacaktır; muhtemelen büyük bir felaket meydana gelecektir. Tabii ki, biz hiçbir yabancı askeri gücün ne Kürdistan'da ne de Irak'ta kalmasını istemiyoruz. Zamanı geldiğinde tüm yabancı askerlerin Irak'ı terk etmesini istiyoruz ancak şimdi bunun zamanı değil." **(Serbestî, Sayı 16, Haziran-Temmuz 2004)**

M. Barzani değişik açıklamalarında ABD'nin işgaline karşı olmadıklarını belirtti. Kürt ulusal sorununun çözümü bağlamında sahip bulundukları program doğrultusundaki tutumlarını ısrarla savunan bir güç olarak dikkati çeken bu parti işgal güçlerine karşı siyasal tavır olarak mevcut durumdan istifade etmeyi öne çıkaran bir politika güderek hareket etmeyi tercih ediyor. Zaten öteden beri şu ya da bu emperyalist devletle ilişkisi olan ve görüşmeler yapan bir parti olarak ilişki kurmayı reddetmiyor. Anlayış olarak "bir büyük gücün desteğine ihtiyaç var" mentalitesine sahip oldukları için, bu büyük güç dün Sovyetler Birliği idi, dönem değişince ABD idi ve bugün somut olarak o büyük güçlerden ikisi doğrudan Kürdistan'da oldukları için dolaysız bir şekilde bu büyük güçlerin yanında konumlanmayı yanlış bulmuyor.

PDK için "Neden böyle yapıyor?" şeklinde yakınmaya ise hiç gerek yok. Kendilerine tam da uygun düşeni yapıyor ve üstelik bu kez önceki deneylerden de öğrenerek daha başarılı bir grafik gösteriyor.

ABD ile ilişkileri doğru ve gerekli bulan politikalarıyla, herhalde emperyalist işgale karşı peşmergelere silah başı çağrısı yapacak halleri yoktu. Kürdistan'ın Güney'ini

yönetmeye talip bir amaç taşıyan Kürt burjuvazisinin, üstelik bir biçimde zaten kendi bölgesini yöneten "iktidar"daki Kürt burjuvazisi olarak Amerikan işgaline karşı çıkmasını beklemek abesle iştigaldir.

Şu ana kadar (ve hâlâ) güdük bir Kürt iktidarı var ve bu sınırlı yapısıyla yönetici durumda bulunan burjuvazi herhangi bir emperyalist devletten kendisini koruyacak/tanıyacak temelde destek bekliyor. Farzedelim ki yakın bir gelecekte bu destek alındı, o zaman bugünkü iktidar güçleri gerçekten de iktidarı ellerine geçirenler olarak egemen yönetici konuma gelecek ve evet kimlik değiştireceklerdir. Vb.

Kürt komünistlerine düşen görev, olgular temelinde meseleye yaklaşmaktır. Biz PDK'nin ABD işgaline karşı çıkmasını beklemiyoruz. Çünkü politikaları ve amacı böyle bir karşı çıkışa imkân sunmuyor. Dönemsel olarak da, geçici bir süreliğine anti-ABD'ci davranmasının zemini/koşulları yoktur. Hal böyle iken ne diye olmayacak bir şeyin peşine düşüp zaman kaybedelim ki!? Boş bir beklentiye kapılmaktansa, Güneyli halkımıza PDK politikalarının gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü getirmeyeceğini anlatmak ve somut olarak ABD hayranlığıyla Kürdistan'ın özgürleşemeyeceğini propaganda etmek... bu göreve yoğunlaşmak doğru olanıdır.

ABD HAYRANLIĞINA KARŞI MÜCADELE

Her halkın, ulusun özgürlük ve ulusal kurtuluş mücadelesi sürecinde emperyalist devletlerle ilişki kuranlar, kurmak isteyenler çıktığı/çıkacağı gibi bizim ulusal kurtuluş mücadelesi sürecimizde de emperyalistlerle ilişki kuranların ve kurmak isteyenlerin varolması oldukça anlaşılırdır. Ulusun değişik sınıf ve katmanlardan, farklı politik kesimlerden vs. oluştuğunun bilincinde olarak, her ulusun ulusal mücadele sürecinde yaşananların bir biçimde bizde de cereyan etmesi hiç de garip değildir. Herhalde Kürt ulusu ve mücadelesi yalnızca proletaryadan ve komünistlerden müteşekkil değil ki biz de emperyalist devletlerle ilişkilenenler karşısında ürpertiye kapılalım ve "olmaz böyle şey" diyelim. Hayır, bilakis ulusal mücadele sürecinde böylesi gelişmelerle çok fazla karşılaşacağımızın bilincindeyiz.

Ulusumuzun bir kısmını oluşturan değişik burjuva kategorilerin temsilcilerinin şu ya da bu emperyalist devletle ilişki kurmaları ve kurmak istemeleri normaldir ve fakat bu normal olan durum hiç bir şekilde bütün bir ulusa maledilemez. Bazılarının yaptığı gibi, kimi kesimlerin bazı ilişkilerinden hareketle bir bütün olarak Kürt ulusu "uşak", "işbirlikçi" vb. zırvalıklarına maruz bırakılamaz. Doğru olanı, kimin emperyalistlerden yana kimin karşı olduğunu özenle ortaya koymaktır. Burada politik yapıların ve mücadeleye önderlik eden/lerin siyasal kimlikleri ve pratik duruşları ile genel olarak ulusu oluşturan kitlelerin tavrının kendi özgüllerinde ortaya konması büyük önem taşır. Özellikle toptancı yaklaşımlardan, önyargılı tavırlardan, basit ve kolaycı davranışlardan kaçınılmalıdır.

Kürdistan'daki antisömürgeci ve antiemperyalist mücadeleye sorumlu yaklaşanların olgular temelinde meseleye yaklaşması esastır. ABD ya da bir başka emperyalist devletle ilişkisi olan ve ilişki kurmak isteyenlere karşı da sorumluluk duyarak yaklaşmak; sekter ve liberal tavırlardan uzak durmak gerekiyor.

Amerikan emperyalist devletine dayana-

rak Kürt ulusunu "kurtaracaklarını" iddia edenlerin görüşleri bize garip gelebilir, ama yanılmamak gerekir ki bunlar ileri sürdükleri tezlerinden gayet ciddidirler ve söyledikleri hayli yaygın bir kabul görmektedir.

Emperyalist devletleri ulusumuza şirin göstermeye çalışan bu tür politikalara karşı çok kapsamlı ve sistemli bir ideolojik mücadele yürütmek gerekir. Emperyalist devletlerin ve somut olarak Amerikan emperyalizminin Kürtlere özgürlük getirmediğini, getiremeyeceğini sürekli bir şekilde ve ısrarla işlemek en önemli görevlerimizden biri olmalıdır.

Güya Kürt ulusunun kurtuluşu için ABD'nin çaba sarfettiğini propaganda edenlere karşı:

▼ ABD'nin Doğu'da Mehabad Kürt Cumhuriyeti'nin yıkılması için elinden geleni yaptığını;

▼ Güney'de Mart Otonomisi'nin yıkılması için koşulları hazırladığını;

▼ Halepçelerin, Enfallerin yaşanılmasına zemin hazırladığını;

▼ Kuzey'de TC devletinin barbarlığına bütünüyle onay verdiğini;

▼ Kürt ulusunun şu ana kadar özgürlüğünü elde edememesinin önündeki en büyük engellerden birinin ABD'nin sömürgeci düşmanlarımızı destekleyen ve statükoyu koruyan politikaları olduğunu;

▼ Bugün yeniden sözde yeni Irak/özgür Irak yaratma sevdasında ısrarla üniter Irak tezini savunan tekrardan Irak Arap egemenlerine -kendisine bağlı olmak kaydıyla- devretmek isteyenin de aynı Amerikan emperyalist devleti olduğunu;

▼ Bütün bunların sonucu olarak, ne sağcı Bush ve ne de "solcu" Kerry'nin marifetleri değil, Amerikan burjuvazisinin/büyük kapitalistlerinin çıkarları neyi gerektiriyorsa Amerikan emperyalist devletinin yöneticilerinin onu yapmak zorunda olduklarını...

Bu gerçekleri çok yalın bir şekilde ortaya koymak Kürt komünistlerinin en önemli güncel görevidir.

ABD'YE KARŞI OLMAMANIN BAZI GEREKÇELERİ...

► Baas+Saddam diktatörlüğünün yıkılması...

Güney'deki Kürtler arasında, özellikle de önderliğe yakın Kürt kesimleri arasında ABD'ye karşı belirgin bir karşı çıkışın olmayışının en önemli nedenlerinden biri de, ABD'nin öncülüğünde Saddam rejiminin yıkılması, yani son otuz yılın (doğrudan tanıklığı yapılan on yılların...) Irak sömürgeci devletinin temsilcisi Baas yönetiminden kurtulmalarının yarattığı politik ortamın çok büyük rolü vardır.

Sömürgeci Baas rejiminin -neredeyse- on iki yıla yakın bir zaman Güney'in büyük bir kesiminde politik iktidarının bulunmayışının doğrudan ABD öncülüğündeki kimi güçlerin eliyle sağlanmış olmasının; Kürtlerin kendi kendilerini yönetir hale gelmelerinin; Kürdistan Federe Devleti'nin kurulmasının vb. ABD tarafından yaratılan imkânlarla elde edildiğine bizzat tanıklık eden Kürt kitleleri kendilerini Saddam'dan kurtaran ABD'ye karşı sanki ödemeleri gereken bir borçları varmış gibisinden bir duygu ve yaklaşım içinde hareket etmektedirler. Bırakın ABD'ye kafa tutmayı bilakis ABD'ye şükranlarını sunmaktadırlar. Geniş halk yığınlarının böylesi bir tavır sergilemeleri kuşkusuz ki başlarındaki önderliklerin marifetiyle mümkün olabilmektedir. Sürekli bir büyük gücün desteğiyle ancak kendilerini yönetir hale gelebileceklerini ve düşmanla

rından kurtulabilmek için de büyük bir gücün desteğine ihtiyaç duyduklarını savunan ve bu çizgi doğrultusunda kitleleri eğiten (onlarca yıl, hatta neredeyse seksen yıldır bu içerikte bir propaganda ile kitleler yönlendirilmektedir...) siyasi önderliğin çabalarının ürününü topladığını teslim etmek lazım.

Bu olgu, ancak bu durumun Kürdistanlı işçi ve emekçilerin gerçek kurtuluşunu sağlayamayacağını, ABD veya bir başka büyük gücün şemsiyesi altında özgürlüğün ve bağımsızlığın gelemeyeceğini; somut olarak emperyalist işgale karşı çıkılmadan ve emperyalist işgal güçleri ülkeden atılmadan özgürlük ve bağımsızlıktan bahsedilemeyeceğini Kürt komünistleri olarak bizim Kürdistanlı halk kitlelerine anlatmamız ve bu temelde kazanmamız gerekiyor.

► Saddam dönemi Irak'ını geri getirmek isteyenlere karşı tepki...

ABD+İngiliz işgaline karşı çıkanların içinde Baas-Saddam rejimi döneminde iktidarı elinde tutan kesimlerin küçümsenmeyecek bir rolü ve güçleri olduğu çok açık. Bunlar gayet net bir şekilde geçmiş iktidarı geri getirme derdindeler ve bunu gizleme gereği de duymuyorlar. Geçmişte Irak ve Kürdistan'da katı bir gerici-faşist diktatörlüğün uygulayıcıları olan bu kesimin tekrar iktidar olma şansını yakaladıklarında aynısını-benzerini yapmak istedikleri kendi beyanları içinde yeralmaktadır. Bu gerici diktatörlüğün geçmişte neler yaptıklarını burada ayrıntılı ele alma şansımız yok; ama Kürdistan'ın Güney'inde yaptıklarından bazılarını sıraladığımızda, Güneyli Kürt halk yığınlarının Baas-Saddamcılarla neden aynı karede yeralmak istemedikleri az-çok anlaşılır hale gelecektir.

Mart otonomisini yıkan bu rejimdir; hemen sonrasında topyekün saldırıya geçen aynı yöneticilerdir. Enfal hareketinde 180 bin Kürdü, sırf Kürt oldukları için Arap çöllerinde yokeden Baasçılar-Saddamcılardır. Halepçe bunların eseridir. 4000 yerleşim birimin yakılıp-yıkılmasının, sürgünlerin vb. sorumluları-yöneticileri ve uygulayıcıları bugün Amerikan işgaline silahlı direniş göstermektedirler.

Bazıları, bu durumda Kürt çevrelerinin, kimliklerinde yalnızca barbarlık yazan bu faşist çetelerle yanyana olmalarını bekliyor. Ve Baas-Saddam artıklarının yanında Kürtleri görmeyince de inanılmaz ölçüsüzlükte Kürtlerin hain-uşak-savaş ağası vs. oldukları teraneleri öne sürülüyor.

Buna karşı, bir dizi Kürt çevresinin tepkiyle bu beklentiye ters yanıt vermesi anlaşılırdır. Ancak iki taraflı bir hata da böylece birbirini tamamlamış olmaktadır. Bugün Kürt proletaryasının ve emekçilerinin elbetteki Baas-Saddam artıkları ile aynı kare de yeralmamaları gerekir ve fakat iki düşman tarafın birbiriyle savaşında Kürt proletaryasının ve emekçilerinin görevi bu iki düşmana karşı da mücadele yürütmektir. Yoksa Baas-Saddam artıklarıyla, El Kaidecilerle aynı safta görünmemek kaygısıyla meseleye yaklaşıp işgal karşıtı ve devrimci temellerde işgale karşı mücadeleden kaçınmak çare değil, doğru da değildir.

Kimi Kürt yapılarının olayın sadece işgale karşı çıkanların kimliklerine atıfta bulunarak meseleye yaklaşmaları ve özenle Amerikan+İngiliz işgaline karşı Kürt emekçilerinin görevlerinden bahsetmemeleri ve bilakis Amerikan'ın "Kürt dostluğu" politikaları ile yetinmeleri bilinçli yapılmaktadır. Görevlerimizden biri de bu konudaki durumu devrimci yönde değiştirmeye uğraşmaktır.

► Baas-Saddam dönemine hayran olanla-

ra karşı duyulan tepki...

Türkiyeli pekçok çevre, yeni Irak bayrağı üzerine bir dizi enterasan senaryo üretti. Kimine göre "kölelik bayrağı" idi kimine göre "bir bez parçası" vs. Ya da devrimcilik, sosyalistlik adına gösterilerde Baas dönemi Irak bayrağının taşınması bazılarınca vazgeçilmez bir tutku haline getirildi.

Bu yaklaşımlar ve tablo karşısında doğal olarak tepkiler gelişti.

Baas dönemi Irak bayrağı direniş bayrağı imiş şeklinde sorunu ortaya koyanların içine düştüğü açmaz belki kendilerine fazla dokunmayabilir, fakat sömürge bir ulusa mensubiyetin verdiği anlaşılır ulusal hassasiyet sahibi yığınla Kürdün bu tablo karşısında tepki duyması çok normaldir. İstanbul sokaklarında Kürt bayrağını elinc almaya bile tenezzül etmeyen egemen ulus devrimcisinin Irak bayrağını kendine bayrak etmesi karşısında yalnızca sıradan Kürt değil, politik kesimlerin de tepki duyması anlaşılırdır.

Bu tepki eleştiri düzleminde önc çıkarılır ve hatalı olan egemen ulus devrimcileri düzeltilmeye çalışılırsa olumlu bir iş yapılmış olacaktır. Yoksa çareyi emperyalist devletlerden aramak Kürt emekçilerinin işi olmamalıdır. Baas bayrağını taşıyanların karşısına Amerikan bayrağıyla çıkılmamalıdır.

► Büyük devletlere yönelme eğilimi...

Kürt ulusunun mücadeleci kesimlerinin çok büyük emek ve zahmetlerle yürüttükleri ulusal kavgada, dışarıdan bir büyük güce dayanma eğilimi her zaman korunmuştur. Berzenci'den, Seyit Rıza'dan; Kadı Muhammed'den, Mustafa Barzani'ye kadar bir dizi mücadelenin önderlikleri dış bir güç, dünya siyasetine yön vermede ağırlığı olan bir güç arayışını savunmuş ve buna da uygun davranmışlardır. Ve fakat bu güçler için Kürt ulusunun özgürlüğü ve Kürdistan'ın bağımsızlığı değil, kendi çıkarları (bir dönem Sovyetler Birliği hariç) belirleyici olmuş ve her defasında hareket yenilgiye uğramıştır. Bugün de neredeyse benzer bir gelişme yaşanmaktadır. Güney somutunda emperyalist devletlere, somut olarak da ABD'ye karşı çok güçlü bir beklenti vardır. Bu gelenek ve pratik çok doğal olarak Kürt ve Kürdistan toplumu içinde emperyalizme karşı mücadele çizgisinin gelişmesini önlemiş ve emperyalizme "kafa tutan"lar neredeyse "aklını kaçırmış" muamelesine tabi tutulmuştur ki, bugün bu en doruk noktasına varmıştır.

► Perinçekçi takımın 2. İsrail ve Judaik devlet tezine tepki...

Türkiyeli bazı gözü dönmüş azgın şoven ve sosyalşoven çevrelerin Güney'deki oluşum için ve genel olarak Kürt ulusunun ulus olarak kimi haklarının alınması yönündeki çabalara karşı ısrarla 2. İsrail vb. temelindeki saldırganlıklar bir dizi Kürt çevresinde müthiş bir tepkiye neden oldu ve buna mukabil karşı tepkinin doğru yöne kanalize edilmesini sağlayacak güçlerin yokluğu nedeniyle haklı olarak 2. İsrail suçlamasına karşı gelinirken bu kez Amerikan emperyalizminin desteklenmesi ve en azından Amerikan+İngiliz işgalinin anlaşılır gösterilmesi tutumu içine girilmesi -belki de- 2. İsrail tezini öne çıkaranlar kadar Kürt ulusunun özgürlük mücadelesine ve Kürdistan'ın bağımsızlığına zarar vermektedir. Varsın Yalçın Küçük istediği kadar "Barzani ve Talabani'nin İbrani kökenli olduğunu, orda kurulmakta olan devletin bir Kürt Judaik devlet olduğunu söylüyorum." desin... Bu yaklaşım karşısında elbetteki "bundan bir şey çıkmaz" deyip olayı orada bırakmamak lazım, ancak ırkçı Küçük'ün tavrına tepki olarak "Kürdün ABD'ye kafa tutma gibi dertle-

ri olmadığını, ABD düşmanlığı Kürtlere bir faydası olmayacağını" söylemek de Kürt ulusunun kurtuluş mücadelesine zarar vermektedir. Çünkü Amerikan emperyalizminin (tıpkı öteki bütün emperyalist devletler gibi) Kürt ulusunun kurtuluşunu sağlama diye bir derdi yoktur ve onun için belirleyici olan çıkarlarıdır; bugünkü çıkarları içinde en önemli olanlarından biri ise Kerkük petrol rezervlerine konmaktır...

Kürdün emperyalizme kafa tutma derdi vardır-yoktur kısır döngüsüne girmeye gerek yok. Elbetteki böyle bir genelleme yapılamaz. Doğru, Kürt burjuvazisinin ABD'ye kafa tutma derdi olmaz, ama Kürt işçisinin, emekçisinin, yoksul köylülerinin, işsizlerinin, gençliğinin evet ulusal özgürlükten ve bağımsızlıktan yana olan herkesin ABD emperyalizmine kafa tutma, yalnızca ABD emperyalizmine de değil bütün olarak emperyalist sisteme ve böylece emperyalist devletlerin tamamına kafa tutma derdi, hem de ciddi ve acil olarak bu kafayı kaldırma derdi vardır ve olmak zorundadır. Yoksa sittin sene ne Kürt ulusu gerçek anlamda özgürlüğüne kavuşur ve ne de bağımsız Kürdistan "rüyası" gerçeğe döner. Bir kez daha vurgulamamız gerekir ki, egemen ulusa mensup ırkçı, şoven ve sosyalşoven kesimlere tepki olarak emperyalist devletlere mandacılık yapmak bir o kadar zararlı ve tehlikelidir.

DOĞRU TUTUM NE OLMALI?

Halihazırda Kürdistan'da gerçekten komünist kimliğine layık bir parti yok. Bu, ama, varolan komünistlerin doğru bir siyasi çizgiye sahip bulunduklarını dıştalamamali. Mevcut durumda ulusal mücadeleye değişik kategorilerdeki burjuva kesimlerin önderlik etmesi neticesinde ortaya çıkan politik tabloda anormal olan fazla bir şey yok. Mesele burjuva Kürtlerin yaptıkları her şeyi Kürtlerin özgürlüğü için yaptıklarını açıklamaları ve bu beyanlarının küçümsenmeyecek bir kitle tarafından kabul görmesidir. Bizce burjuva önderliklerin emperyalist işgal bağlamında içine girdikleri tutumları itibarıyla Kürt ulusunun ulus olarak problemini çözmeye muktedir olamayacakları fazlasıyla açığa çıkmıştır.

Yalnızca Güney'de değil, neredeyse bütün parçalarda emperyalizme ve onun bir bölüğünün bugün Irak ve Güney özgülünde gerçekleştirdiği işgale karşı ulusun gerçek kurtuluşu ve ülkenin bağımsızlığı yönünde hareket eden bir gelişmeden bahsedilemez.

Emperyalizmden, emperyalist devletlerden medet umarak Kürt ulusunu yeni bir maceraya sürüklemek belki geçici olarak bir kazanım yaratabilir ancak orta ve uzun vadede bu ilişkinin ulusun ve ülkenin başına bela olacağı kesindir. Gözüken odur ki, özellikle de ABD emperyalist devleti merkezi Irak devletini ayakları üzerine oturtuktan sonra Kürtlere bugün için gösterdiği alicenaplıktan yüzgeri edecektir. Şimdiden bir dizi gelişme buna işaret etmektedir. Her şey bir yana ısrarla uniter Irak tezinin savunulması bunu göstermektedir.

Velhasıl Güney Kürtlerini çok büyük bir tehlike beklemektedir. Güney'de somut olarak bir idari yapılanma var ve haliyle getiri-götürü hesaba katıldığında mevcut mevzinin kaybı büyük olacaktır. Ancak gelişmenin yalnızca Güneyle sınırlı tutulması yanlışına düşmemek gerekir. Zira Kuzey başta olmak üzere, Güneybatı ve -olası gelişmelere bağlı olarak- Doğu'da da ciddi şekilde ABD ile ilişkilenme hevesinin büyüdüğünü ve bunun ileride çok kapsamlı bir tehlikeyi kapımıza

dayatacağını görmemiz lazım.

Irak ve Kürdistan'ın Güney'inin işgali bağıntısında bir dizi Kürt çevresinin antiişgalci bir tavır takınmamış oluşu; işe yalnızca Güney'deki idari yapının korunması penceresinden bakmaları ve işgal karşıtı görüş ve düşünce ileri sürmemeleri bilakis sanki böyle bir sorun yokmuş tutumu takınmaları alenen eleştirilmeli ve mahkum edilmelidir. Uzun zamandır Güney'de bir şekilde ABD işgali zaten vardı. Çekiç Güç ve uçuşa yasak sınır çizimleri vs. yeni şeyler değil. Elbetteki son işgal ile kıyaslanamaz, ancak Güney ve emperyalist işgal birlikte ele alındığında, evet 90'ların başından bu yana Amerikan emperyalistlerinin işgalinden bahsetmek gerekir.

Peki hangi Kürt çevresi bu emperyalist işgal durumuna karşı bir politika geliştirdi? Mesela Çekiç Güç'ün işgalini istemiyoruz diyen oldu mu? Ya da sömürgeci devletlerin işgaline haklı olarak derhal son verilmesini isteyen Kürt çevreleri neden derhal Amerikan işgaline son demediler, demiyorlar!? Pekçok örgüt (Örneğin KKP, Kawa ve Rizgari...) bu konularda neden susmayı tercih ediyorlar...

Kürt komünistlerinin tavrı diğer bütün Kürt çevrelerinin tavrından nitelik olarak farklıdır. ABD ve İngiliz emperyalist devletlerinin işgali karşısında Kürdistanlı işçilerin, emekçilerin, köylülerin; ulusun gerçek kurtuluşunu ve ülkenin bağımsızlığını isteyenlerin görevi bu işgale karşı mücadele etmektir.

Emperyalist işgal objektif olarak iç düşmanın iktidar mekanizmasında bir değişiklik yaratmıştır. Bu gelişme elbetteki Güney'deki halkımızın mücadelesine olumlu şekilde yansımıştır, ancak bu hiçbir şekilde doğan fırsattan istifade ederken önceki işgalcinin -bir biçimde- yerine gelen ve asli görevi de yeni bir iç düşman mekanizması kurmak olan mevcut işgalci devletlerin kutsanması ve onların yanında yeralınması anlamına gelmez, gelmemelidir.

Şu an da yapılması gereken asıl şey doğan fırsattan Güney özgülünde bağımsız Kürdistan istemi temelinde hareket etmek ve ayrılmayı, ayrı bir devlet kurmayı merkeze koymaktır. Ayrılma siyasetinde ısrar aynı zamanda uniter Irak savunusunda direten işgalcilere karşı da mücadeledir.

Güney'de bağımsız Kürdistan istemi temelinde mücadele somut olarak işgalci güçlerin geri gitmelerini istemek anlamına gelmektedir. Aynı şekilde bu Irak'ta direnen işçi ve emekçilerin, gerçekten Kürtlerin de özgürlüğünü isteyen temelde direnen kesimlerin işini kolaylaştıracaktır.

Bu bağlamda geçen Eylül-Ekim aylarında Güney'deki kitlelerin gösterilerde geleceklerine dair olumlu bir çıkış yapmaları son derece önemlidir. Süleymaniyeli emekçi kitleler başta olmak üzere, değişik yerleşim birimlerindeki Kürt halk kitlelerinin geleceklerinin nasıl bir idari yapılanma çerçevesinde olacağına ilişkin taleplerini dile getirmeleri, federasyon ve bağımsızlık istemlerini öne çıkarmaları ve dahası gelecekleri hakkında karar alınırken kendilerine danışılmasının ve görüşlerinin alınmasını ısrarla vurgulamaları tarihsel önemdedir. Ne varki bu gösterilerde mutlaka dile getirilmesi ve tavır takınılması gereken çok önemli bir şey yapılmamıştır: emperyalist işgale karşı mücadele çağrısı... Halbuki Süleymaniyeli kitleler bu gösteride somut olarak emperyalist işgale karşı çıkmalıydılar. İşgalin hem Irak için ve hem de Kürdistan için kabuledilemez olduğunu haykırmalıydılar. ✘

Irak ve Kürdistan'daki emperyalist işgal ve direniş hakkında bazı Kürt çevrelerinin tutumu üzerine düşünceler" başlıklı yazı üzerine

NOTLAR...

B. Fırat

31 Mart 2005

Stêrka Bolşewîk'in 28. sayısında, " "Irak'ta ulusal direniş" ve "işgale karşı antiemperyalist mücadele" üzerine notlar" başlıklı A. Serdar imzalı bir yazı yayınlandı. Bu yazıya tavır takınan, B. Fırat imzalı, " "Irak'ta ulusal direniş" ve "işgale karşı antiemperyalist mücadele" üzerine notlar" başlıklı yazı üzerine" başlıklı yazı, Stêrka Bolşewîk'in 29. sayısında yayınlandı.

A. Serdar Stêrka Bolşewîk'in 28. sayısında yayınlanan yazısında; Irak ve Güney Kürdistan'ın işgal edilmesine karşı, "Türkiyeli bir dizi devrimci çevrenin" takındıkları "hatalı-yanlış" tutumu kendi bakış açısına göre eleştiriyordu.

A. Serdar yoldaş, kendisinin eleştirdiği "bir dizi devrimci çevre" yanında, kendisi de işgal ve işgale karşı mücadele konusunda yanlış pozisyonda bulunuyordu. Bu yanlış pozisyonu Stêrka Bolşewîk'in 29. sayısında yayınlanan yazıda eleştirmiş, doğru tavrın ne olması gerektiğini ortaya koymuştuk.

A. Serdar yoldaş eleştireceğimiz yazısında da aynı bakış açısını koruyarak "bazı Kürt çevrelerinin tutumu"nu eleştiriyor. Biz de konu ile bağıntı içerisinde, A. Serdar yoldaşın kimi önemli noktalardaki yanlış pozisyonlarını eleştirip tavrımızı ortaya koymaya çalışacağız.

"Bu makalede, Kürdistan'da sol, ilerici, ulusalcı hareket-çevrelerin ABD+İngiliz emperyalist devletlerinin işgali ve Irak'taki direniş, Güney'deki gelişmeler bağlamındaki tavırları üzerine değerlendirme yapmaya çalışacağız." biçiminde tavır takınan A. Serdar yoldaş, yazısında PSK/Kemal Burkay, Kongra-Gel/Abdullah Öcalan, PWD/Osman Öcalan, PDK/Mesud Barzani vb. gibilerinin Irak ve Güney Kürdistan'ın işgal edilmesi, işgale karşı mücadele, işgale karşı direnişin değerlendirilmesi noktalarında takındıkları tavırları, kendi bakış açısına göre eleştirip tavır takınıyor.

A. Serdar yoldaş; kendi deyimiyle "doğrudan marksist-leninist yaklaşımın terk edilmiş" olunmasından rahatsızdır. Eleştirilenlerin nitelikleri, onların hiçbir zaman mark-

sist-leninist olmadığı bilindiğinde vb. sözkonusu kesimlerin Marksizm-Leninizmi terketmiş olduklarından bahsedilmeyeceği gerçeğine rağmen A. Serdar yoldaş böyle bir tespit yapıyor... Ve bu boşluğu doldurma, kimilerinin terk ettiği marksist-leninist yaklaşımı savunma, tamamlama iddiasındadır. Bu iddiaya ne kadar sahip çıktığını pozisyonları bağlamında göreceğiz.

EZİLEN ULUS BURJUVAZİSİNE KARŞI TAVIR

A. Serdar PDK ve Mesud Barzani'nin işgal ve işgale karşı mücadele bağlamında takındığı tavrı eleştiriyor ama *"Bu partinin emperyalist devletlerle ilişki kurma bağlamındaki genel yaklaşımları üzerinde"* durmayı gereksiz buluyor.

A. Serdar'ın tam da gereksiz bulduğu yaklaşımın Irak ve Güney Kürdistan'ın işgal edilmesinde KDP ve YNK'yi emperyalistlerle işbirliğine götürdüğü olgudur. Yoldaş bu noktayı es geçme tavrı takınıyor. O eleştirisinin başına emperyalist devletlerle, sömürgeci devletlerle kurulan ilişkilerin, pazarlıkların, PDK'yı işbirliğine götürdüğü gerçeğini koymuyor. Tam tersine A. Serdar yoldaş; *"PDK için "neden böyle yapıyor?" şeklinde yakınmaya ise hiç gerek yok. Kendilerine tam da uygun düşeni yapıyor ve üstelik bu kez önceki deneylerden de öğrenerek daha başarılı bir grafik gösteriyor.*

ABD ile ilişkileri doğru ve gerekli bulan politikalarıyla, herhalde emperyalist işgale karşı peşmergelere silah başı çağrısı yapacak halleri yoktu. Kürdistan'ın Güney'ini yönetmeye talip bir amaç taşıyan Kürt burjuvazisinin, üstelik bir biçimde zaten kendi bölgesini yöneten "iktidar"daki Kürt burjuvazisi olarak Amerikan işgaline karşı çıkmasını beklemek abesle iştigaldir." yaklaşımını önplana çıkararak, bir anlamda PDK'yı olumlama tavrını takınıyor.

Peki de sonuç nedir? PDK'nın işbirlikçiliği. Bunu tespit etmek abesle iştigal midir? Yoksa yapılması gereken, bir gerçeğin tespiti midir? Kendilerine komünist diyenler açısından esas sorun, Barzani ve benzeri siyasetçilerin tavırlarının nedenini ortaya koyup işbirlikçiliğin anlaşılır olduğunu tespit etmek değil, işbirlikçi siyasete karşı mücadele etmek, bu görevi öne çıkarmaktır. Her kim ki Kürdistanlı komünist olduğunu iddia ediyorsa, Kürt burjuva siyasetçilerinin emperyalistlerle işbirliğine karşı mücadeleyi de tespit etmek zorundadır. Aksi halde görevinden kaçma, burjuva milliyetçiliğine, işbirliğine destek sunma konumuna girer.

A. Serdar PDK'yı "Kürt burjuvazisinin" temsilcisi, "burjuva milliyetçi" örgüt görme durumundadır. Bu değerlendirme A. Serdar açısından PDK'yı olumlamanın önünde engel degildir.

"Ulusumuzun bir kısmını oluşturan değişik burjuva kategorilerin temsilcilerinin şu ya da bu emperyalist devletle ilişki kurmaları ve kurmak istemeleri normaldir ve fakat bu normal olan durum hiç bir şekilde bütün bir ulusa maledilemez."

"Amerikan emperyalist devletine dayanarak Kürt ulusunu "kurtaracaklarını" iddia edenlerin görüşleri bize garip gelebilir, ama yanılmamak gerekir ki bunlar ileri sürdükleri tezlerinden gayet ciddidirler ve söyledikleri hayli yaygın bir kabul görmektedir."

A. Serdar yoldaşın yazısında, burjuva milliyetçisi örgüt olan PDK'yı, işgal ve işgale karşı mücadelede takındığı tavrın eleştirisi, teşhiri önplana çıkmıyor. Yazıya damgasını vuran eleştiri, teşhir değil, olumlama tavrıdır. Aktardığımız alıntılarda, A. Serdar'ın

tavrı PDK'yı olumlayan, PDK'nın kuyruğunda yer alan bir tavırdır.

PDK burjuva milliyetçisi bir örgüttür. Niteliği gereği emperyalist ülkelerle, Kürdistan'ı işgal ve ilhak eden bölge sömürgeci devletleriyle girdiği ilişkiler, onu Irak ve Güney Kürdistan'ın işgal edilmesi noktasında ABD emperyalizmi ile işbirliğine girmesine, işgalin Güney Kürdistan'da yerel ayağı olmasına yolaçmıştır. PDK'nın izlediği siyaset sonucu başka türlü olması da mümkün değildi. PDK kendi siyaseti için doğrusunu yapmıştır. Başka türlü tavır takınması da beklenemezdi.

Şimdi denilebilinirki, aynı değerlendirmeleri A. Serdar da yapıyor. Aranızda ne fark var? Bizimle A. Serdar yoldaş arasında PDK'yı değerlendirme bağlamında yaklaşım farklılığı vardır. A. Serdar eleştirdiğimiz yazısında, önplana çıkardığı yan "başka türlü yapamazlardı", "başka çareleri yoktu" yaklaşımı ile PDK'yı olumlama, dolaylı olarak da olsa onları savunma konumundadır. Eleştiri gibi görünen açıklamalar, gerçekte PDK'nın işbirlikçi olarak teşhirini merkeze koyanlara karşı -yani bize karşı da- PDK'nın işbirlikçi olarak adlandırılmasına karşı çıkmanın açıklamalarıdır.

Bizim emperyalist, sömürgeci işgale karşı mücadele ederken aynı zamanda Kürt ulusundan işçi ve emekçilerin bilincine çıkardığımız yan YNK ve PDK'nın da eleştirisidir, onun Kürt işçileri, emekçileri içerisinde teşhiridir, ulusal ve sosyal kurtuluş için bunlara karşı da mücade edilmesi gerektiğidir.

A. Serdar'ın PDK'ya karşı ne gibi mücadele görevi koyduğuna bakalım:

"Kürt komünistlerine düşen görev, olgular temelinde meseleye yaklaşmaktır. Biz PDK'nın ABD işgaline karşı çıkmasını beklemiyoruz. Çünkü politikaları ve amacı böyle bir karşı çıkışa imkân sunmuyor. Dönemsel olarak da, geçici bir süreliğine antiABD'ci davranmasının zemini/koşulları yoktur. Hal böyle iken ne diye olmayacak bir şeyin peşine düşüp zaman kaybedelim ki!? Boş bir beklentiye kapılmaktansa, Güneyli halkımıza PDK politikalarının gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü getirmeyeceğini anlatmak ve somut olarak ABD hayranlığıyla Kürdistan'ın özgürleşemeyeceğini propaganda etmek... bu göreve yoğunlaşmak doğru olanıdır."

A. Serdar'a göre PDK'nın işbirlikçiliğinin teşhiri "olmayacak bir şeyin peşine düşüp zaman" kaybetmektir.

A. Serdar görev olarak sadece Güney Kürdistan'da PDK politikalarının gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü getirmeyeceğini propaganda etme görevini koyuyor. Fakat kendisi, yazısında bu görevi tespit etmekle yetiniyor ve yazısında bu göreve de uygun davranmıyor. Bu tavır aslında kendi içinde de çelişkili olan bir tavırdır. Eğer işbirlikçiliğin teşhiri boşa zaman kaybetmekse, gerçek kurtuluşu getirmeyeceğinin teşhiri de boşa zaman kaybetmektir. Sadece PDK değil, YNK'nın da Kürt ulusuna gerçek kurtuluşu getirmeyecekleri, gerçek kurtuluş ve özgürlük için komünist temelde örgütlenmek gerektiği, tutarlı antiemperyalist olmak gerektiği, ezilen ulus burjuvazisine karşı da tutarlı mücadele etme görevi koyulmalıdır.

A. Serdar PDK politikalarını nasıl teşhir edecektir? Bir yandan; *"kendilerine uygun düşeni yapıyorlar", "burjuva temsilcilerinin emperyalist devletle ilişki kurmaları ve kurmak istemeleri normaldir", "geçici bir süreliğine antiABD'ci davranmasının zemini/koşulları yoktur"* diyerek PDK'yı olumlamaktadır. Diğer yandan *"PDK politikalarının gerçek kurtuluşu ve özgürlüğü getirmeyeceğini"* anlatmak gerektiğini söylemektedir.

"Komünist" olma iddiası A. Serdar'ı PDK'yi eleştirmeye, Kürt milliyetçisi yanı onu PDK'yı olumlama, yedeğine düşmesine neden olmaktadır. Zor bir durum!!

İŞGAL VE İŞBİRLİKÇİLERE KARŞI MÜCADELE

A. Serdar Irak ve Güney Kürdistan'ın işgal edildiği gerçeğini kabul etmektedir. İşgale karşı mücadele edilmesi gerektiğini de...

"Kürt komünistlerinin tavrı diğer bütün Kürt çevrelerinin tavrından nitelik olarak farklıdır. ABD ve İngiliz emperyalist devletlerinin işgali karşısında Kürdistanlı işçilerin, emekçilerin, köylülerin; ulusun gerçek kurtuluşunu ve ülkenin bağımsızlığını isteyenlerin görevi bu işgale karşı mücadele etmektir."

Emperyalist işgale karşı, Kürdistanlı işçilerin, emekçilerin, köylülerin, önüne mücadele görevi koyan A. Serdar; işgalcilerin Güney Kürdistan'da işbirlikçileri olan PDK ve YNK'ya karşı, yerel işbirlikçilere karşı mücadele görevi koymamaktadır.

"Emperyalist işgal objektif olarak iç düşmanın iktidar mekanizmasında bir değişiklik yaratmıştır. Bu gelişme elbetteki Güney'deki halkımızın mücadelesine olumlu şekilde yansımıştır, ancak bu hiçbir şekilde doğan fırsattan istifade ederken önceki işgalcinin - bir biçimde- yerine gelen ve asli görevi de yeni bir iç düşman mekanizması kurmak olan mevcut işgalci devletlerin kutsanması ve onların yanında yeralınması anlamına gelmez, gelmemelidir." tespitini yapan A. Serdar, işgal ile, işgale karşı mücadelenin onplana çıktığı gerçeğini görmemesinin - bu nokta üzerinde Stêrka Bolşewîk'in 29. sayısında yayınlanan yazıda durmuştuk- yanısıra, Güney Kürdistan'da işgalin yerel ayağını oluşturan işbirlikçi güçlere karşı, işgal bağlamında takındıkları tutumdan dolayı da mücadele görevi koymuyor. Neden?

A. Serdar emperyalist müdahale ile, Saddam diktatörlüğünün yıkılması, Irak ve Güney Kürdistan'ın işgal edilmesi ile Güney'de işbirlikçi burjuva önderliklerin önderliğinde oluşan göreceli bağımsız durumun oluşmasından gayet hoşnuttur. Bu oluşumun işgal ile sağlandığı, esas patronun ABD emperyalizmi olduğunu bilmesine rağmen tavrı böyledir.

Komünist tavır; işgale ve işgalcilerin işbirlikçilerine karşı tutarlı mücadele etmeyi gerektirir. Güney Kürdistan'da da işgale karşı mücadele önplana çıkmıştır. İşgalcilerin defolmasını istemek, bu uğurda mücadele ederken, aynı zamanda işgalcilerin yerel ayağını oluşturan güçlere karşı da mücadele etmek gereklidir. İşbirlikçileri teşhir eden, eleştiren, bağımsızlık ve özgürlük için işbirlikçi güçlere karşı da mücadele etmek gerektiği somut olarak ortaya konulmalıdır.

A. Serdar yoldaşın böyle bir görevi tespit etmesini bir kenara bırakalım, o tüm emperyalist sisteme karşı ve yerli işbirlikçi burjuvaziye karşı mücadeleyle kurulabilecek bağımsız, demokratik bir Kürdistan yerine Kürt burjuvazisi önderliğinde "bağımsız bir Kürdistan"ı isteme pozisyonuna düşmektedir. A. Serdar yoldaş için Kürt burjuvazisine, işbirlikçi burjuva siyasetçilerine karşı mücadele görevi gündemde yoktur.

"Şu an da yapılması gereken asıl şey doğan fırsattan Güney özgülünde bağımsız Kürdistan istemi temelinde hareket etmek ve ayrılmayı, ayrı bir devlet kurmayı merkeze koymaktır. Ayrılma siyasetinde ısrar aynı zamanda uniter Irak savunusunda direten işgalcilere karşı da mücadeledir.

Güney'de bağımsız Kürdistan istemi temelinde mücadele somut olarak işgalci güçlerin

geri gitmelerini istemek anlamına gelmektedir. Aynı şekilde bu Irak'ta direnen işçi ve emekçilerin, gerçekten Kürtlerin de özgürlüğünü isteyen temelde direnen kesimlerin işini kolaylaştıracaktır."

A. Serdar yoldaşın ufku, Kürdistan bağlamında, bu somutta Güney Kürdistan'la sınırlı!!

A. Serdar doğan fırsattan yararlanarak bağımsız Kürdistan istemini, ayrılmayı merkeze koymayı isterken, işgalci güçlerin çekip gitmesinden de yanadır.

Güney'de devrimci bir örgüt olmadığına, kitleler bu devrimci örgüt etrafında kenetlenmediğine göre, A. Serdar'ın istediği bağımsızlık, burjuva milliyetçi örgütler PDK ve YNK'nın önderliğinde olacağı anlamına gelmiyor mu?

PDK ve YNK işgalcilerin, ABD emperyalizminin işbirlikçileri olduklarına göre, kurulacak, ilan edilecek "bağımsız Kürdistan"ın ABD emperyalizminin denetiminde bir Kürdistan olacağını bilmek için müneccim olmaya gerek yok.

Burjuva önderliklerin önemli oranda etkisi altında olan Kürt kitlelerinin işgali ve burjuva önderliklerin işbirlikçi siyasetini onayladığını A. Serdar'da kabul etmektedir.

"Kürt kitleleri kendilerini Saddam'dan kurtaran ABD'ye karşı sanki ödemeleri gereken bir borçları varmış gibisinden bir duygu ve yaklaşım içinde hareket etmektedirler. Bırakın ABD'ye kafa tutmayı bilakis ABD'ye şükranlarını sunmaktadırlar. Geniş halk yığınlarının böylesi bir tavır sergilemeleri kuşkusuz ki başlarındaki önderliklerin marifetiyle mümkün olabilmektedir."

İşgali onaylayan, burjuva önderliklerin siyasetini onaylayan Güney'deki Kürt kitleleri bu anlamda bizim anladığımız anlamda bağımsız Kürdistan isteme durumunda değildir. Bağımsız Kürdistan istemi ve talebi Güney'de yapılan eylemlerde yer yer savunulan bir istemdir. Son olarak işgalci güçlerin denetiminde yapılan seçimlerde, Güney'de referandum yapılmış, ezici çoğunluk 'bağımsızlık' yönünde tavır belirlemiştir. Bu istem ABD'nin bölgede kalması, onun şemsiyesi altında bir bağımsızlık istemidir. Bu anlamda bağımsızlık istemi, ABD'ye bağımlı, ABD'nin denetiminde bir bağımsızlık istemidir. Bunun adı bağımsızlık değil, mandadır!

Kim ki bağımsızlık istiyorsa, emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı tutarlı mücadele etmelidir. Bağımsız Kürdistan ancak tutarlı antiemperyalist, antisömürgeci, antiişbirlikçi mücadele ile kurulabilir. Bunun dışında kurulacak bir Kürdistan, bağımsız Kürdistan olmayacaktır.

Doğru tutum; Irak ve Güney Kürdistan'ı işgal eden emperyalistler defolup gitmelidir. Günün merkezi görevi işgale ve işbirlikçilerine karşı mücadele etmektir. Güney Kürdistan'da işgale karşı mücadele ederken, aynı zamanda işgalin yerel ayağını oluşturan burjuva önderliklerin işbirlikçi siyasetleri teşhir edilmelidir. Bu siyasetin Kürt ulusuna kurtuluş, özgürlük getirmeyeceği ortaya konulmalı ve savunulmalıdır.

Burjuva önderlikler ezilen Kürt ulusunun, burjuvaları da olsalar, ulusal yan açısından kimi haklı yanları da olsa, komünistlerin görevi bu burjuva siyasetçilerin izledikleri siyaseti eleştirmek, doğru siyasetin kitleler içinde egemen kılınması için mücadele etmek olmalıdır.

A. Serdar ise Kürt milliyetçiliğinin etkisinde, burjuva önderliklerin yedeğine düşmektedir. Onun yer yer yazısı içerisinde savunduğu genel doğrular özü belirlemiyor. Onda, Kürt ulusal sorununda, belirleyici olan Kürt milliyetçiliği olmaktadır. ✘

Birleşik Filistin – Birleşik Kürdistan

SORUNU ÜZERİNE...

A. Serdar

Aralık 2004

Bölgenin parçalanmış bu iki ülkesinde (şimdilik, bu bölgede parçalanmış ve birleşme sorunu olan başka ülkelerin varolduğunu belirtmekle yetinelim), ezilen-sömürge konumundaki bu ülke halklarının önlerindeki bir dizi görev ve sorumluluğun içinde parçalanmışlığın bilincinde hareket etmek ve bu parçalanmışlığı hesaba katan politikalar geliştirmenin önemi tartışma götürmez.

Filistin ve Kürdistan'da ülkelerinin parçalanmışlığının farkında olan ve bizzat bu parçalanmışlığa karşı duyarlı olan kitlelerin ve politik çevrelerin varlığı biliniyor. Ülkelerinin parçalanmışlığına son verme amacına sahip, bu anlamda birleşik ülke hedefine yönelik faaliyeti doğru bulan ve güncel politik duruşlarında da bu istemi öne çıkaran güçlerin varolduğu konuyla ilgili olan çevrelerce bilinen bir şey.

İki ülkede de burjuva milliyetçilerinin hakimiyeti nedeniyle politik ortama damgasını vuran pragmatizmin etkisini gösterdiği sır değildir. Doğası gereği tutarlı bir siyaset ve duruş içinde bulunmayan Filistin ve Kürdistan burjuvazisinin parçalanmış ülkelerinin birleştirilmesi bağıntısında ilkesel bir tavır almayışı, dönemsel ve faydacı temelde hareket etmesi normaldir. Haliyle zaten burjuvaziden parçalanmış ülkelerin birleştirilmesini, hele hele günümüzde artık doğrudan emperyalizme karşı ancak tutarlı bir devrimin ertesinde gerçekleştirilebilecek bir birleştirme beklemek abes olur. Bu bağlamda burjuvazinin birleşme olgusunu kendi politik isteklerine 'kurban' etmesini açığa çıkartıp teşhir etmek ve sözkonusu haklı talebi sahiplenmek gerekir.

Her iki ülkede de devrimcilerin ciddi bir güç olmadığı olgu. Geçmişi değil, bugünü veri olarak aldığımızda ve güncel duruma baktığımızda gelişmelere damgasını vuranın küçük burjuva devrimcileri olmadığı; iki ülkenin ulusal burjuva kesimlerinin belirleyici konumda durduğu çok açık. Bu tabloya, her iki ülkede de gerçekten de marksist-leninist parti ve çevrelerin yokluğu eklendiğinde birleştirilme sorununun ne denli karmaşık bir hal aldığı kendiliğinden orta yere çıkar, çıkmaktadır.

Egemen-ezen ulus devrimcilerinin ve kendilerine komünist diyen ezen ulus "komünist"lerinin değerlendirme ve pratikleri de işe olumsuz yönde katkıda bulunmaktadır.

Hal böyle olunca, konu üzerine durmak, sorunu tartışmak ve çözümler üretmek vs. çok önemli hale geliyor.

Bu makalede, konuya ilişkin duyarlı olunması gerektiğine dikkat çekerken, ezen ulus / ülke devrimcilerinin görev ve sorumluluklarına vurgu yapmak ve Kürdistan ülkesinin birleştirilmesi somutunda ezen ulus devrimcileri içinde Türkiye solu / devrimcileri özgülünde bir çelişkiye değinmekle yetineceğiz.

Ezen ulus devrimcileri Birleşik Filistin ve Birleşik Kürdistan talebini sahiplenmelidir...

Parçalanmış Filistin ve Kürdistan'ın birleştirilmesi talebini ısrarla savunmak ve üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmek esas olarak ezen ülke devrimcilerinin görevi olmalıdır.

Ezen ulusa mensup devrimcilerin (demokratlığın ölçütünün dahi ezilen ve sömürge ulusa karşı takınılan tavra göre belirlendiği gerçeği dikkate alındığında), ezilen ve sömürge ulusa karşı burjuvazilerinin / devletlerinin şoven-ırkçı-inkarcı politikalarını ve uygulamalarını mahkum etmenin yolunun ezilen-sömürge ulusun ayrılıp ayrı devletini kurma hakkını savunmaktan geçtiğinin idraki içinde hareket etmeleri halinde ancak kendilerinin devrimci niteliğini almaya hak kazanabileceklerini görmeleri gerekir. Bu bağlamda çok ciddi bir bilinç bulanıklığının ve buradan kaynaklanan kötü bir pratik geçmişin varolduğunu; sözkonusu bulanıklık ve pratiğin aşılması yönünde herhangi bir kuvvetli belirtinin de görülmediği hesaba katıldığında, önümüzdeki dönem için de adı geçen tablonun devam edeceğini söylemek mümkün görünüyor.

Öyleyse ne yapılmalıdır?

Her şeyden önce şovenizm ve onun değişik yansımaları ile araya kalın duvarlar örülmelidir. Ancak bu sanıldığı kadar kolay değildir ve fakat tutarlı devrimci olmanın yolu buradan geçtiği için bu yapılmak zorundadır. Bu en temel şey yapılmadıkça sosyalşovenizmden kurtulabilmek mümkün olmayacaktır. Öncelikle Filistin ve Kürdistan'ın gerçekten ayrı ülke, farklı ülkeler oldukları ve bu ülkelerin devrimlerinin ezen ulus devrimcileri olarak kendi işleri değil, o ülkelerin proletaryasının, halklarının ve ezilen-sömürge uluslarının omuzlarında olduğu gerçeğini kavramaları (lafızda değil) ve buna uygun davranmaları gerekir.

İki ülkeyi parçalamış egemen devletlerin coğrafyalarında yaşayan devrimcilerin, özellikle de ezen ulus durumunda olan ulusun devrimcilerinin çok açık bir biçimde "birleşmiş bir Filistin" ve "birleşmiş bir Kürdistan" bakış açısına sahip olmaları ve pratiklerinde de bu isteme uygun bir davranış içinde bulunmaları koşuluyla ancak devrimci enternasyonalist kimliğini hak edebilecekleri, tersi durumda bir biçimde burjuvazilerinin yedeğine düşmekten kurtulamayacakları tartışılmayacak kadar nettir.

Birleşme talebini savunmadıkları gibi, birleşme isteğini dile getiren veya birleşme amacıyla hareket eden ezilen ve sömürge Filistin ve Kürdistan çevrelerini milliyetçilikle suçlamaya kalkışmalarının ise bütünüyle sosyalşovenizm demek olduğunu bir kez daha vurgulamakta fayda var. Eğer ileri sürdükleri devrimci ve komünist kimliğine layık olmak istiyorlarsa yapacakları tek şey bir an önce bu birleşme talebini savunmalarıdır. Bu görüş/değerlendirme ve duruş içine girilmediği sürece egemen ulus devrimcilerinin sosyalşoven çemberin dışında tutulmaları düşünülemez. Böyle olması ama yalnızca kendilerine zarar vermez, aynı zamanda Filistin ve Kürdistan devrimlerine de zarar vermiş olurlar.

Şüphesiz ki birkaç ülke ve ulusu ve devleti ilgilendiren bu sorun karşısında bir an önce doğru çizgiye gelmek bölge ezilen halkları açısından muazzam ölçüde önemlidir.

Konu, basit bir "tarihi haksızlık" ve herhangi bir tarihsel kesitteki gelişme şeklinde ele alınmaz; iki ülkenin devrimleri için taşıdığı önemin farkında olunarak yaklaşılabilirse yanlışlıkların giderilmesi mümkün hale gelebilir. Elbetteki bu bir süreç sorunudur ve gecikilmiş olunsa da bu sürece girmek doğru ve gereklidir. Her şeye rağmen, birleşik Filistin için İsrail, Ürdün, Lübnan... devrimcileri ne kadar gerçeğe yaklaşırlarsa; birleşik Kürdistan için İran, Irak, Suriye ve Türkiye devrimcileri ne kadar doğruya ulaşma arayışında ilerlerlerse o denli görevle-

rine karşı samimi davranmış olacaklardır.

Birleşik Filistin'e EVET!
Birleşik Kürdistan'a HAYIR!

Birleşme bağlamında ezen ulus devrimcileri cephesinde cereyan eden bir gelişme ise içine düşülen tek yanlılıktır. En bariz örneğini Türkiye sol hareketinde gördüğümüz bu tek yanlılığa göre birleşmiş demokratik Filistin talebi gayet doğru ve haklı iken, aynı şey birleşmiş demokratik Kürdistan için geçerli olmamaktadır!? Her iki ülkenin de birleşme sorunu dikkate alındığında biri için doğru olanın diğeri için neden geçerli olmadığını anlamak gerçekten de çok güç!

Böyle davranmalarının pekçok nedeni var. En temel nedenlerden biri Kürdistan'ın Kuzey parçasını -neredeyse önemli bir kesimi- ayrı bir ülkenin, yani Kürdistan'ın parçası olarak değil, devrim yapma iddiasında oldukları egemen ülkenin (örneğin Türkiye'nin) doğal bir parçası / bölgesi olarak görmeleridir. Hal böyle olunca da bu parçanın ayrılması ve Kürdistan ülkesinin parçalarının birleşmesi talebi otomatikman düşmektedir. Sonuçta en çok parçalanmışlık "tarihi haksızlık" kapsamında ele alınmakta ve eğer birgün olur da bir birleşme durumu gelişirse ve bu birleşme devrimlerine hız verecekse o vakit duruma göre (ki o da çok az bir kesim böyle düşünüyor) bu gelişmeye destek verilebilir! Bugünün değil, geleceğin ihtimalleri arasında bir sorun olarak görülmektedir Kürdistan'ın birleştirilmesi...

Bu tavırları ama (iddialarının aksine), devrimci enternasyonalist değildir. Hatta tutarlı demokratlığı bile tartışmalıdır. Çünkü birleşmeyi savunmamak bir ulusun ve sömürge ülkenin ayrılmasını savunmamak anlamına gelmektedir ve bu bile tek başına ezen ulus devrimcisinin tutarlı olmadığını göstermeye kafidir.

Filistin'in birleşmesi talebini savunmak doğrudur. Parçalanmış Filistin ülkesinin birleşik bir ülke ve ayrı bir devlet olarak örgütlenmesi talebi devrimciler ve komünistlerce sahiplenilmelidir. Türkiye sol hareketi içinde birleşmiş Filistin talebini savunanlar kuşkusuz iyi bir iş yapmaktadırlar. Fakat bu iyi işi yapanların -bu bağıntıda- gerçekten iyi işler yaptıklarını söyleyebilmek için Kürdistan somutunda da aynı birleşme talebini savunmaları gerekir. "Uzakta"kine enternasyonalizm, "yakında"kine sosyalşovenizm tavrı takınıldığında esasında "dışarıdaki" bir doğru "içerideki" bir yanlış karşısında anlamını yitirmiş olmaktadır. İlginçtir, Türkiye devrimci hareketinin –neredeyse tamamı- uzaktaki halk hareketlerine, ulusal mücadelelere vs. karşı "enternasyonalist damarı" çok çabuk bir şekilde kabarmasına rağmen, iş doğrudan "içteki" halk ve ulusal hareketlere geldiğinde (tersinden olmak üzere) yine aynı çabuklukla enternasyonalistlik rafa kaldırılmaktadır. Uzunca zamandan bu yana süren ve giderek artık alışkanlık haline gelmiş-getirilmiş bu çifte standartçı tutumlardan acilen uzaklaşmaları gerekiyor. Filistin-Kürdistan ülkelerinin somutundaki birleşme meselesine yaklaşımdaki olumsuz duruşlarını sorgulamakla işe başlamaları hiç de yanlış olmayacaktır.

Birleşik Filistin talebini haklı ve doğru bulup savunmak ve fakat birleşik Kürdistan isteği karşısında hemen "Kürt milliyetçiliği" damgasını yapıştırıp karşı saldırıya geçmek ve hoşgörüsüz davranmak tutarlı devrimcilik olmasa gerek...

Gerçekten devrimci temelde tutarlı olunmak isteniyorsa, parçalanmış ve birleşme sorunu olan bu iki ülke gerçekliği karşısında savunulması gereken şey çok açıktır:

Bağımsız birleşik demokratik ve sosyalist Filistin!

Bağımsız birleşik demokratik ve sosyalist Kürdistan! ✘

"Birleşik Filistin – Birleşik Kürdistan sorunu üzerine"ye

KİMİ NOTLAR...

C. Karkêr

Haziran 2005

A. Serdar yoldaş yazısında, ilkönce kendisine göre durum tespiti yapmaktadır. Buna göre Filistin ve Kürdistan parçalanmıştır ve bunun sonucu da birleştirilmeleri sorunu vardır.

Her iki ülkenin parçalanmışlığının bilincinde olan ve bu parçalanmışlığa karşı duyarlı bir kesim, çevre bulunmaktadır. Her iki ülkede de siyasi ortama damgasını vuran pragmatizmdir, bunun kaynağı da burjuva milliyetçilerinin hakimiyetidir. Bu durumda Filistin ve Kürdistan burjuvazisi ise "parçalanmış ülkelerinin birleştirilmesi bağıntısında ilkesel bir tavır" almadığını tespit etmekte iki ülkenin de birleştirilmesi talebinin sahiplenilmesi gerektiğini savunmaktadır. Ki zaten tüm yazı bu düşünce üzerine kuruludur.

Her iki ülkede de devrimci güçlerin ciddi bir güç olmadığını, marksist-leninist parti ve çevrelerin de olmadığını; ülkedeki siyaseti belirleyenin ulusal burjuva kesim olduğunu da tespit ederek her iki ülkenin birleştirilmesinin ne kadar karmaşık bir hal aldığını anlatmaktadır bize A. Serdar yoldaş.

Bu anlatımdan yola çıkıldığında, aslında yazının devamının her iki ülkede devrimci veya komünist güçlerin görev ve tavırlarının ne olması gerektiğinin ortaya konması gerekmektedir. Fakat A. Serdar yoldaş kendisine göre durum tespitini bunun için yapmamaktadır.

Durum tespitinin içine *"Egemen-ezen ulus devrimcilerinin ve kendilerine komünist diyen ezen ulus 'komünist'lerinin değerlendirme ve pratikleri de işe olumsuz yönde katkıda bulunmaktadır."* tespitini eklemektedir. Bu tespitten sonra Filistin ve Kürdistan'daki devrimci, "kendine komünist diyen" güçlerin görevleri, sorumlulukları bir kenara bırakılıp yazıda neyin ele alınacağı şöyle tespit edilmektedir:

"Bu makalede, konuya ilişkin duyarlı olunması gerektiğine dikkat çekerken, ezen

ulus / ülke devrimcilerinin görev ve sorumluluklarına vurgu yapmak ve Kürdistan ülkesinin birleştirilmesi somutunda ezen ulus devrimcileri içinde Türkiye solu / devrimcileri özgülünde bir çelişkiye değinmekle yetineceğiz."

Buna göre makalenin amacı parçalanmış Kürdistan'ın birleştirilmesine duyarlı olunmasına ve "Türkiye solu / devrimcileri özgülünde bir çelişkiye dikkat çekmek"tir. Çelişki ise yazı içinde kendisini, "Filistin'in birleştirilmesini savunan Türkiye solu'nun Kürdistan'ın birleştirilmesini" savunmadığı biçimindedir. Buna göre yazı içinde Filistin'in birleştirilmesi meselesini A. Serdar yoldaş aslında sadece "Türkiye solu / devrimcileri"nin çelişkisine dikkat çekmek için ele almaktadır. Asıl mesele Kürdistan'ın birleştirilmesi meselesidir.

A. Serdar yoldaş makalenin çerçevesini, amacını ortaya koyduktan sonra, ara başlıkta hiçbir sınırlama koymadan *"Ezen ulus devrimcileri Birleşik Filistin ve Birleşik Kürdistan talebini sahiplenmelidir"* tespitini yapıyor. Başlığın hemen arkasında da bunu sahiplenmekten öte görev olarak tespit ediyor ve şöyle diyor:

"Parçalanmış Filistin ve Kürdistan'ın birleştirilmesi talebini ısrarla savunmak ve üzerlerine düşen sorumlulukları yerine getirmek esas olarak ezen ülke devrimcilerinin görevi olmalıdır."

Kürdistan'da devrimci güçler çok zayıf. Marksist-leninist parti ve çevreler yok. Ulusal burjuvazi siyaseti belirliyor... A. Serdar yoldaş durumu tespit ederken bunları söylüyor. Kürdistanlı devrimcilerin, marksist-leninistlerin –ki ona göre böylesi parti ve çevreler zaten yok– görevlerinin ne olduğu ortaya konacağına, A. Serdar yoldaş ezen ülke devrimcilerinin görevini belirlemektedir.

Kuşkusuz ki, şu ya da bu ülke devrimcisi, komünisti başka ülkelerin devrimcilerinin, komünistlerinin görevlerine dikkat çekebilir, yanlışlarını eleştirebilir. Sadece hak olarak değil, sözkonusu devrimciler, komünistler kendilerini dünya devriminin birer parçası olarak görüp başka ülke devrimlerinin sorunlarına karşı da kendilerini sorumlu hissedip tavır takınma görevlerine de sahiptirler.

Bu bağlamda ezen ulus devrimcilerinin yanlışlarını eleştirmek doğrudur. Fakat bu eleştiri sözkonusu ezilen ülkenin devrimcilerinin, kendine komünist diyenlerin esas olarak kendi yanlışlarına karşı mücadele etmesi gerektiği gerçeğini ortadan kaldırmaz.

Sözkonusu olan ulusal sorun olunca –ki, tartışılan ulusal sorundur–, o zaman ezen ulus devrimcilerinin, komünistlerinin görevleriyle, ezilen ulus devrimcilerinin, komünistlerinin görevleri de farklıdır. Ezen ulustan devrimciler, komünistler ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunma ve bunun koşullarını yaratmak için "kendi" devletine karşı devrim mücadelesi yürütürken; ezilen ulustan devrimciler, komünistler ezen ulustan işçi ve emekçilerle birliği ve ortak mücadeleyi savunurlar. Ya da daha doğrusu savunmaları gerekir.

Bu tavır kuşkusuz ki Marksizm-Leninizm bilimini çıkış noktası alıp komünizm hedefine sahip olanlar için geçerlidir. Çıkış noktası proleter dünya devrimi olmayan, bunun yerine kendi ülkesini çıkış noktası alan, sınıf mücadelesi yerine ulusal mücadeleyi esas alanlar, kuşkusuz ki soruna farklı yaklaşmaktadırlar. Biraz da marksistlik-leninistlik iddiası varsa, o zaman milliyetçi düşünceler marksist-leninistlik adına kitlelere sunulur.

A. Serdar yoldaşın yaklaşımında ulusal sorunda ikili görev meselesinin, ezen ulustan işçi ve emekçilerle birliğin, ortak mücadelenin savunuculuğunun hiç bir izi yoktur.

O, ezen ulus devrimcilerine haklı olarak ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkını savunmaları gerektiğini hatırlatmaktadır. Bizce de ulusal sorunda doğru bir tavır için, ezen ulustan devrimcilerin, komünistlerin ezilen ulusun ayrı devlet kurma hakkını kayıtsız şartsız savunması, sömürgeci Türk devletine karşı devrim mücadelesi vermesi gerekir.

Fakat Kürdistan'ın birleştirilmesi talebini özel olarak ezen ulustan devrimcilerin, komünistlerin görevi olarak koymak yanlıştır. Kürt ulusu ayrı devlet kurma hakkını nasıl kullanacağına kendisi karar verecektir.

A. Serdar yoldaş ayrı devlet kurma hakkının savunulması konusunda "kötü bir pratik geçmişin" olduğunu, bu "kötü durumu" aşmak için de herhangi bir "kuvvetli belirtinin" görülmediğini tespit etmekte ve önümüzdeki dönemde bu durumun devam edeceğini de savunmaktadır. Böylesi bir durumda, yani "kötü bir pratiğin" varlığını sürdüreceği durumda ne yapılmalı sorusunu sormaktadır.

"Her şeyden önce şovenizm ve onun değişik yansımaları ile araya kalın duvarlar örülmelidir." diyor A. Serdar yoldaş. Tespit bu biçimiyle kalsa, sorun olmaz. Gerçekten de şovenizmle araya kalın duvarlar örülmelidir. Sadece şovenizmle değil, her türlü milliyetçilikle de araya kalın duvarlar örülmelidir. A. Serdar yoldaş için ama bu sözkonusu bile olmuyor.

Şovenizm ve yansımaları ile araya kalın duvar örmenin içeriği ise şöyle doldurulu*yor:

"Öncelikle Filistin ve Kürdistan'ın gerçekten ayrı ülke, farklı ülkeler oldukları ve bu ülkelerin devrimlerinin ezen ulus devrimcileri olarak kendi işleri değil, o ülkelerin proletaryasının, halklarının ve ezilen-sömürge ulusların omuzlarında olduğu gerçeğini kavramaları (lafızda değil) ve buna uygun davranmaları gerekir."

Yani eğer siz ezen ulustan devrimci ve komünist iseniz, şovenizm ve yansımalarıyla araya kalın duvar örebilmeniz için, "birleşik Filistin, birleşik Kürdistan" taleplerini ısrarla savunma görevine sahipsiniz, ama bu ülkelerin devrimlerine karışmamalısınız! Sizin işiniz değil bu. Böyle davranmazsanız, "devrimci enternasyonalist kimliğini" hak edemezsiniz, burjuvazinizin yedeğine düşmekten kurtulamazsınız... A. Serdar yoldaş devrimciliğin, devrimci enternasyonalistliğin yeni bir kıstasını bulmuş... Bunu da devrimin sözkonusu ülkenin "proletaryasının, halklarının ve ezilen-ulusların omuzunda" olduğu düşüncesine dayandırmaktadır.

A. Serdar yoldaşta eleştiri adına Kürt milliyetçiliğinin eleştirisinin önüne set çekmek şöyle oluyor:

"Birleşme talebini savunmadıkları gibi, birleşme isteğini dile getiren veya birleşme amacıyla hareket eden ezilen ve sömürge Filistin ve Kürdistan çevrelerini milliyetçilikle suçlamaya kalkışmalarının ise bütünüyle sosyalşovenizm demek olduğunu bir kez daha vurgulamakta fayda var. Eğer ileri sürdükleri devrimci ve komünist kimliğine layık olmak istiyorlarsa yapacakları tek şey bir an önce bu birleşme talebini savunmalarıdır."

Burada da bir kez daha ve çok açık, devrimci ve komünist olmanın ölçütü "birleşme talebinin savunulması" olarak konmaktadır. Devrimci ve komünist kimliğe layık

olmak milliyetçiliğin savunulmasından geçmez. Tersine, başta ezen ulus şovenizmine karşı olmak üzere her türlü milliyetçiliğe karşı, devrim için, sınıfsal-sosyal kurtuluş için mücadele etmek, ulusal kurtuluşu da sosyal kurtuluşun bir parçası olarak ele almak ve proleter dünya devrimini çıkış noktası almaktır.

A. Serdar yoldaş genelleme yaparak, birleştirme talebinin farklı siyasi temellerde savunulmasının mümkün olduğunu dıştalamaktadır. O'na göre Kürdistan'ın birleştirilmesi talebini ileri sürenlere milliyetçilik eleştirisini getirmeye kalkışmak bile sosyalşovenizm oluyor...

Bu yaklaşım ezen ulus devrimcilerinin, komünistlerinin yanlışlarına karşı mücadele etme adına Kürt milliyetçiliğinin savunuculuğudur. Her ulustan devrimci ve komünistlerin başka uluslardan parti, örgüt, veya kesimlerin milliyetçiliklerini eleştirme hakkı, hâtta görevi vardır. Sorun, gerçekten de eleştirilenin milliyetçilik olup olmadığı ve eleştirinin doğru olup olmadığıdır.

Eleştiri getirenlerin kendilerinin, milliyetçiliğe karşı getirdikleri alternatifin, devrimci, marksist-leninist düşünceler olup olmadığı belirleyicidir. Eğer ezen ulustan devrimciler, komünistler Kürt milliyetçilerine doğru eleştiri getiriyorlarsa ve onların bu eleştirileri "sosyalşovenizm" olarak baştan reddediliyorsa, o zaman, böylesi bir reddetme tavrının Kürt milliyetçisi temelde yükseldiğini tespit edip ortaya koymak ve böylesi bir tavrı reddetmek doğru olanıdır. A. Serdar yoldaşın tavrı da böylesi, reddedilecek bir tavırdır. Somut eleştiriye ve kimin, nasıl bir eleştiri getirdiğine bakmadan, "Kürdistan'ın birleştirilmesi" talebine yönelik tüm eleştirileri reddetmek Kürt milliyetçiliğini bayrak edinmekten başka anlama gelmez.

"Birleşik Filistin'e EVET! Birleşik Kürdistan'a HAYIR!" başlığı altında A. Serdar yoldaş kendisine göre "Türkiye sol hareketinde tek yanlı"lığa dikkat çekmektedir. Birleşik Filistin talebinin doğru olduğunu, bunu savunanların da doğru bir iş yaptığını, fakat sıra "birleşik Kürdistan"a gelince işin tersine döndüğünü, "birleşik Filistin"i savunan ezen ulus (Türk ulusu) devrimcilerinin "birleşik Kürdistan" talebini savunmadıklarını tespit etmektedir ve bunu eleştirmektedir.

Bu bölümde de temel yaklaşımı aynıdır. Yöntem olarak da kimin neyi nasıl savunduğunu ortaya koyma yerine, genel laf etmektedir. Örneğin "Türkiye solu /devrimcileri" içinde kim "birleşik Filistin" talebini savunmaktadır, nasıl savunmaktadır? "birleşik Kürdistan" talebini kim ve nasıl eleştirmektedir? vb. sorulara yazı içerisinde somut cevap bulamazsınız. Biz böylesi bir yöntemin yanlış bir yöntem olduğunu düşünüyoruz.

İçerik olarak da "birleşik Filistin" talebinin içeriğinin nasıl doldurulduğunu açık bırakmaktadır. Örneğin tarihi olarak Filistin coğrafyası temel alındığında, bu coğrafyada bugün İsrail devleti de vardır. "Birleşik Filistin" talebi, İsrail'i de içine alan ve bu devletin varlığını kabul eden, federatif, ya da konfederatif bir "birleşik Filistin" mi öngörülmekte? Yoksa İsrail devletinin varlığını reddeden, Yahudilere kendi devletini kurma hakkını tanımayan bir yaklaşım temelindeki bir "birleşik Filistin" talebi mi sözkonusudur?

Bu konuda verilecek cevaplar tartışmanın yönünü de değiştirecek cevaplardır. Fakat somut içeriği açıklanmadan, doldurulmadan "birleşik Filistin" talebi doğrudur demek

yanlıştır.

A. Serdar yoldaş *"birleşmeyi savunmamak bir ulusun ve sömürge ülkenin ayrılmasını savunmamak anlamına gelmektedir ve bu bile tek başına ezen ulus devrimcisinin tutarlı olmadığını göstermeye kafidir."* diyor.

Burada da ezen ulus devrimcilerine, komünistlerine ezilen ulusun ayrılma hakkını savunmaları yerine, sömürge ülkenin ayrılmasını savunmaları kıstası getirilmektedir. Yine Marksizm-Leninizm tersyüz edilmektedir. Bu, aslında sınıf mücadelesini çıkış noktası ve temel almamakla, bunun yerine ulusal sorunu çıkış noktası alıp milliyetçiliğe batmakla mümkün oluyor.

Yazının sonuna konan taleplere, istenen birleşik ülkelerin "sosyalist" olmasının eklenmesi de durumu kurtarmıyor. Yazının tümü Kürt milliyetçisi yaklaşım üzerine yükselmektedir. "Sosyalist" eki sadece ve sadece milliyetçi yaklaşımın üzerini örtmeye yarayan incir yaprağı rolünü oynuyor.

Ezilen ulus komünistlerinin milliyetçiliğe, şovenizme karşı mücadelede esas görevleri "kendi" uluslarının milliyetçiliğine karşı mücadele etmektir.

Komünistlerin çıkış noktası sınıf mücadelesidir. Ulusal kurtuluş sınıf mücadelesine, sosyal kurtuluşa bağlı ele alınacak, alınması gereken bir sorundur. Her kim ki marksist-leninist olma adına ulusal sorunu sınıf sorununun önüne geçiriyorsa, kitlelerin dikkatini sınıf mücadelesinin sorunlarından uzaklaştırıyorsa milliyetçiliği bayrak edinmiş olur.

Ya, Marksizm-Leninizm'in savunuculuğu –o zaman da sınıf mücadelesi ve sınıf mücadelesinin sorunlarının temel alınması, ya da milliyetçilik.

Herkes kendi seçimini buna göre yapmalıdır. ✘

Kuzey Kürdistan'da bolşevizmin sesi

stêrka bolşewîk'i

oku, okut, tartış; dağıtımını yap, destek ver, güçlendir!

Yazışma adresi:
K. İnan
12 Rue de Rome
Boite Postale No: 287
67000 France
Tel. & Fax: 0033 / 388 607404

Elektronik posta adresi:
bpnkt@web.de

KARKERÊN HEMÛ WELATAN Û GELÊN BİNDEST YEKBİN

stêrka bolşewîk

WEŞANA VEDORA MARKSİST-LENİNİST (KURDİSTANA BAKUR)

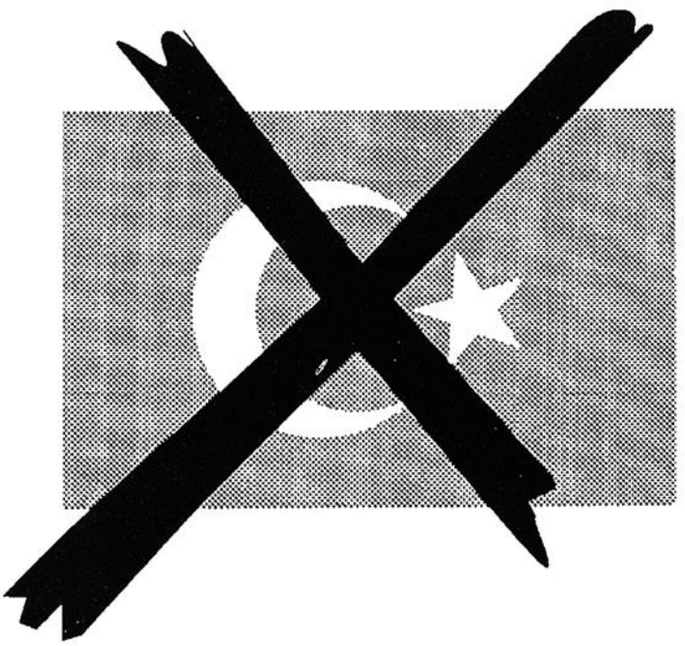

Kahrolsun Türk şovenizmi!

ŞOVENİZMİN PANZEHİRİ PROLETARYA ENTERNASYONALİZMİDİR!

HEJMAR: 30 · HEZÎRAN 2005 · BIHA: 750.000 TL

ERMENİ SORUNUNDA BOLŞEVİZM

- II -

BOLŞEVİK PARTİZAN YAYINLARI

Ermeni soykırımı, 20. yüzyılın ilk soykırımı olarak insanlık tarihinde kara bir leke olarak anılacaktır. Bu soykırımın sorumluları İttihat ve Terakki şahsında Osmanlı devleti, kemalistler şahsında Türkiye Cumhuriyeti devletidir. Bu kitapta Ermeni sorununa ilişkin Kuzey Kürdistanlı ve Türkiyeli Bolşeviklerin takındıkları tavırları bulacaksınız. Kitap daha önce yayınlanan "Ermeni Sorununda Bolşevizm" kitabının devamı niteliğindedir.

ÇIKTI! OKUYUN, OKUTUN!